

Werkgelegenheid en scholing 1997.

Citation for published version (APA):

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt, ROA. (1998). *Werkgelegenheid en scholing 1997. Statistische bijlage*. Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt, Faculteit der Economische Wetenschappen. ROA Reports No. 001B <https://doi.org/10.26481/umarep.1998001B>

Document status and date:

Published: 01/01/1998

DOI:

[10.26481/umarep.1998001B](https://doi.org/10.26481/umarep.1998001B)

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Statistische Bijlage Werkgelegenheid en scholing 1997

ROA-R-1998/1B

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt

Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde
Universiteit Maastricht

Maastricht, januari 1998

ISBN 90-5321-220-5
SEC97.091/MvS

Inhoud

	Bladzijde
Voorwoord	i
<i>Informatie naar bedrijfsgrootte</i>	
Tabel 1.1 Automatiseringsgraad naar bedrijfsgrootte, 1994	1
Tabel 1.2 Percentage bedrijven met automatiseringspersoneel naar bedrijfsgrootte, 1994	1
Tabel 1.3 Automatiseringskosten per werknemer naar bedrijfsgrootte, 1994	1
Tabel 1.4 Gemiddelde omvang van de R&D-activiteiten als percentage van de omzet en het percentage bedrijven met R&D, naar bedrijfsgrootte, 1994	2
Tabel 1.5 Percentage R&D voor vernieuwing van producten en diensten en voor de vernieuwing van productieprocessen, naar bedrijfsgrootte, 1994	2
Tabel 1.6 Percentage producten/diensten dat in de periode 1992-1994 is vernieuwd, naar bedrijfsgrootte, 1994	2
Tabel 1.7 Percentage bedrijven waarin sprake is geweest van organisatiewijzigingen in 1992-1994, naar bedrijfsgrootte, 1994	3
Tabel 1.8 Percentage bedrijven met bepaalde gevolgen van organisatiewijzigingen in 1992-1994, naar bedrijfsgrootte, 1994	4
Tabel 1.9 Percentage werkenden dat deelneemt aan bedrijfsopleidingen, naar bedrijfsgrootte, 1995-1996	5
Tabel 1.10 Percentage werknemers met geringe mobiliteitsbereidheid en feitelijke mobiliteit, naar bedrijfsgrootte, 1996	5
Tabel 1.11 Percentage werkenden dat <i>niet</i> breed inzetbaar is, naar bedrijfsgrootte, 1996	5
<i>Informatie over bedrijfssectoren</i>	
Tabel 2.1 Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar bedrijfssector, 1996	9
Tabel 2.2 Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar bedrijfssector, 1996	11
Tabel 2.3 Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar bedrijfssector, 1996	13
Tabel 2.4 Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar bedrijfssector, 1996	15
Tabel 2.5 Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar bedrijfssector, 1996	17
Tabel 2.6 Automatiseringsgraad naar bedrijfssector, 1994	19
Tabel 2.7 Percentage bedrijven met automatiseringspersoneel naar bedrijfssector, 1994	21
Tabel 2.8 Automatiseringskosten per werknemer naar bedrijfssector, 1994	23

Tabel 2.9	Gemiddelde omvang van de R&D-activiteiten als percentage van de omzet en het percentage bedrijven met R&D, naar bedrijfssector, 1994	25
Tabel 2.10	Het percentage R&D voor vernieuwing van producten en diensten en voor vernieuwing van productieprocessen, naar bedrijfssector, 1994	25
Tabel 2.11	Percentage producten/diensten dat in de periode 1992-1994 is vernieuwd, naar bedrijfssector, 1994	26
Tabel 2.12	Percentage bedrijven waarin sprake is geweest van organisatiewijzigingen in 1992-1994, naar bedrijfssector, 1994	26
Tabel 2.13	Percentage bedrijven met bepaalde gevolgen van organisatiewijzigingen, naar bedrijfssector, 1994	27
Tabel 2.14	Mate van informatisering naar bedrijfssector, 1996	28
Tabel 2.15	Ontwikkeling aantal werkenden 1992-1996 en uitbreidingsvraag 1997-2002 naar bedrijfssector (gemiddelde jaarlijkse percentages)	30
Tabel 2.16	Percentage werkenden dat deelneemt aan bedrijfsopleidingen, naar bedrijfssector, gemiddelde 1995-1996	31
Tabel 2.17	Employability-indicatoren naar bedrijfssector, 1996	33
	Risicoprofielen naar bedrijfssector	37
<i>Informatie over beroepen</i>		
Tabel 3.1	Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar beroepsgroep, 1996	41
Tabel 3.2	Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar beroepssegment, 1996	44
Tabel 3.3	Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar beroepsgroep, 1996	45
Tabel 3.4	Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar beroepssegment, 1996	48
Tabel 3.5	Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar beroepsgroep, 1996	49
Tabel 3.6	Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar beroepssegment, 1996	52
Tabel 3.7	Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar beroepsgroep, 1996	53
Tabel 3.8	Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar beroepssegment, 1996	56
Tabel 3.9	Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar beroepsgroep, 1996	57
Tabel 3.10	Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar beroepssegment, 1996	60
Tabel 3.11	Mate van informatisering naar beroepsgroep, 1996	61
Tabel 3.12	Mate van informatisering naar beroepssegment, 1996	64
Tabel 3.13	Verwachte netto baancreatie naar beroepssegment, 1997-2002	65
Tabel 3.14	Verwachte sectorale reallocatie naar beroepssegment, 1997-2002	66
Tabel 3.15	Verwachte krimp-kengetallen voor beroepssegmenten per bedrijfssector, 1997-2002	67
Tabel 3.16	Oververtegenwoordiging van ouderen (50-64) ten opzichte van andere werkenden naar beroepsgroep en opleidingsniveau, 1995-1996	73

Tabel 3.17	Percentage werkenden dat deelneemt aan bedrijfsopleidingen, naar beroepssegment, gemiddelde 1995-1996	78
Tabel 3.18	Employability-indicatoren naar beroepssegment, 1996	79
Tabel 3.19	Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere beroepsgroepen per beroepssegment en de daarvoor vereiste additionele vaardigheden	80
	Risicoprofielen naar beroepssegment	89
<i>Informatie over opleidingen</i>		
Tabel 4.1	Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar opleidingstype, 1996	95
Tabel 4.2	Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar opleidingstype, 1996	98
Tabel 4.3	Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar opleidingstype, 1996	101
Tabel 4.4	Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar opleidingstype, 1996	104
Tabel 4.5	Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar opleidingstype, 1996	107
Tabel 4.6	Mate van informatisering naar opleidingstype, 1996	110
Tabel 4.7	Verwachte krimp-kengetallen voor opleidingstypen per beroepssegment, 1997-2002	113
Tabel 4.8	Opleidingseffect naar opleidingstype, 1997-2002	122
Tabel 4.9	Percentage werkenden dat deelneemt aan bedrijfsopleidingen, naar opleidingsrichting, 1995-1996	124
Tabel 4.10	Employability-indicatoren naar opleidingsrichting, 1996	125
Tabel 4.11	Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere opleidingstypen per opleidingsrichting	126
	Risicoprofielen naar opleidingstype	131

Voorwoord

Werkgelegenheid en scholing 1997 en deze bijbehorende *Statistische Bijlage* is de tweede versie van een jaarlijks uit te brengen overzichtsrapport in het kader van het *Werkgelegenheid en Scholing Observatorium* (WSO) van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA). Dit observatorium is door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ingesteld in het kader van de stimuleringsprogramma's ESF-4 *Scholing voor behoud van werk* en ADAPT van de Europese Commissie.

Het observatorium heeft als doel de voor het scholingsbeleid relevante ontwikkelingen op continue basis in beeld te brengen. Het WSO fungeert daarbij als een centraal punt, waar de relevante ontwikkelingen en prognoses met betrekking tot de werkgelegenheid en kwalificatiebehoefte met elkaar in verband worden gebracht, om zo tijdig inzicht te krijgen in de scholingsactiviteiten binnen branches en bedrijven en de lacunes die op dit punt optreden.

Het observatorium-karakter van dit onderzoek wordt weerspiegeld door het grote aantal indicatoren dat de revue passeert. Deze kengetallen hebben steeds als doel opvallende factoren of ontwikkelingen te signaleren. Deze *Statistische Bijlage* beoogt op dit punt te fungeren als een naslagwerk, waarin op systematische wijze een totaaloverzicht wordt gegeven van de in het hoofdrapport besproken indicatoren verbijzonderd naar bedrijfsgrootte, bedrijfssector, beroep of opleiding.

Uitgangspunt voor zowel het hoofdrapport als deze *Statistische Bijlage* is dat indicatoren gepresenteerd worden op het laagst mogelijke aggregatieniveau waarbij betrouwbaarheid en volledigheid nog gewaarborgd zijn. Daarom worden in deze bijlage bepaalde indicatoren op verschillende aggregatieniveaus gepresenteerd. Zo staan er in deze bijlage bijvoorbeeld zowel gegevens met betrekking tot bedrijfssectoren op een laag aggregatieniveau (35 sectoren) als op een hoog aggregatieniveau (13 sectoren). Indicatoren per beroep worden ook op 2 verschillende niveaus gepresenteerd. Indien mogelijk wordt een gedetailleerde indeling in 127 beroepsgroepen gehanteerd. Daarnaast wordt dezelfde informatie dan ook op het hogere aggregatieniveau van 43 beroepssegmenten gepresenteerd. Ook indicatoren per opleiding komen zowel op het lage niveau van 104 opleidingstypen als op het hogere aggregatieniveau (28 opleidingsrichtingen) aan de orde.

Wanneer niet voldaan wordt aan de ondergrens voor publicatie of wanneer het gegeven onbekend is, wordt dit in de tabellen aangegeven met een -.

De gepresenteerde indicatoren worden telkens ook kwalitatief getypeerd, uiteenlopend van 'erg laag' tot 'erg hoog'. Daarbij gaat het in de meeste gevallen om een relatieve typering ten opzichte van de andere bedrijfsgroottes, bedrijfssectoren, beroepen of opleidingen. Er zal in deze *Statistische Bijlage* niet uitgebreid worden ingegaan op de databronnen en de methodiek die ten grondslag liggen aan de gepresenteerde indicatoren. Hierop wordt ingegaan in het werkdokument *Methodiek werkgelegenheid en scholing 1997*.

De projectleiding van het WSO is in handen van dr. A. de Grip. Daarnaast is aan het onderzoek meegewerkt door drs. J.B. van Loo, J.M.A.F. Sanders, H. Schonk, drs. W. Smits, drs. M.S.M. van Smoorenburg, drs. M.J. de Steur en drs. R.A.M.H.M. Welters. Onze dank gaat uit naar de leden van de begeleidingscommissie. Deze commissie bestaat uit de volgende leden: drs. M.G. Drewes, drs. F. Straatjes en drs. J.C. van der Velden.

INFORMATIE NAAR BEDRIJFSGROOTTE

Tabel 1.1
Automatiseringsgraad naar bedrijfsgrootte, 1994

Bedrijfsgrootte	automatiseringsgraad		trend 1990-1994
	%	1994 typering	
5-9 werknemers	64	laag	fluctuerend
10-19 werknemers	76	gemiddeld	constant
20-49 werknemers	87	hoog	constant
50-99 werknemers	92	erg hoog	fluctuerend
100-199 werknemers	95	erg hoog	fluctuerend
200-499 werknemers	97	erg hoog	constant
500 of meer werknemers	98	erg hoog	fluctuerend
Totaal	75		constant

Bron: CBS/ROA

Tabel 1.2
Percentage bedrijven met automatiseringspersoneel naar bedrijfsgrootte, 1994

Bedrijfsgrootte	percentage bedrijven met automatiseringspersoneel 1994		trend 1991-1994
	%	typering	
5-9 werknemers	5	gemiddeld	sterk dalend
10-19 werknemers	8	gemiddeld	sterk dalend
20-49 werknemers	17	gemiddeld	dalend
50-99 werknemers	35	hoog	dalend
100-199 werknemers	54	erg hoog	constant
200-499 werknemers	71	erg hoog	constant
500 of meer werknemers	88	erg hoog	fluctuerend
Totaal	13		dalend

Bron: CBS/ROA

Tabel 1.3
Automatiseringskosten per werknemer naar bedrijfsgrootte, 1994

Bedrijfsgrootte	automatiseringskosten per werknemer		trend 1990-1994
	f	1994 typering	
5-9 werknemers	2.800	gemiddeld	dalend
10-19 werknemers	3.000	gemiddeld	stijgend
20-49 werknemers	2.400	gemiddeld	fluctuerend
50-99 werknemers	3.300	gemiddeld	fluctuerend
100-199 werknemers	3.600	gemiddeld	fluctuerend
200-499 werknemers	4.700	gemiddeld	stijgend
500 of meer werknemers	8.400	gemiddeld	stijgend
Totaal	5.100		stijgend

Bron: CBS/ROA

Tabel 1.4

Gemiddelde omvang van de R&D-activiteiten als percentage van de omzet en het percentage bedrijven met R&D, naar bedrijfsgrootte, 1994

Bedrijfsgrootte	gemiddelde omvang R&D		percentage bedrijven met R&D	
	%	typering	%	typering
5-9 werknemers	1,9	gemiddeld	19	laag
10-19 werknemers	3,5	gemiddeld	27	gemiddeld
20-99 werknemers	2,5	gemiddeld	38	hoog
100-499 werknemers	5,4	gemiddeld	56	erg hoog
500 en meer werknemers	4,6	gemiddeld	62	erg hoog
Totaal	4,2		29	

Bron: OSA/ROA

Tabel 1.5

Percentage R&D voor vernieuwing van producten en diensten en voor de vernieuwing van productieprocessen, naar bedrijfsgrootte, 1994

Bedrijfsgrootte	vernieuwing producten en diensten		vernieuwing productieprocessen	
	%	typering	%	typering
5-9 werknemers	9	erg laag	6	erg laag
10-19 werknemers	14	erg laag	8	erg laag
20-99 werknemers	23	laag	11	erg laag
100-499 werknemers	30	laag	18	laag
500 en meer werknemers	50	gemiddeld	33	hoog
Totaal	40		26	

Bron: OSA/ROA

Tabel 1.6

Percentage producten/diensten dat in de periode 1992-1994 is vernieuwd, naar bedrijfsgrootte, 1994

Bedrijfsgrootte	vernieuwing op enkele aspecten		ingrijpende vernieuwing	
	%	typering	%	typering
5-9 werknemers	9	erg laag	8	laag
10-19 werknemers	11	erg laag	12	gemiddeld
20-99 werknemers	15	laag	10	gemiddeld
100-499 werknemers	16	laag	10	gemiddeld
500 en meer werknemers	26	gemiddeld	15	gemiddeld
Totaal	22		13	

Bron: OSA/ROA

Tabel 1.7

Percentage bedrijven waarin sprake is geweest van organisatiewijzigingen in 1992-1994, naar bedrijfsgrootte, 1994

Bedrijfsgrootte	verandering positie bedrijf		interne reorganisaties	
	%	typering	%	typering
5-9 werknemers	3	laag	9	erg laag
10-19 werknemers	6	gemiddeld	9	erg laag
20-99 werknemers	10	hoog	13	laag
100-499 werknemers	11	hoog	15	laag
500 en meer werknemers	13	erg hoog	39	hoog
Totaal	6		29	

Bron: OSA/ROA

Tabel 1.8
Percentage bedrijven met bepaalde gevolgen van organisatiewijzigingen in 1992-1994, naar bedrijfsgrootte, 1994

Bedrijfsgrootte	méér personeel		inkrimping zonder gedwongen ontslagen		inkrimping met gedwongen ontslagen		herplaatsingen		bij- en omscholing	
	%	typering	%	typering	%	typering	%	typering	%	typering
5-9 werknemers	1	laag	1	gemiddeld	0	laag	1	laag	0	laag
10-19 werknemers	2	gemiddeld	1	gemiddeld	0	laag	1	laag	2	gemiddeld
20-99 werknemers	2	gemiddeld	1	gemiddeld	1	gemiddeld	2	gemiddeld	3	hoog
100-499 werknemers	4	hoog	2	hoog	3	erg hoog	7	erg hoog	4	hoog
500 en meer werknemers	5	erg hoog	4	erg hoog	1	gemiddeld	7	erg hoog	7	erg hoog
Totaal	2		1		1		2		2	

Bron: OSA/ROA

Tabel 1.9

Percentage werkenden dat deelneemt aan bedrijfsopleidingen, naar bedrijfsgrootte, 1995-1996

Bedrijfsgrootte	%
1-9 werknemers	1
10-99 werknemers	3
100 en meer werknemers	6

Bron: CBS/ROA

Tabel 1.10

Percentage werknemers met geringe mobiliteitsbereidheid en feitelijke mobiliteit, naar bedrijfsgrootte, 1996.

Bedrijfsgrootte	niet van functie veranderd %	niet actief gezocht %	ervarings- concentratie %
1-9 werknemers	65	93	21
10-99 werknemers	75	92	24
100 en meer werknemers	74	90	25

Bron: OSA/ROA

Tabel 1.11

Percentage werkenden dat *niet* breed inzetbaar is, naar bedrijfsgrootte, 1996

Bedrijfsgrootte	%
1-9 werknemers	36
10-99 werknemers	25
100 en meer werknemers	26

Bron: OSA/ROA

INFORMATIE OVER BEDRIJFSSECTOREN

Tabel 2.1

Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	%	typering
Landbouw en visserij	29	gemiddeld
Tuinbouw	19	laag
Veehouderij	38	gemiddeld
Akkerbouw, bosbouw en visserij	-	gemiddeld
Voeding	46	hoog
Vlees- en visverwerking	57	hoog
Overige voedingsproducten	43	gemiddeld
Drank en tabaksproducten	49	hoog
Chemie	42	gemiddeld
Basischemie	44	gemiddeld
Eindproducten chemie	27	gemiddeld
Kunststofverwerking	59	erg hoog
Metaal en elektrotechniek	42	gemiddeld
Basismetaal	59	erg hoog
Metaalproducten	45	hoog
Machine-industrie	45	hoog
Elektrotechniek	23	gemiddeld
Transportmiddelen	52	hoog
Overige industrie	42	gemiddeld
Textiel	43	gemiddeld
Hout- en bouwmaterialen	59	erg hoog
Papier	58	erg hoog
Grafische industrie	28	gemiddeld
Energie	24	gemiddeld
Bouw en onroerend goed	41	gemiddeld
Bouw	45	gemiddeld
Exploitatie van onroerend goed	-	erg laag
Handel	14	laag
Transport en communicatie	25	gemiddeld
Scheep- en luchtvaart	52	hoog
Weg- en railvervoer	24	gemiddeld
Communicatie	14	laag
Bank- en verzekeringswezen	6	erg laag
Bankwezen	6	erg laag
Verzekeringswezen	-	erg laag
Horeca, reparatie en zakelijke dienstverlening	18	laag
Horeca	25	gemiddeld
Reparatie	40	gemiddeld
Zakelijke dienstverlening	11	erg laag
Overige commerciële dienstverlening	27	gemiddeld
Kwartaire diensten	13	laag
Gezondheidszorg	13	laag
Overige kwartaire diensten	16	laag

Tabel 2.1 (vervolg)

Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	%	typering
Overheid en onderwijs	19	laag
Onderwijs	23	gemiddeld
Overheid	15	laag

Bron: CBS/ROA

Tabel 2.2

Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	%	typering
Landbouw en visserij	32	hoog
Tuinbouw	18	gemiddeld
Veehouderij	46	erg hoog
Akkerbouw, bosbouw en visserij	-	hoog
Voeding	15	gemiddeld
Vlees- en visverwerking	-	gemiddeld
Overige voedingsproducten	16	gemiddeld
Drank en tabaksproducten	-	gemiddeld
Chemie	21	gemiddeld
Basischemie	23	gemiddeld
Eindproducten chemie	13	gemiddeld
Kunststofverwerking	31	hoog
Metaal en elektrotechniek	31	hoog
Basismetaal	36	hoog
Metaalproducten	34	hoog
Machine-industrie	36	hoog
Elektrotechniek	16	gemiddeld
Transportmiddelen	43	erg hoog
Overige industrie	21	gemiddeld
Textiel	18	gemiddeld
Hout- en bouwmaterialen	42	hoog
Papier	23	gemiddeld
Grafische industrie	9	gemiddeld
Energie	17	gemiddeld
Bouw en onroerend goed	48	erg hoog
Bouw	53	erg hoog
Exploitatie van onroerend goed	-	laag
Handel	9	gemiddeld
Transport en communicatie	10	gemiddeld
Scheep- en luchtvaart	17	gemiddeld
Weg- en railvervoer	12	gemiddeld
Communicatie	-	erg laag
Bank- en verzekeringswezen	-	erg laag
Bankwezen	-	erg laag
Verzekeringswezen	-	erg laag
Horeca, reparatie en zakelijke dienstverlening	11	gemiddeld
Horeca	6	laag
Reparatie	48	erg hoog
Zakelijke dienstverlening	6	laag
Overige commerciële dienstverlening	17	gemiddeld
Kwartaire diensten	5	laag
Gezondheidszorg	5	laag
Overige kwartaire diensten	7	laag

Tabel 2.2 (vervolg)

Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	%	typering
Overheid en onderwijs	6	laag
Onderwijs	4	erg laag
Overheid	8	laag

Bron: CBS/ROA

Tabel 2.3

Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	%	typering
Landbouw en visserij	62	erg hoog
Tuinbouw	61	hoog
Veehouderij	63	erg hoog
Akkerbouw, bosbouw en visserij	-	erg hoog
Voeding	48	hoog
Vlees- en visverwerking	62	erg hoog
Overige voedingsproducten	45	gemiddeld
Drank en tabaksproducten	36	gemiddeld
Chemie	35	gemiddeld
Basischemie	34	gemiddeld
Eindproducten chemie	27	gemiddeld
Kunststofverwerking	47	gemiddeld
Metaal en elektrotechniek	41	gemiddeld
Basismetaal	44	gemiddeld
Metaalproducten	50	hoog
Machine-industrie	44	gemiddeld
Elektrotechniek	18	laag
Transportmiddelen	47	gemiddeld
Overige industrie	37	gemiddeld
Textiel	42	gemiddeld
Hout- en bouwmaterialen	53	hoog
Papier	42	gemiddeld
Grafische industrie	25	laag
Energie	24	laag
Bouw en onroerend goed	62	erg hoog
Bouw	68	erg hoog
Exploitatie van onroerend goed	13	erg laag
Handel	41	gemiddeld
Transport en communicatie	36	gemiddeld
Scheep- en luchtvaart	41	gemiddeld
Weg- en railvervoer	37	gemiddeld
Communicatie	32	gemiddeld
Bank- en verzekeringswezen	3	erg laag
Bankwezen	-	erg laag
Verzekeringswezen	-	erg laag
Horeca, reparatie en zakelijke dienstverlening	28	gemiddeld
Horeca	50	hoog
Reparatie	57	hoog
Zakelijke dienstverlening	17	laag
Overige commerciële dienstverlening	37	gemiddeld
Kwartaire diensten	45	gemiddeld
Gezondheidszorg	49	hoog
Overige kwartaire diensten	23	laag

Tabel 2.3 (vervolg)

Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	%	typering
Overheid en onderwijs	14	erg laag
Onderwijs	11	erg laag
Overheid	16	laag

Bron: CBS/ROA

Tabel 2.4

Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	%	typering
Landbouw en visserij	-	laag
Tuinbouw	-	erg laag
Veehouderij	-	laag
Akkerbouw, bosbouw en visserij	-	laag
Voeding	29	hoog
Vlees- en visverwerking	16	gemiddeld
Overige voedingsproducten	31	hoog
Drank en tabaksproducten	39	erg hoog
Chemie	32	hoog
Basischemie	41	erg hoog
Eindproducten chemie	19	gemiddeld
Kunststofverwerking	38	hoog
Metaal en elektrotechniek	15	gemiddeld
Basismetaal	49	erg hoog
Metaalproducten	9	gemiddeld
Machine-industrie	6	gemiddeld
Elektrotechniek	17	gemiddeld
Transportmiddelen	22	hoog
Overige industrie	22	hoog
Textiel	17	gemiddeld
Hout- en bouwmaterialen	19	gemiddeld
Papier	45	erg hoog
Grafische industrie	18	gemiddeld
Energie	14	gemiddeld
Bouw en onroerend goed	-	erg laag
Bouw	-	erg laag
Exploitatie van onroerend goed	-	laag
Handel	4	laag
Transport en communicatie	21	hoog
Handel	4	laag
Scheep- en luchtvaart	33	hoog
Weg- en railvervoer	22	hoog
Communicatie	13	gemiddeld
Bank- en verzekeringswezen	-	laag
Bankwezen	-	laag
Verzekeringswezen	-	erg laag
Horeca, reparatie en zakelijke dienstverlening	7	gemiddeld
Horeca	20	gemiddeld
Reparatie	-	laag
Zakelijke dienstverlening	4	gemiddeld
Overige commerciële dienstverlening	-	gemiddeld
Kwartaire diensten	18	gemiddeld
Gezondheidszorg	20	hoog
Overige kwartaire diensten	5	gemiddeld

Tabel 2.4 (vervolg)

Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	%	typering
Overheid en onderwijs	9	gemiddeld
Onderwijs	-	erg laag
Overheid	11	gemiddeld

Bron: CBS/ROA

Tabel 2.5
Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	%	typering
Landbouw en visserij	46	erg laag
Tuinbouw	45	erg laag
Veehouderij	46	erg laag
Akkerbouw, bosbouw en visserij	-	laag
Voeding	62	gemiddeld
Vlees- en visverwerking	65	hoog
Overige voedingsproducten	61	gemiddeld
Drank en tabaksproducten	61	gemiddeld
Chemie	63	gemiddeld
Basischemie	67	hoog
Eindproducten chemie	63	gemiddeld
Kunststofverwerking	59	gemiddeld
Metaal en elektrotechniek	57	laag
Basismetaal	59	gemiddeld
Metaalproducten	49	erg laag
Machine-industrie	63	gemiddeld
Elektrotechniek	62	gemiddeld
Transportmiddelen	64	gemiddeld
Overige industrie	62	hoog
Textiel	57	laag
Hout- en bouwmaterialen	57	laag
Papier	64	gemiddeld
Grafische industrie	73	erg hoog
Energie	64	gemiddeld
Bouw en onroerend goed	57	gemiddeld
Bouw	57	gemiddeld
Exploitatie van onroerend goed	57	laag
Handel	54	laag
Transport en communicatie	69	hoog
Scheep- en luchtvaart	79	erg hoog
Weg- en railvervoer	67	hoog
Communicatie	69	hoog
Bank- en verzekeringswezen	66	hoog
Bankwezen	69	erg hoog
Verzekeringswezen	61	gemiddeld
Horeca, reparatie en zakelijke dienstverlening	66	hoog
Horeca	67	hoog
Reparatie	54	laag
Zakelijke dienstverlening	71	erg hoog
Overige commerciële dienstverlening	49	erg laag
Kwartaire diensten	63	gemiddeld
Gezondheidszorg	63	gemiddeld
Overige kwartaire diensten	65	gemiddeld

Tabel 2.5 (vervolg)

Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	%	typering
Overheid en onderwijs	62	gemiddeld
Onderwijs	59	gemiddeld
Overheid	65	hoog

Bron: CBS/ROA

Tabel 2.6
Automatiseringsgraad naar bedrijfssector, 1994

Bedrijfssector	automatiseringsgraad 1994 %	automatiseringsgraad 1994 typering	trend 1990-1994
Landbouw en visserij	63	laag	constant
Delfstoffenwinning, industrie en openbare nutsbedrijven	79	gemiddeld	stijgend
Voedings- en genotmiddelenindustrie	65	laag	constant
Textiel-, kleding- en lederindustrie	70	gemiddeld	fluctuerend
Papier(waren)- en grafische industrie	92	erg hoog	stijgend
Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie	86	hoog	stijgend
Metaal- en elektrotechnische industrie	80	gemiddeld	fluctuerend
Overige industrie en delfstoffenwinning	82	hoog	sterk stijgend
Openbare nutsbedrijven	98	erg hoog	fluctuerend
Bouwnijverheid en bouwinstallatiebedrijven	75	gemiddeld	stijgend
Bouwnijverheid	70	gemiddeld	stijgend
Bouwinstallatiebedrijven	90	erg hoog	fluctuerend
Handel	70	gemiddeld	fluctuerend
Groothandel e.d.	84	hoog	fluctuerend
Detailhandel, horeca en reparatiebedrijven	61	laag	fluctuerend
Zakelijke dienstverlening	81	hoog	constant
Transport-, opslag- en communicatiebedrijven	76	gemiddeld	stijgend
Bankwezen	71	gemiddeld	fluctuerend
Verzekeringswezen	90	erg hoog	fluctuerend
Computerservice- en IT-bureaus	84	hoog	fluctuerend
Overige zakelijke dienstverlening	83	hoog	fluctuerend

Tabel 2.6 (vervolg)
Automatiseringsgraad naar bedrijfssector, 1994

Bedrijfssector	automatiseringsgraad 1994 %	automatiseringsgraad 1994 typering	trend 1990-1994
Overige			
Onderwijs	92	erg hoog	constant
Gezondheids- en veterinaire diensten, maatschappelijke dienstverlening	83	hoog	stijgend
Overige dienstverlening	57	erg laag	dalend
Totaal	75		constant
Bron: CBS/ROA			

Tabel 2.7
 Percentage bedrijven met automatiseringspersoneel naar bedrijfssector, 1994

Bedrijfssector	percentage bedrijven met automatiseringspersoneel 1994 %	gemiddeld typering	trend 1991-1994
Landbouw en visserij	3	gemiddeld	sterk dalend
Delfstoffenwinning, industrie en openbare nutsbedrijven	20	gemiddeld	fluctuerend
Voedings- en genotmiddelenindustrie	10	gemiddeld	fluctuerend
Textiel-, kleding- en lederindustrie	9	gemiddeld	fluctuerend
Papier(waren)- en grafische industrie	23	gemiddeld	stijgend
Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie	44	erg hoog	sterk stijgend
Metaal- en elektrotechnische industrie	21	gemiddeld	fluctuerend
Overige industrie en delfstoffenwinning	19	gemiddeld	fluctuerend
Openbare nutsbedrijven	80	erg hoog	fluctuerend
Bouwnijverheid en bouwinstallatiebedrijven	6	gemiddeld	fluctuerend
Bouwnijverheid	4	gemiddeld	sterk dalend
Bouwinstallatiebedrijven	15	gemiddeld	sterk stijgend
Handel	9	gemiddeld	sterk dalend
Groothandel e.d.	16	gemiddeld	sterk dalend
Detailhandel, horeca en reparatiebedrijven	5	gemiddeld	sterk dalend
Zakelijke dienstverlening	20	gemiddeld	dalend
Transport-, opslag- en communicatiebedrijven	12	gemiddeld	stijgend
Bankwezen	41	erg hoog	sterk dalend
Verzekeringswezen	39	erg hoog	stijgend
Computerservice- en IT-bureaus	62	erg hoog	fluctuerend
Overige zakelijke dienstverlening	18	gemiddeld	fluctuerend

Tabel 2.7 (vervolg)
 Percentage bedrijven met automatiseringspersoneel naar bedrijfssector, 1994

Bedrijfssector	percentage bedrijven met automatiseringspersoneel 1994 %	trend 1991-1994
Overige		
Onderwijs	15	sterk dalend
Gezondheids- en veterinaire diensten, maatschappelijke dienstverlening	20	fluctuerend
Overige dienstverlening	7	fluctuerend
Totaal	13	dalend

Bron: CBS/ROA

Tabel 2.8
Automatiseringskosten per werknemer naar bedrijfssector, 1994

Bedrijfssector	automatiseringskosten per werknemer 1994 f	typering	trend 1990-1994
Landbouw en visserij	900	gemiddeld	sterk stijgend
Delfstoffenwinning, industrie en openbare nutsbedrijven	5.300	gemiddeld	stijgend
Voedings- en genotmiddelenindustrie	3.500	gemiddeld	sterk stijgend
Textiel-, kleding- en lederindustrie	1.500	gemiddeld	dalend
Papier(waren)- en grafische industrie	5.400	gemiddeld	sterk stijgend
Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie	10.900	gemiddeld	sterk stijgend
Metaal- en elektrotechnische industrie	4.400	gemiddeld	stijgend
Overige industrie en delfstoffenwinning	2.900	gemiddeld	fluctuerend
Openbare nutsbedrijven	8.600	gemiddeld	stijgend
Bouwnijverheid en bouwinstallatiebedrijven	1.100	gemiddeld	stijgend
Bouwnijverheid	900	gemiddeld	stijgend
Bouwinstallatiebedrijven	1.900	gemiddeld	sterk stijgend
Handel	3.500	gemiddeld	stijgend
Groothandel e.d.	6.000	gemiddeld	fluctuerend
Detailhandel, horeca en reparatiebedrijven	1.600	gemiddeld	stijgend
Zakelijke dienstverlening	10.700	gemiddeld	fluctuerend
Transport-, opslag- en communicatiebedr.	4.800	gemiddeld	stijgend
Bankwezen	25.700	hoog	sterk stijgend
Verzekeringswezen	20.300	hoog	stijgend
Computerservice- en IT-bureaus	74.900	erg hoog	sterk stijgend
Overige zakelijke dienstverlening	3.800	gemiddeld	dalend

Tabel 2.8 (vervolg)
Automatiseringskosten per werknemer naar bedrijfssector, 1994

Bedrijfssector	automatiseringskosten per werknemer <i>f</i>	1994 typering	trend 1990-1994
Overige			
Onderwijs	1.400	gemiddeld	fluctuerend
Gezondheids- en vet.diensten, ms.dienstverl.	900	gemiddeld	sterk stijgend
Overige dienstverlening	5.300	gemiddeld	sterk stijgend
Totaal	5.100		stijgend
Bron: CBS/ROA			

Tabel 2.9

Gemiddelde omvang van de R&D-activiteiten als percentage van de omzet en het percentage bedrijven met R&D, naar bedrijfssector, 1994

Bedrijfssector	gemiddelde omvang R&D		percentage bedrijven met R&D	
	%	typering	%	typering
Landbouw en visserij	6	gemiddeld	35	gemiddeld
Voedings- en genotmiddelenindustrie	7	hoog	54	erg hoog
Chemie	7	hoog	68	erg hoog
Metaal en elektrotechniek	7	hoog	44	hoog
Overige industrie	3	gemiddeld	34	gemiddeld
Energie	5	gemiddeld	28	gemiddeld
Bouw	2	gemiddeld	20	laag
Handel	2	gemiddeld	24	gemiddeld
Transport, opslag en communicatie	21	erg hoog	15	laag
Bank- en verzekeringswezen	3	gemiddeld	27	gemiddeld
Overige commerciële dienstverlening	2	gemiddeld	27	gemiddeld
Kwartaire diensten (excl. zorg)	12	erg hoog	63	erg hoog
Overheid	-	-	-	-
Totaal	4		29	

Bron: OSA/ROA

Tabel 2.10

Percentage R&D voor vernieuwing van producten en diensten en voor vernieuwing van productieprocessen, naar bedrijfssector, 1994

Bedrijfssector	vernieuwing producten en diensten		vernieuwing productieprocessen	
	%	typering	%	typering
Landbouw en visserij	15	erg laag	17	laag
Voedings- en genotmiddelenindustrie	55	hoog	20	laag
Chemie	42	gemiddeld	25	gemiddeld
Metaal en elektrotechniek	36	gemiddeld	22	gemiddeld
Overige industrie	21	laag	19	laag
Energie	17	laag	14	laag
Bouw	16	erg laag	12	erg laag
Handel	21	laag	48	erg hoog
Transport, opslag en communicatie	16	erg laag	10	erg laag
Bank- en verzekeringswezen	74	erg hoog	20	laag
Overige commerciële dienstverlening	15	erg laag	7	erg laag
Kwartaire diensten (excl. zorg)	45	gemiddeld	15	laag
Overheid	-	-	-	-
Totaal	40		71	

Bron: OSA/ROA

Tabel 2.11

Percentage producten/diensten dat in de periode 1992-1994 is vernieuwd, naar bedrijfssector, 1994

Bedrijfssector	vernieuwing op enkele aspecten		ingrijpende vernieuwing	
	%	typering	%	typering
Landbouw en visserij	8	erg laag	7	laag
Voedings- en genotmiddelenindustrie	25	gemiddeld	28	erg hoog
Chemie	18	gemiddeld	17	hoog
Metaal en elektrotechniek	17	laag	12	gemiddeld
Overige industrie	17	laag	11	gemiddeld
Energie	4	erg laag	5	laag
Bouw	8	erg laag	5	laag
Handel	17	laag	9	laag
Transport, opslag en communicatie	10	erg laag	24	erg hoog
Bank- en verzekeringswezen	37	erg hoog	19	hoog
Overige commerciële dienstverlening	11	erg laag	9	laag
Kwartaire diensten (excl. zorg)	18	gemiddeld	9	laag
Overheid	-	-	-	-
Totaal	22		13	

Bron: OSA/ROA

Tabel 2.12

Percentage bedrijven waarin sprake is geweest van organisatiewijzigingen in 1992-1994, naar bedrijfssector, 1994

Bedrijfssector	verandering positie bedrijf		interne reorganisaties	
	%	typering	%	typering
Landbouw en visserij	5	gemiddeld	14	laag
Voedings- en genotmiddelenindustrie	8	gemiddeld	10	laag
Chemie	14	erg hoog	17	laag
Metaal en elektrotechniek	8	gemiddeld	8	erg laag
Overige industrie	6	gemiddeld	12	laag
Energie	19	erg hoog	17	laag
Bouw	6	gemiddeld	11	laag
Handel	7	gemiddeld	7	erg laag
Transport, opslag en communicatie	3	laag	38	hoog
Bank- en verzekeringswezen	9	hoog	65	erg hoog
Overige commerciële dienstverlening	5	gemiddeld	10	laag
Kwartaire diensten (excl. zorg)	6	gemiddeld	21	gemiddeld
Overheid	9	hoog	26	gemiddeld
Totaal	6		29	

Bron: OSA/ROA

Tabel 2.13
Percentage bedrijven met bepaalde gevolgen van organisatiewijzigingen in 1992-1994, naar bedrijfssector, 1994

Bedrijfssector	méér personeel		inkrimping zonder gedwongen ontslagen		inkrimping met gedwongen ontslagen		herplaatsingen		bij- en omscholing	
	% typering		% typering		% typering		% typering		% typering	
Landbouw en visserij	2	gemiddeld	1	gemiddeld	0	laag	2	gemiddeld	0	laag
Voedings- en genotmiddelenindustrie	3	gemiddeld	3	erg hoog	2	erg hoog	4	erg hoog	4	hoog
Chemie	7	erg hoog	3	erg hoog	1	gemiddeld	4	erg hoog	9	erg hoog
Metaal en elektrotechniek	1	laag	0	laag	0	laag	2	gemiddeld	1	gemiddeld
Overige industrie	2	gemiddeld	2	hoog	2	erg hoog	3	hoog	2	gemiddeld
Energie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bouw	1	laag	0	laag	0	laag	1	laag	2	gemiddeld
Handel	4	hoog	1	gemiddeld	2	erg hoog	2	gemiddeld	2	gemiddeld
Transport, opslag en communicatie	0	laag	0	laag	0	laag	0	erg laag	0	laag
Bank- en verzekeringswezen	2	gemiddeld	4	erg hoog	0	laag	2	gemiddeld	4	hoog
Overige commerciële dienstverlening	1	laag	1	gemiddeld	0	laag	1	laag	1	gemiddeld
Kwartaire diensten	1	laag	1	gemiddeld	0	laag	3	hoog	2	gemiddeld
Overheid	3	gemiddeld	1	gemiddeld	0	laag	1	laag	3	hoog
Totaal	2		1		1		2		2	

Bron: OSA/ROA

Tabel 2.14
Mate van informatisering naar bedrijfssector, 1996*

Bedrijfssector	%	typering
Landbouw en visserij	15	erg laag
Tuinbouw	13	erg laag
Veehouderij	16	erg laag
Akkerbouw, bosbouw en visserij	-	laag
Voeding	42	gemiddeld
Vlees- en visverwerking	24	laag
Overige voedingsproducten	44	gemiddeld
Drank en tabaksproducten	62	gemiddeld
Chemie	70	hoog
Basischemie	83	erg hoog
Eindproducten chemie	74	hoog
Kunststofverwerking	48	gemiddeld
Metaal en elektrotechniek	46	gemiddeld
Basismetaal	64	gemiddeld
Metaalproducten	30	laag
Machine-industrie	51	gemiddeld
Elektrotechniek	68	hoog
Transportmiddelen	46	gemiddeld
Overige industrie	53	gemiddeld
Textiel	35	laag
Hout- en bouwmaterialen	38	laag
Papier	57	gemiddeld
Grafische industrie	67	gemiddeld
Energie	78	hoog
Bouw en onroerend goed	27	laag
Bouw	22	erg laag
Exploitatie van onroerend goed	78	hoog
Handel	50	gemiddeld
Transport en communicatie	50	gemiddeld
Scheep- en luchtvaart	67	gemiddeld
Weg- en railvervoer	43	gemiddeld
Communicatie	61	gemiddeld
Bank- en verzekeringswezen	95	erg hoog
Bankwezen	95	erg hoog
Verzekeringswezen	94	erg hoog
Horeca, reparatie en zakelijke dienstverlening	60	gemiddeld
Horeca	21	erg laag
Reparatie	51	gemiddeld
Zakelijke dienstverlening	76	hoog
Overige commerciële dienstverlening	26	laag
Kwartaire diensten	47	gemiddeld
Gezondheidszorg	43	gemiddeld
Overige kwartaire diensten	70	hoog

Tabel 2.14 (vervolg)
 Mate van informatisering naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	%	typering
Overheid en onderwijs	73	hoog
Onderwijs	61	gemiddeld
Overheid	82	erg hoog

Bron: CBS/ROA

* Onder 'informatisering' wordt verstaan het percentage werknemers dat gewoonlijk of soms met een computer werkt

Tabel 2.15

Ontwikkeling aantal werkenden 1992-1996 en uitbreidingsvraag 1997-2002, naar bedrijfssector (gemiddelde jaarlijkse percentages)

Bedrijfssector	aantal werkenden (gem. 1995/1996)	1992-1996 %	1997-2002 %
Landbouw en visserij	228.000	-0,8	-1,0
Voeding	158.000	-1,1	0,4
Chemie	130.500	-1,7	1,7
Metaal en elektrotechniek	510.500	-0,7	1,8
Overige industrie	209.000	-5,1	0,9
Energie	61.500	-1,8	-0,1
Bouw en onroerend goed	455.500	2,8	0,8
Handel	865.000	1,9	2,2
Transport en communicatie	385.500	1,0	1,5
Bank- en verzekeringswezen	223.500	1,2	0,4
Horeca, reparatie en zakelijke dienstverlening	889.000	5,6	3,6
Kwartaire diensten	982.500	1,6	1,7
Overheid en onderwijs	909.500	1,6	0,3
Totaal (incl. sector onbekend)	6.115.000	1,4	1,7

Bron: CBS/CPB/ROA

Tabel 2.16

Percentage werkenden dat deelneemt aan bedrijfsopleidingen, naar bedrijfssector, gemiddelde 1995-1996

	%	typering	trend
Landbouw en visserij	-	erg laag	fluctuerend
Tuinbouw	-	erg laag	fluctuerend
Veehouderij	-	erg laag	fluctuerend
Akkerbouw, bosbouw en visserij	-	-	sterk dalend
Voeding	5	gemiddeld	fluctuerend
Vlees- en visverwerking	-	-	fluctuerend
Overige voedingsproducten	5	gemiddeld	fluctuerend
Drank en tabaksproducten	-	-	fluctuerend
Chemie	7	hoog	sterk stijgend
Basischemie	10	erg hoog	sterk stijgend
Eindproducten chemie	6	hoog	sterk stijgend
Kunststofverwerking	-	gemiddeld	fluctuerend
Metaal en elektrotechniek	4	gemiddeld	fluctuerend
Basismetaal	9	hoog	sterk stijgend
Metaalproducten	3	laag	sterk dalend
Machine-industrie	4	gemiddeld	sterk stijgend
Elektrotechniek	7	hoog	fluctuerend
Transportmiddelen	-	laag	sterk dalend
Overige industrie	4	gemiddeld	sterk dalend
Textiel	-	-	fluctuerend
Hout-en bouwmaterialen	5	gemiddeld	fluctuerend
Papier	-	-	sterk dalend
Grafische industrie	4	gemiddeld	fluctuerend
Energie	11	erg hoog	fluctuerend
Bouw en onroerend goed	6	gemiddeld	sterk stijgend
Bouw	5	gemiddeld	sterk stijgend
Exploitatie van onroerend goed	-	gemiddeld	fluctuerend
Handel	3	gemiddeld	fluctuerend
Transport en communicatie	3	gemiddeld	fluctuerend
Scheep- en luchtvaart	8	hoog	sterk stijgend
Weg- en railvervoer	3	laag	fluctuerend
Communicatie	3	gemiddeld	sterk dalend
Bank- en verzekeringswezen	12	erg hoog	fluctuerend
Bankwezen	15	erg hoog	stijgend
Verzekeringswezen	6	hoog	fluctuerend
Horeca, reparatie en zakelijke dienstverlening	3	gemiddeld	fluctuerend
Horeca	2	laag	fluctuerend
Reparatie	6	gemiddeld	fluctuerend
Zakelijke dienstverlening	4	gemiddeld	fluctuerend
Overige commerciële dienstverlening	3	laag	fluctuerend

Tabel 2.16 (vervolg)

Percentage werkenden dat deelneemt aan bedrijfsopleidingen, naar bedrijfssector, gemiddelde 1995-1996

	%	typering	trend
Kwartaire diensten	5	gemiddeld	constant
Gezondheidszorg	6	gemiddeld	gemiddeld
Overige kwartaire diensten	3	laag	fluctuerend
Overheid en onderwijs	6	gemiddeld	fluctuerend
Onderwijs	4	gemiddeld	fluctuerend
Overheid	7	hoog	fluctuerend

Bron: CBS/ROA

Tabel 2.17
Employability-indicatoren naar bedrijfssector, 1996

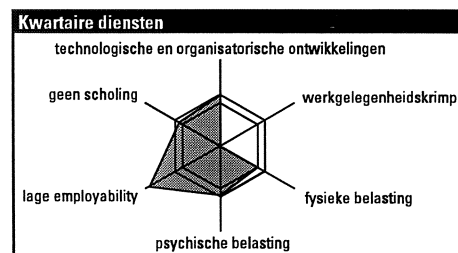
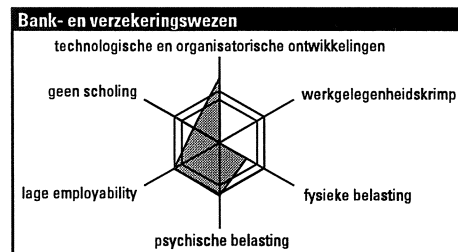
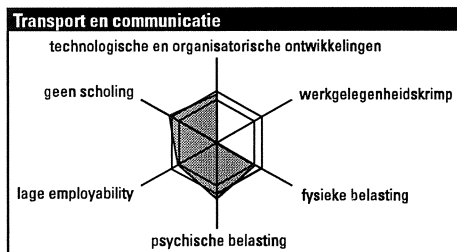
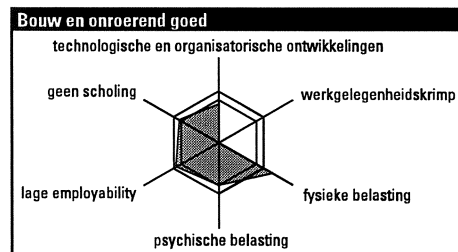
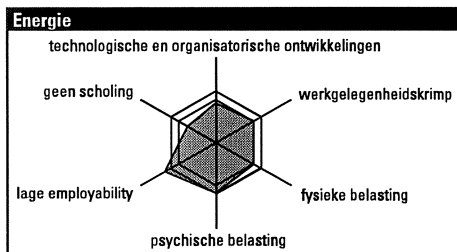
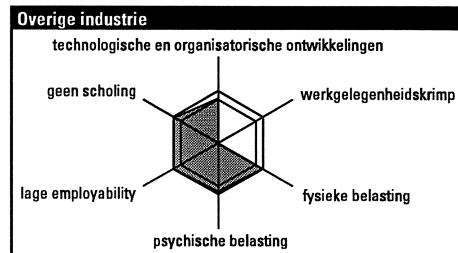
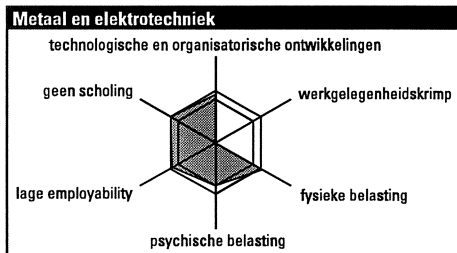
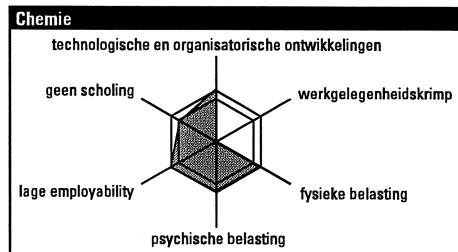
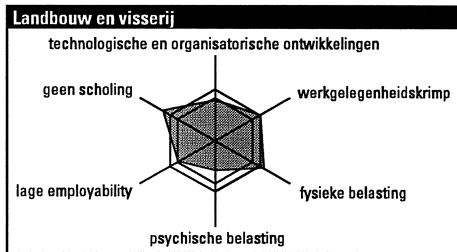
Bedrijfssector	niet mobiel %	niet actief zoekend %	niet breed inzetbaar %	ervarings- concentratie %
Landbouw en visserij	66	94	17	20
Tuinbouw	-	-	-	-
Veehouderij	67	94	18	21
Akkerbouw, bosbouw en visserij	-	-	-	-
Voeding	-	-	-	-
Vlees- en visverwerking	-	-	-	-
Overige voedingsproducten	-	-	-	-
Drank en tabaksproducten	-	-	-	-
Chemie	75	91	13	33
Basischemie	-	-	-	-
Eindproducten chemie	-	-	-	-
Kunststofverwerking	74	91	13	35
Metaal en elektrotechniek	75	89	21	24
Basismetaal	73	94	30	32
Metaalproducten	67	93	17	17
Machine-industrie	78	89	26	30
Elektrotechniek	72	87	13	28
Transportmiddelen	80	85	18	17
Overige industrie	82	92	24	15
Textiel	-	-	-	-
Hout- en bouwmaterialen	78	92	26	11
Papier	100	93	33	33
Grafische industrie	-	-	-	-
Energie	78	95	23	28
Bouw en onroerend goed	-	-	-	-
Bouw	-	-	-	-
Exploitatie van onroerend goed	-	-	-	-
Handel	70	89	26	24
Transport en communicatie	69	86	23	23
Scheep- en luchtvaart	69	87	23	23
Weg- en railvervoer	-	-	-	-
Communicatie	-	-	-	-
Bank- en verzekeringswezen	77	91	27	19
Bankwezen	77	89	27	19
Verzekeringswezen	76	92	28	19
Horeca, reparatie en zakelijke dienstverlening	76	91	31	26
Horeca	-	-	-	-
Reparatie	-	-	-	-
Zakelijke dienstverlening	77	91	33	39
Overige commerciële dienstverlening	76	91	31	25

Tabel 2.17 (vervolg)
Employability-indicatoren naar bedrijfssector, 1996

Bedrijfssector	niet mobiel %	niet actief zoekend %	niet breed inzetbaar %	ervarings- concentratie %
Kwartaire diensten	83	97	36	46
Gezondheidszorg	-	-	-	-
Overige kwartaire diensten	85	97	35	49
Overheid en onderwijs	-	-	-	-
Overheid	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-

Bron: OSA/ROA

RISICOPROFIELEN NAAR BEDRIJFSSECTOR

INFORMATIE OVER BEROEPEN

Tabel 3.1

Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
PEDAGOGISCHE BEROEPEN		
Leraar basisonderwijs	33	hoog
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (2e graads)	-	gemiddeld
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (1e graads)	-	gemiddeld
Docenten landbouw en techniek (2e graads)	35	hoog
Docenten landbouw en techniek (1e graads)	-	gemiddeld
Docenten economisch-administratieve vakken (2e graads)	-	gemiddeld
Docenten economisch-administratieve vakken (1e graads)	-	laag
Docenten talen en expressie	29	hoog
Docenten letteren (1e graads)	-	gemiddeld
Docenten sociale vakken (2e graads)	45	hoog
Docenten sociale vakken (1e graads)	-	gemiddeld
Docenten 2e graads zonder specialisatie	-	hoog
Docent 1e graads zonder specialisatie	-	hoog
Onderwijskundig medewerkers	-	laag
Onderwijskundigen en pedagogen	-	laag
Rij-instructeurs	-	laag
Zweminstructeurs	-	erg hoog
Sportinstructeurs	-	hoog
CULTURELE BEROEPEN		
Tolken, vertalers en schrijvers	-	laag
Bibliotheekassistenten	-	laag
Bibliotheacarissen	-	erg laag
Grafisch ontwerpers	-	erg laag
Kunstenaars	-	gemiddeld
Geestelijk verzorgers	-	erg laag
Geestelijken	-	erg laag
Journalisten	-	laag
Taalkundigen	-	erg laag
AGRARISCHE BEROEPEN		
Agrarische hulpverleners	-	gemiddeld
Agrarische arbeiders	30	hoog
Agrarische vakkrachten	-	gemiddeld
Milieuhygiënisten en agrarisch vertegenwoordigers	-	laag
Landbouwkundigen	-	gemiddeld
Landbouwmachinebestuurders en vissers	-	erg hoog
Agrarische bedrijfshoofden	-	hoog
TECHNISCHE EN INDUSTRIEBEROEPEN		
Productiemedewerkers	53	erg hoog
Laboratorium-assistenten	-	hoog
Laboranten	-	gemiddeld
Technisch analisten	-	gemiddeld
Natuurwetenschappers	-	gemiddeld
Conciërges	21	gemiddeld
Hoofden technische dienst	-	hoog
Werktuigbouwkundigen	-	gemiddeld
Bouwvakkers	53	erg hoog
Aannemers en installateurs	47	hoog
Architecten en bouwkundig projectleiders	-	gemiddeld
Weg- en waterbouwkundigen	-	laag
Weg- en waterbouwkundige arbeiders	58	erg hoog
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	49	erg hoog
Weg- en waterbouwkundig ontwerpers en projectleiders	-	gemiddeld
Metaalarbeiders	74	erg hoog
Bankwerkers en lassers	65	erg hoog
Bedrijfshoofden metaalbewerking	-	gemiddeld
Assembleurs	45	hoog
Monteurs	60	erg hoog
Werktuigbouwkundig ontwerpers en hoofden technische dienst	25	gemiddeld

Tabel 3.1 (vervolg)

Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
Elektronicamonteurs	-	gemiddeld
Monteurs en controleurs elektrotechnische producten	34	hoog
Elektromonteurs	43	hoog
Elektrotechnisch ontwerpers en bedrijfshoofden	-	gemiddeld
Elektrotechnici	-	laag
Grafisch productiepersoneel	36	hoog
Grafische vakkrachten	49	hoog
Mechanisch operators	61	erg hoog
Procesoperators	68	erg hoog
Procestechnologen	-	gemiddeld
Materiaalkundigen	-	gemiddeld
Confectie-arbeiders	46	hoog
Schoen- en kleermakers	-	gemiddeld
TRANSPORTBEROEPEN		
Laders en lossers	32	hoog
Chauffeurs	24	gemiddeld
Schippers en conducteurs	57	erg hoog
Vliegers, scheepskapiteins en leidinggevenden transport	-	hoog
Stewards	56	erg hoog
MEDISCHE EN PARAMEDISCHE BEROEPEN		
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	-	gemiddeld
Verplegenden en doktersassistenten	11	gemiddeld
Therapeuten en verpleegkundigen	9	laag
Artsen	-	laag
Apothekersassistenten en medisch laboranten	-	gemiddeld
Medisch analisten	-	gemiddeld
Apothekers	-	laag
Afdelingshoofden zorginstelling	-	laag
ECONOMISCH-ADMINISTRATIEVE BEROEPEN		
Kantoorhulp, inpakkers en colporteurs	45	hoog
Ondersteunende administratieve hulpkrachten	-	hoog
Bedrijfshoofden	-	gemiddeld
Economen	-	erg laag
Productieplanners	16	gemiddeld
Organisatie-adviseurs	-	gemiddeld
Organisatiedeskundigen	-	erg laag
Receptionisten en administratieve employés	10	gemiddeld
Boekhouders en secretaresses	7	laag
Assistent accountants	-	erg laag
Accountants	-	erg laag
Verzekeringsagenten	-	gemiddeld
Commercieel employés	7	laag
Commercieel medewerkers	6	laag
Technisch-commercieel employés	-	gemiddeld
Technisch-bedrijfskundig medewerkers	-	gemiddeld
Juridisch en fiscaal medewerkers	-	laag
Juridisch, bestuurlijk medewerkers	-	laag
Juristen	-	erg laag
Administratieve transportemployés	-	gemiddeld
Leidinggevenden	-	gemiddeld
Managers	-	laag
Medisch secretaresses	-	gemiddeld
INFORMATICA BEROEPEN		
Programmeurs	-	laag
Systeemanalisten	-	erg laag
Informatici	-	erg laag
Technisch systeemanalisten	-	gemiddeld

Tabel 3.1 (vervolg)

Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
SOCIAAL-CULTURELE BEROEPEN		
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	16	gemiddeld
Sociaal-cultureel werkers	10	gemiddeld
Sociale raadslieden en hoofden personeelszaken	-	erg laag
Sociaal-wetenschappelijk medewerkers	-	erg laag
Sociaal-wetenschappelijk onderzoekers	-	erg laag
VERZORGENDE EN DIENSTVERLENENDE BEROEPEN		
Vakkenvullers	-	laag
Interieurverzorgers	18	gemiddeld
Verkopers	10	gemiddeld
Winkeliers	8	laag
Hulpkrachten horeca en verzorging	20	gemiddeld
Ziekenverzorgenden	10	gemiddeld
Verzorgend personeel	23	gemiddeld
Café- en snackbarhouders	-	gemiddeld
Bedrijfshoofden horeca	-	gemiddeld
Bakkers en slaggers	-	hoog
OPENBARE ORDE- EN VEILIGHEIDSBEROEPEN		
Adspirant politieagenten, soldaten en beveiligingshulpkrachten	23	gemiddeld
Politieagenten, onderofficieren en beveiligingsemployés	22	gemiddeld
Politie-inspecteurs en officieren	-	gemiddeld
Brandweerlieden	-	hoog

Bron: CBS/ROA

Tabel 3.2

Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar beroepssegment, 1996

Beroepssegment	%	typering
Elementaire beroepen	33	hoog
Lagere niet-specialistische beroepen	-	hoog
Lagere docenten sportvakken	-	erg hoog
Lagere agrarische beroepen	31	hoog
Lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	hoog
Lagere technische beroepen	54	erg hoog
Lagere transportberoepen	24	gemiddeld
Lagere (para)medische beroepen	-	gemiddeld
Lagere administratieve, commerciële beroepen	10	gemiddeld
Lagere beveiligingsberoepen	23	gemiddeld
Lagere verzorgende beroepen	20	gemiddeld
Middelbare docenten transport-, sportvakken	-	gemiddeld
Middelbare agrarische beroepen	-	gemiddeld
Middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Middelbare technische beroepen	53	erg hoog
Middelbare transportberoepen	37	hoog
Middelbare (para)medische beroepen	11	gemiddeld
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	8	laag
Middelbare juridische, bestuurlijke beveiligingsberoepen	15	gemiddeld
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	-	laag
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij	16	gemiddeld
Middelbare verzorgende beroepen	23	gemiddeld
Hogere pedagogische beroepen	31	hoog
Hogere landbouwkundige beroepen	-	laag
Hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Hogere technische beroepen	21	gemiddeld
Hogere transportberoepen	-	hoog
Hogere (para)medische beroepen	10	laag
Hogere administratieve, commerciële, economische beroepen	6	laag
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	-	gemiddeld
Hogere taalkundige, culturele beroepen	-	laag
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	9	laag
Hogere verzorgende beroepen	-	laag
Managers (HBO werk- en denkniveau)	-	gemiddeld
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	17	gemiddeld
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	-	gemiddeld
Wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Wetenschappelijke technische beroepen	13	gemiddeld
Wetenschappelijke (para)medische beroepen	-	laag
Wetenschappelijke economische, administratieve beroepen	-	erg laag
Wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen	-	erg laag
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij	-	erg laag
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	-	laag

Bron: CBS/ROA

Tabel 3.3

Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
PEDAGOGISCHE BEROEPEN		
Leraar basisonderwijs	-	erg laag
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (2e graads)	-	gemiddeld
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (1e graads)	-	laag
Docenten landbouw en techniek (2e graads)	-	hoog
Docenten landbouw en techniek (1e graads)	-	laag
Docenten economisch-administratieve vakken (2e graads)	-	erg laag
Docenten economisch-administratieve vakken (1e graads)	-	erg laag
Docenten talen en expressie	-	gemiddeld
Docenten letteren (1e graads)	-	laag
Docenten sociale vakken (2e graads)	-	erg laag
Docenten sociale vakken (1e graads)	-	erg laag
Docenten 2e graads zonder specialisatie	-	gemiddeld
Docent 1e graads zonder specialisatie	-	gemiddeld
Onderwijskundig medewerkers	-	erg laag
Onderwijskundigen en pedagogen	-	laag
Rij-instructeurs	-	gemiddeld
Zweminstructeurs	-	gemiddeld
Sportinstructeurs	-	gemiddeld
CULTURELE BEROEPEN		
Tolken, vertalers en schrijvers	-	erg laag
Bibliotheekassistenten	-	erg laag
Bibliotheacarissen	-	erg laag
Grafisch ontwerpers	-	laag
Kunstenaars	-	gemiddeld
Geestelijk verzorgers	-	erg laag
Geestelijken	-	erg laag
Journalisten	-	erg laag
Taalkundigen	-	gemiddeld
AGRARISCHE BEROEPEN		
Agrarische hulpverleners	-	gemiddeld
Agrarische arbeiders	39	hoog
Agrarische vakkrachten	-	hoog
Milieuhygiënist en agrarisch vertegenwoordigers	-	gemiddeld
Landbouwkundigen	-	laag
Landbouwmachinebestuurders en vissers	-	erg hoog
Agrarische bedrijfshoofden	-	hoog
TECHNISCHE EN INDUSTRIEBEROEPEN		
Productiemedewerkers	31	hoog
Laboratorium-assistenten	-	hoog
Laboranten	-	hoog
Technisch analisten	-	gemiddeld
Natuurwetenschappers	-	gemiddeld
Conciërges	21	hoog
Hoofden technische dienst	-	hoog
Werktuigbouwkundigen	-	gemiddeld
Bouwvakkers	60	erg hoog
Aannemers en installateurs	56	erg hoog
Architecten en bouwkundig projectleiders	-	gemiddeld
Weg- en waterbouwkundigen	-	erg laag
Weg- en waterbouwkundige arbeiders	80	erg hoog
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	40	hoog
Weg- en waterbouwkundig ontwerpers en projectleiders	-	gemiddeld
Metaalarbeiders	58	erg hoog
Bankwerkers en lassers	54	erg hoog
Bedrijfshoofden metaalbewerking	-	hoog
Assembleurs	50	erg hoog
Monteurs	56	erg hoog

Tabel 3.3 (vervolg)

Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
Werktuigbouwkundig ontwerpers en hoofden technische dienst	-	gemiddeld
Elektronicamonteurs	-	hoog
Monteurs en controleurs elektrotechnische producten	44	erg hoog
Elektromonteurs	43	hoog
Elektrotechnisch ontwerpers en bedrijfshoofden	-	gemiddeld
Elektrotechnici	-	gemiddeld
Grafisch productiepersoneel	-	hoog
Grafische vakkrachten	17	hoog
Mechanisch operators	27	hoog
Procesoperators	28	hoog
Procestechnologen	-	gemiddeld
Materiaalkundigen	-	gemiddeld
Confectie-arbeiders	34	hoog
Schoen- en kleermakers	-	hoog
TRANSPORTBEROEPEN		
Laders en lossers	16	hoog
Chauffeurs	12	gemiddeld
Schippers en conducteurs	-	hoog
Vliegers, scheepskapiteins en leidinggevenden transport	-	gemiddeld
Stewards	-	laag
MEDISCHE EN PARAMEDISCHE BEROEPEN		
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	-	laag
Verplegenden en doktersassistenten	6	gemiddeld
Therapeuten en verpleegkundigen	-	gemiddeld
Artsen	-	gemiddeld
Apothekersassistenten en medisch laboranten	-	gemiddeld
Medisch analisten	-	gemiddeld
Apothekers	-	gemiddeld
Afdelingshoofden zorginstelling	-	erg laag
ECONOMISCH-ADMINISTRATIEVE BEROEPEN		
Kantoorhulp, inpakkers en colporteurs	10	gemiddeld
Ondersteunende administratieve hulpkrachten	-	gemiddeld
Bedrijfshoofden	-	laag
Economen	-	erg laag
Productieplanners	-	gemiddeld
Organisatie-adviseurs	-	laag
Organisatiedeskundigen	-	erg laag
Receptionisten en administratieve employés	-	laag
Boekhouders en secretaresses	-	laag
Assistent accountants	-	erg laag
Accountants	-	erg laag
Verzekeringsagenten	-	laag
Commercieel employés	-	laag
Commercieel medewerkers	-	laag
Technisch-commercieel employés	-	gemiddeld
Technisch-bedrijfskundig medewerkers	-	laag
Juridisch en fiscaal medewerkers	-	erg laag
Juridisch, bestuurlijk medewerkers	-	erg laag
Juristen	-	erg laag
Administratieve transportemployés	-	laag
Leidinggevenden	-	laag
Managers	-	laag
Medisch secretaresses	-	laag
INFORMATICA BEROEPEN		
Programmeurs	-	laag
Systeemanalisten	-	erg laag
Informatici	-	erg laag

Tabel 3.3 (vervolg)

Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
Technisch systeemanalisten	-	gemiddeld
SOCIAAL-CULTURELE BEROEPEN		
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	-	gemiddeld
Sociaal-cultureel werkers	-	erg laag
Sociale raadslieden en hoofden personeelszaken	-	erg laag
Sociaal-wetenschappelijk medewerkers	-	erg laag
Sociaal-wetenschappelijk onderzoekers	-	erg laag
VERZORGENDE EN DIENSTVERLENENDE BEROEPEN		
Vakkenvullers	-	erg laag
Interieurverzorgers	12	gemiddeld
Verkopers	4	gemiddeld
Winkeliers	-	gemiddeld
Hulpkrachten horeca en verzorging	5	gemiddeld
Ziekenverzorgenden	-	laag
Verzorgend personeel	4	gemiddeld
Café- en snackbarhouders	-	erg laag
Bedrijfschouffden horeca	-	gemiddeld
Bakkers en slagere	-	hoog
OPENBARE ORDE- EN VEILIGHEIDSBEROEPEN		
Adspirant politieagenten, soldaten en beveiligingshulpkrachten	13	gemiddeld
Politieagenten, onderofficieren en beveiligingsemployés	-	gemiddeld
Politie-inspecteurs en officieren	-	gemiddeld
Brandweerlieden	-	erg hoog

Bron: CBS/ROA

Tabel 3.4

Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar beroepssegment, 1996

Beroepssegment	%	typering
Elementaire beroepen	17	hoog
Lagere niet-specialistische beroepen	-	gemiddeld
Lagere docenten sportvakken	-	gemiddeld
Lagere agrarische beroepen	41	hoog
Lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	hoog
Lagere technische beroepen	48	erg hoog
Lagere transportberoepen	12	gemiddeld
Lagere (para)medische beroepen	-	laag
Lagere administratieve, commerciële beroepen	3	laag
Lagere beveiligingsberoepen	13	gemiddeld
Lagere verzorgende beroepen	5	gemiddeld
Middelbare docenten transport-, sportvakken	-	gemiddeld
Middelbare agrarische beroepen	-	hoog
Middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	hoog
Middelbare technische beroepen	47	erg hoog
Middelbare transportberoepen	-	gemiddeld
Middelbare (para)medische beroepen	6	gemiddeld
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	2	laag
Middelbare juridische, bestuurlijke beveiligingsberoepen	-	gemiddeld
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	-	erg laag
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij	-	gemiddeld
Middelbare verzorgende beroepen	4	gemiddeld
Hogere pedagogische beroepen	4	gemiddeld
Hogere landbouwkundige beroepen	-	gemiddeld
Hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Hogere technische beroepen	10	gemiddeld
Hogere transportberoepen	-	gemiddeld
Hogere (para)medische beroepen	6	gemiddeld
Hogere administratieve, commerciële, economische beroepen	-	erg laag
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	-	laag
Hogere taalkundige, culturele beroepen	-	gemiddeld
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	-	erg laag
Hogere verzorgende beroepen	-	erg laag
Managers (HBO werk- en denkniveau)	-	laag
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	-	laag
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	-	laag
Wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Wetenschappelijke technische beroepen	-	gemiddeld
Wetenschappelijke (para)medische beroepen	-	gemiddeld
Wetenschappelijke economische, administratieve beroepen	-	erg laag
Wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen	-	erg laag
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij	-	erg laag
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	-	laag

Bron: CBS/ROA

Tabel 3.5

Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
PEDAGOGISCHE BEROEPEN		
Leraar basisonderwijs	10	gemiddeld
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (2e graads)	-	laag
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (1e graads)	-	laag
Docenten landbouw en techniek (2e graads)	-	gemiddeld
Docenten landbouw en techniek (1e graads)	-	laag
Docenten economisch-administratieve vakken (2e graads)	-	erg laag
Docenten economisch-administratieve vakken (1e graads)	-	erg laag
Docenten talen en expressie	-	gemiddeld
Docenten letteren (1e graads)	-	erg laag
Docenten sociale vakken (2e graads)	44	gemiddeld
Docenten sociale vakken (1e graads)	-	laag
Docenten 2e graads zonder specialisatie	-	gemiddeld
Docent 1e graads zonder specialisatie	-	gemiddeld
Onderwijskundig medewerkers	-	erg laag
Onderwijskundigen en pedagogen	-	laag
Rij-instructeurs	-	laag
Zweminstructeurs	-	gemiddeld
Sportinstructeurs	-	hoog
CULTURELE BEROEPEN		
Tolken, vertalers en schrijvers	-	erg laag
Bibliotheekassistenten	-	gemiddeld
Bibliothecarissen	-	gemiddeld
Grafisch ontwerpers	-	laag
Kunstenaars	-	gemiddeld
Geestelijk verzorgers	-	erg laag
Geestelijken	-	erg laag
Journalisten	-	laag
Taalkundigen	-	gemiddeld
AGRARISCHE BEROEPEN		
Agrarische hulparbeiders	-	hoog
Agrarische arbeiders	73	erg hoog
Agrarische vakkrachten	-	hoog
Milieuhygiënisten en agrarisch vertegenwoordigers	-	gemiddeld
Landbouwkundigen	-	gemiddeld
Landbouwmachinebestuurders en vissers	-	hoog
Agrarische bedrijfshoofden	-	hoog
TECHNISCHE EN INDUSTRIEBEROEPEN		
Productiemedewerkers	62	hoog
Laboratorium-assistenten	-	gemiddeld
Laboranten	-	gemiddeld
Technisch analisten	-	gemiddeld
Natuurwetenschappers	-	laag
Conciërges	46	hoog
Hoofden technische dienst	-	gemiddeld
Werktuigbouwkundigen	-	gemiddeld
Bouwvakkers	85	erg hoog
Aannemers en installateurs	68	erg hoog
Architecten en bouwkundig projectleiders	-	gemiddeld
Weg- en waterbouwkundigen	-	laag
Weg- en waterbouwkundige arbeiders	84	erg hoog
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	41	gemiddeld
Weg- en waterbouwkundig ontwerpers en projectleiders	-	gemiddeld
Metaalarbeiders	70	erg hoog
Bankwerkers en lassers	58	hoog
Bedrijfshoofden metaalbewerking	-	gemiddeld
Assembleurs	67	hoog
Monteurs	66	hoog
Werktuigbouwkundig ontwerpers en hoofden technische dienst	-	gemiddeld

Tabel 3.5 (vervolg)

Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
Elektronicamonteurs	-	gemiddeld
Monteurs en controleurs elektrotechnische producten	48	hoog
Elektromonteurs	55	hoog
Elektrotechnisch ontwerpers en bedrijfshoofden	-	gemiddeld
Elektrotechnici	-	erg laag
Grafisch productiepersoneel	30	gemiddeld
Grafische vakkrachten	39	gemiddeld
Mechanisch operators	64	hoog
Procesoperators	49	hoog
Procestechnologen	-	gemiddeld
Materiaalkundigen	-	gemiddeld
Confectie-arbeiders	57	hoog
Schoen- en kleermakers	-	gemiddeld
TRANSPORTBEROEPEN		
Laders en lossers	76	erg hoog
Chauffeurs	59	hoog
Schippers en conducteurs	37	gemiddeld
Vliegers, scheepskapiteins en leidinggevenden transport	-	gemiddeld
Stewards	69	erg hoog
MEDISCHE EN PARAMEDISCHE BEROEPEN		
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	90	erg hoog
Verplegenden en doktersassistenten	59	hoog
Therapeuten en verpleegkundigen	60	hoog
Artsen	-	gemiddeld
Apothekersassistenten en medisch laboranten	16	gemiddeld
Medisch analisten	-	gemiddeld
Apothekers	-	erg laag
Afdelingshoofden zorginstelling	-	gemiddeld
ECONOMISCH-ADMINISTRATIEVE BEROEPEN		
Kantoorhulp, inpakkers en colporteurs	51	hoog
Ondersteunende administratieve hulpkrachten	-	gemiddeld
Bedrijfshoofden	-	gemiddeld
Economen	-	erg laag
Productieplanners	13	gemiddeld
Organisatie-adviseurs	-	laag
Organisatiedeskundigen	-	erg laag
Receptionisten en administratieve employés	11	gemiddeld
Boekhouders en secretaresses	6	laag
Assistent accountants	-	erg laag
Accountants	-	erg laag
Verzekeringsagenten	-	laag
Commercieel employés	9	gemiddeld
Commercieel medewerkers	5	laag
Technisch-commercieel employés	-	gemiddeld
Technisch-bedrijfskundig medewerkers	-	laag
Juridisch en fiscaal medewerkers	-	laag
Juridisch, bestuurlijk medewerkers	-	laag
Juristen	-	erg laag
Administratieve transportemployés	-	gemiddeld
Leidinggevenden	-	laag
Managers	-	laag
Medisch secretaresses	-	laag
INFORMATICA BEROEPEN		
Programmeurs	-	laag
Systeemanalisten	-	laag
Informatici	-	erg laag
Technisch systeemanalisten	-	laag

Tabel 3.5 (vervolg)

Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
SOCIAAL-CULTURELE BEROEPEN		
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	27	gemiddeld
Sociaal-cultureel werkers	8	gemiddeld
Sociale raadslieden en hoofden personeelszaken	-	laag
Sociaal-wetenschappelijk medewerkers	-	laag
Sociaal-wetenschappelijk onderzoekers	-	erg laag
VERZORGENDE EN DIENSTVERLENENDE BEROEPEN		
Vakkenvullers	65	hoog
Interieurverzorgers	59	hoog
Verkopers	45	gemiddeld
Winkeliers	49	hoog
Hulpkrachten horeca en verzorging	59	hoog
Ziekenverzorgenden	87	erg hoog
Verzorgend personeel	62	hoog
Café- en snackbarhouders	-	hoog
Bedrijfshoofden horeca	40	gemiddeld
Bakkers en slagers	-	erg hoog
OPENBARE ORDE- EN VEILIGHEIDSBEROEPEN		
Adspirant politieagenten, soldaten en beveiligingshulpkrachten	25	gemiddeld
Politieagenten, onderofficieren en beveiligingsemployés	28	gemiddeld
Politie-inspecteurs en officieren	-	gemiddeld
Brandweerlieden	-	erg hoog

Bron: CBS/ROA

Tabel 3.6

Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar beroepssegment, 1996

Beroepssegment	%	typering
Elementaire beroepen	63	hoog
Lagere niet-specialistische beroepen	-	gemiddeld
Lagere docenten sportvakken	-	gemiddeld
Lagere agrarische beroepen	72	erg hoog
Lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Lagere technische beroepen	70	erg hoog
Lagere transportberoepen	59	hoog
Lagere (para)medische beroepen	90	erg hoog
Lagere administratieve, commerciële beroepen	27	gemiddeld
Lagere beveiligingsberoepen	25	gemiddeld
Lagere verzorgende beroepen	59	hoog
Middelbare docenten transport-, sportvakken	-	gemiddeld
Middelbare agrarische beroepen	64	hoog
Middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Middelbare technische beroepen	59	hoog
Middelbare transportberoepen	32	gemiddeld
Middelbare (para)medische beroepen	56	hoog
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	11	gemiddeld
Middelbare juridische, bestuurlijke beveiligingsberoepen	18	gemiddeld
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	-	gemiddeld
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij	27	gemiddeld
Middelbare verzorgende beroepen	60	hoog
Hogere pedagogische beroepen	12	gemiddeld
Hogere landbouwkundige beroepen	-	gemiddeld
Hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Hogere technische beroepen	11	gemiddeld
Hogere transportberoepen	-	gemiddeld
Hogere (para)medische beroepen	55	hoog
Hogere administratieve, commerciële, economische beroepen	4	laag
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	-	laag
Hogere taalkundige, culturele beroepen	18	gemiddeld
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	7	laag
Hogere verzorgende beroepen	-	gemiddeld
Managers (HBO werk- en denkniveau)	-	laag
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	-	laag
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	-	gemiddeld
Wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	laag
Wetenschappelijke technische beroepen	-	laag
Wetenschappelijke (para)medische beroepen	-	gemiddeld
Wetenschappelijke economische, administratieve beroepen	-	erg laag
Wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen	-	erg laag
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij	-	laag
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	-	laag

Bron: CBS/ROA

Tabel 3.7

Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
PEDAGOGISCHE BEROEPEN		
Leraar basisonderwijs	-	erg laag
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (2e graads)	-	erg laag
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (1e graads)	-	erg laag
Docenten landbouw en techniek (2e graads)	-	gemiddeld
Docenten landbouw en techniek (1e graads)	-	erg laag
Docenten economisch-administratieve vakken (2e graads)	-	erg laag
Docenten economisch-administratieve vakken (1e graads)	-	erg laag
Docenten talen en expressie	-	erg laag
Docenten letteren (1e graads)	-	erg laag
Docenten sociale vakken (2e graads)	-	erg laag
Docenten sociale vakken (1e graads)	-	erg laag
Docenten 2e graads zonder specialisatie	-	erg laag
Docent 1e graads zonder specialisatie	-	erg laag
Onderwijskundig medewerkers	-	erg laag
Onderwijskundigen en pedagogen	-	erg laag
Rij-instructeurs	-	laag
Zweminstructeurs	-	erg hoog
Sportinstructeurs	-	gemiddeld
CULTURELE BEROEPEN		
Tolken, vertalers en schrijvers	-	gemiddeld
Bibliotheekassistenten	-	laag
Bibliotheacarissen	-	erg laag
Grafisch ontwerpers	-	erg laag
Kunstenaars	-	laag
Geestelijk verzorgers	-	erg laag
Geestelijken	-	erg laag
Journalisten	-	gemiddeld
Taalkundigen	-	laag
AGRARISCHE BEROEPEN		
Agrarische hulparbeiders	-	erg laag
Agrarische arbeiders	-	laag
Agrarische vakkrachten	-	gemiddeld
Milieuhygiënisten en agrarisch vertegenwoordigers	-	erg laag
Landbouwkundigen	-	erg laag
Landbouwmachinebestuurders en vissers	-	gemiddeld
Agrarische bedrijfshoofden	-	erg laag
TECHNISCHE EN INDUSTRIEBEROEPEN		
Productiemedewerkers	26	hoog
Laboratorium-assistenten	-	hoog
Laboranten	-	gemiddeld
Technisch analisten	-	gemiddeld
Natuurwetenschappers	-	laag
Conciërges	-	gemiddeld
Hoofden technische dienst	-	erg laag
Werktuigbouwkundigen	-	laag
Bouwvakkers	-	laag
Aannemers en installateurs	-	laag
Architecten en bouwkundig projectleiders	-	laag
Weg- en waterbouwkundigen	-	erg laag
Weg- en waterbouwkundige arbeiders	-	gemiddeld
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	-	laag
Weg- en waterbouwkundig ontwerpers en projectleiders	-	laag
Metaalarbeiders	21	hoog
Bankwerkers en lassers	18	hoog
Bedrijfshoofden metaalbewerking	-	gemiddeld
Assembleurs	29	hoog
Monteurs	17	gemiddeld
Werktuigbouwkundig ontwerpers en hoofden technische dienst	-	gemiddeld

Tabel 3.7 (vervolg)

Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
Elektronicamonteurs	-	gemiddeld
Monteurs en controleurs elektrotechnische producten	-	hoog
Elektromonteurs	8	gemiddeld
Elektrotechnisch ontwerpers en bedrijfshoofden	-	erg laag
Elektrotechnici	-	erg laag
Grafisch productiepersoneel	38	erg hoog
Grafische vakkrachten	26	hoog
Mechanisch operators	46	erg hoog
Procesoperators	68	erg hoog
Procestechnologen	-	laag
Materiaalkundigen	-	laag
Confectie-arbeiders	-	gemiddeld
Schoen- en kleermakers	-	gemiddeld
TRANSPORTBEROEPEN		
Laders en lossers	16	gemiddeld
Chauffeurs	19	hoog
Schippers en conducteurs	50	erg hoog
Vliegers, scheepskapiteins en leidinggevenden transport	-	hoog
Stewards	-	hoog
MEDISCHE EN PARAMEDISCHE BEROEPEN		
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	59	erg hoog
Verplegenden en doktersassistenten	36	hoog
Therapeuten en verpleegkundigen	22	hoog
Artsen	-	gemiddeld
Apothekersassistenten en medisch laboranten	-	gemiddeld
Medisch analisten	-	hoog
Apothekers	-	gemiddeld
Afdelingshoofden zorginstelling	-	gemiddeld
ECONOMISCH-ADMINISTRATIEVE BEROEPEN		
Kantoorhulp, inpakkers en colporteurs	17	hoog
Ondersteunende administratieve hulpkrachten	-	erg laag
Bedrijfshoofden	-	gemiddeld
Economen	-	erg laag
Productieplanners	10	gemiddeld
Organisatie-adviseurs	-	laag
Organisatiedeskundigen	-	erg laag
Receptionisten en administratieve employés	8	gemiddeld
Boekhouders en secretaresses	-	erg laag
Assistent accountants	-	erg laag
Accountants	-	erg laag
Verzekeringsagenten	-	erg laag
Commercieel employés	-	laag
Commercieel medewerkers	-	erg laag
Technisch-commercieel employés	-	gemiddeld
Technisch-bedrijfskundig medewerkers	-	erg laag
Juridisch en fiscaal medewerkers	-	gemiddeld
Juridisch, bestuurlijk medewerkers	-	laag
Juristen	-	erg laag
Administratieve transportemployés	-	gemiddeld
Leidinggevenden	-	gemiddeld
Managers	-	gemiddeld
Medisch secretaresses	-	erg laag
INFORMATICA BEROEPEN		
Programmeurs	-	gemiddeld
Systeemanalisten	-	erg laag
Informatici	-	erg laag
Technisch systeemanalisten	-	laag

Tabel 3.7 (vervolg)

Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
SOCIAAL-CULTURELE BEROEPEN		
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	12	gemiddeld
Sociaal-cultureel werkers	-	gemiddeld
Sociale raadslieden en hoofden personeelszaken	-	laag
Sociaal-wetenschappelijk medewerkers	-	erg laag
Sociaal-wetenschappelijk onderzoekers	-	erg laag
VERZORGENDE EN DIENSTVERLENENDE BEROEPEN		
Vakkenvullers	-	hoog
Interieurverzorgers	9	gemiddeld
Verkopers	5	gemiddeld
Winkeliers	-	laag
Hulpkrachten horeca en verzorging	15	gemiddeld
Ziekenverzorgenden	49	erg hoog
Verzorgend personeel	22	hoog
Café- en snackbarhouders	-	hoog
Bedrijfshoofden horeca	-	hoog
Bakkers en slagers	-	hoog
OPENBARE ORDE- EN VEILIGHEIDSBEROEPEN		
Adspirant politieagenten, soldaten en beveiligingshulpkrachten	48	erg hoog
Politieagenten, onderofficieren en beveiligingsemployés	44	erg hoog
Politie-inspecteurs en officieren	-	gemiddeld
Brandweerlieden	-	erg hoog

Bron: CBS/ROA

Tabel 3.8

Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar beroepssegment, 1996

Beroepssegment	%	typering
Elementaire beroepen	16	gemiddeld
Lagere niet-specialistische beroepen	-	erg laag
Lagere docenten sportvakken	-	erg hoog
Lagere agrarische beroepen	-	laag
Lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	hoog
Lagere technische beroepen	17	hoog
Lagere transportberoepen	19	hoog
Lagere (para)medische beroepen	59	erg hoog
Lagere administratieve, commerciële beroepen	6	gemiddeld
Lagere beveiligingsberoepen	48	erg hoog
Lagere verzorgende beroepen	15	gemiddeld
Middelbare docenten transport-, sportvakken	-	laag
Middelbare agrarische beroepen	-	laag
Middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Middelbare technische beroepen	16	gemiddeld
Middelbare transportberoepen	28	hoog
Middelbare (para)medische beroepen	32	hoog
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	3	laag
Middelbare juridische, bestuurlijke beveiligingsberoepen	27	hoog
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	-	laag
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij	12	gemiddeld
Middelbare verzorgende beroepen	22	hoog
Hogere pedagogische beroepen	-	erg laag
Hogere landbouwkundige beroepen	-	erg laag
Hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Hogere technische beroepen	-	laag
Hogere transportberoepen	-	hoog
Hogere (para)medische beroepen	21	hoog
Hogere administratieve, commerciële, economische beroepen	-	erg laag
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	-	laag
Hogere taalkundige, culturele beroepen	-	laag
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	6	gemiddeld
Hogere verzorgende beroepen	-	gemiddeld
Managers (HBO werk- en denkniveau)	-	gemiddeld
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	-	erg laag
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	-	erg laag
Wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	laag
Wetenschappelijke technische beroepen	-	laag
Wetenschappelijke (para)medische beroepen	-	gemiddeld
Wetenschappelijke economische, administratieve beroepen	-	erg laag
Wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen	-	erg laag
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij	-	erg laag
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	-	gemiddeld

Bron: CBS/ROA

Tabel 3.9

Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
PEDAGOGISCHE BEROEPEN		
Leraar basisonderwijs	48	erg laag
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (2e graads)	56	laag
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (1e graads)	75	gemiddeld
Docenten landbouw en techniek (2e graads)	57	laag
Docenten landbouw en techniek (1e graads)	-	gemiddeld
Docenten economisch-administratieve vakken (2e graads)	66	gemiddeld
Docenten economisch-administratieve vakken (1e graads)	-	gemiddeld
Docenten talen en expressie	56	laag
Docenten letteren (1e graads)	71	gemiddeld
Docenten sociale vakken (2e graads)	43	erg laag
Docenten sociale vakken (1e graads)	-	gemiddeld
Docenten 2e graads zonder specialisatie	57	laag
Docent 1e graads zonder specialisatie	-	hoog
Onderwijskundig medewerkers	84	hoog
Onderwijskundigen en pedagogen	77	hoog
Rij-instructeurs	-	laag
Zweminstructeurs	-	erg laag
Sportinstructeurs	-	erg laag
CULTURELE BEROEPEN		
Tolken, vertalers en schrijvers	-	gemiddeld
Bibliotheekassistenten	52	laag
Bibliotheacarissen	52	laag
Grafisch ontwerpers	-	hoog
Kunstenaars	79	hoog
Geestelijk verzorgers	-	erg hoog
Geestelijken	-	gemiddeld
Journalisten	90	erg hoog
Taalkundigen	84	hoog
AGRARISCHE BEROEPEN		
Agrarische hulparbeiders	-	erg laag
Agrarische arbeiders	37	erg laag
Agrarische vakkrachten	-	laag
Milieuhygiënisten en agrarisch vertegenwoordigers	65	gemiddeld
Landbouwkundigen	-	hoog
Landbouwmachinebestuurders en vissers	-	gemiddeld
Agrarische bedrijfshoofden	-	gemiddeld
TECHNISCHE EN INDUSTRIEBEROEPEN		
Productiemedewerkers	52	laag
Laboratorium-assistenten	-	gemiddeld
Laboranten	57	laag
Technisch analisten	55	laag
Natuurwetenschappers	71	gemiddeld
Conciërges	41	erg laag
Hoofden technische dienst	69	gemiddeld
Werktuigbouwkundigen	85	hoog
Bouwvakkers	49	laag
Aannemers en installateurs	61	gemiddeld
Architecten en bouwkundig projectleiders	84	hoog
Weg- en waterbouwkundigen	88	erg hoog
Weg- en waterbouwkundige arbeiders	44	erg laag
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	57	laag
Weg- en waterbouwkundig ontwerpers en projectleiders	79	hoog
Metaalarbeiders	52	laag
Bankwerkers en lassers	57	laag
Bedrijfshoofden metaalbewerking	-	gemiddeld
Assembleurs	55	laag
Monteurs	61	gemiddeld
Werktuigbouwkundig ontwerpers en hoofden technische dienst	77	hoog

Tabel 3.9 (vervolg)
Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
Elektronicamonteurs	60	gemiddeld
Monteurs en controleurs elektrotechnische producten	55	laag
Elektromonteurs	63	gemiddeld
Elektrotechnisch ontwerpers en bedrijfshoofden	71	gemiddeld
Elektrotechnici	72	gemiddeld
Grafisch productiepersoneel	72	gemiddeld
Grafische vakkrachten	69	gemiddeld
Mechanisch operators	55	laag
Procesoperators	67	gemiddeld
Procestechnologen	61	gemiddeld
Materiaalkundigen	77	hoog
Confectie-arbeiders	56	laag
Schoen- en kleermakers	-	hoog
TRANSPORTBEROEPEN		
Laders en lossers	51	laag
Chauffeurs	60	gemiddeld
Schippers en conducteurs	67	gemiddeld
Vliegers, scheepskapiteins en leidinggevenden transport	77	hoog
Stewards	92	erg hoog
MEDISCHE EN PARAMEDISCHE BEROEPEN		
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	74	gemiddeld
Verplegenden en doktersassistenten	72	gemiddeld
Therapeuten en verpleegkundigen	70	gemiddeld
Artsen	83	hoog
Apothekersassistenten en medisch laboranten	59	gemiddeld
Medisch analisten	64	gemiddeld
Apothekers	-	erg hoog
Afdelingshoofden zorginstelling	66	gemiddeld
ECONOMISCH-ADMINISTRATIEVE BEROEPEN		
Kantoorhulp, inpakkers en colporteurs	48	erg laag
Ondersteunende administratieve hulpkrachten	-	laag
Bedrijfshoofden	90	erg hoog
Economen	87	erg hoog
Productieplanners	74	gemiddeld
Organisatie-adviseurs	78	hoog
Organisatiedeskundigen	86	erg hoog
Receptionisten en administratieve employés	53	laag
Boekhouders en secretaresses	62	gemiddeld
Assistent accountants	75	gemiddeld
Accountants	87	erg hoog
Verzekeringsagenten	66	gemiddeld
Commercieel employés	64	gemiddeld
Commercieel medewerkers	77	hoog
Technisch-commercieel employés	63	gemiddeld
Technisch-bedrijfskundig medewerkers	75	gemiddeld
Juridisch en fiscaal medewerkers	65	gemiddeld
Juridisch, bestuurlijk medewerkers	85	erg hoog
Juristen	82	hoog
Administratieve transportemployés	77	hoog
Leidinggevenden	86	erg hoog
Managers	85	erg hoog
Medisch secretaresses	61	gemiddeld
INFORMATICA BEROEPEN		
Programmeurs	68	gemiddeld
Systeemanalisten	83	hoog
Informatici	79	hoog
Technisch systeemanalisten	86	erg hoog

Tabel 3.9 (vervolg)

Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
SOCIAAL-CULTURELE BEROEPEN		
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	49	laag
Sociaal-cultureel werkers	71	gemiddeld
Sociale raadslieden en hoofden personeelszaken	80	hoog
Sociaal-wetenschappelijk medewerkers	85	hoog
Sociaal-wetenschappelijk onderzoekers	76	hoog
VERZORGENDE EN DIENSTVERLENENDE BEROEPEN		
Vakkenvullers	45	erg laag
Interieurverzorgers	44	erg laag
Verkopers	40	erg laag
Winkeliers	59	gemiddeld
Hulpkrachten horeca en verzorging	55	laag
Ziekenverzorgenden	76	gemiddeld
Verzorgend personeel	58	laag
Café- en snackbarhouders	-	gemiddeld
Bedrijfshoofden horeca	60	gemiddeld
Bakkers en slaggers	-	gemiddeld
OPENBARE ORDE- EN VEILIGHEIDSBEROEPEN		
Adspirant politieagenten, soldaten en beveiligingshulpkrachten	44	erg laag
Politieagenten, onderofficieren en beveiligingsemployés	70	gemiddeld
Politie-inspecteurs en officieren	-	erg hoog
Brandweerlieden	-	gemiddeld
Bron: CBS/ROA		

Tabel 3.10

Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar beroepssegment, 1996

Beroepssegment	%	typering
Elementaire beroepen	48	erg laag
Lagere niet-specialistische beroepen	-	laag
Lagere docenten sportvakken	-	erg laag
Lagere agrarische beroepen	38	erg laag
Lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Lagere technische beroepen	52	laag
Lagere transportberoepen	60	gemiddeld
Lagere (para)medische beroepen	74	gemiddeld
Lagere administratieve, commerciële beroepen	47	erg laag
Lagere beveiligingsberoepen	44	erg laag
Lagere verzorgende beroepen	55	laag
Middelbare docenten transport-, sportvakken	-	erg laag
Middelbare agrarische beroepen	60	gemiddeld
Middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	57	laag
Middelbare technische beroepen	62	gemiddeld
Middelbare transportberoepen	77	hoog
Middelbare (para)medische beroepen	70	gemiddeld
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	63	gemiddeld
Middelbare juridische, bestuurlijke beveiligingsberoepen	68	gemiddeld
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	59	gemiddeld
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij	49	laag
Middelbare verzorgende beroepen	59	gemiddeld
Hogere pedagogische beroepen	52	laag
Hogere landbouwkundige beroepen	65	gemiddeld
Hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	55	laag
Hogere technische beroepen	77	hoog
Hogere transportberoepen	77	hoog
Hogere (para)medische beroepen	69	gemiddeld
Hogere administratieve, commerciële, economische beroepen	78	hoog
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	87	erg hoog
Hogere taalkundige, culturele beroepen	67	gemiddeld
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	75	gemiddeld
Hogere verzorgende beroepen	66	gemiddeld
Managers (HBO werk- en denkniveau)	86	erg hoog
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	73	gemiddeld
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	-	hoog
Wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	71	gemiddeld
Wetenschappelijke technische beroepen	80	hoog
Wetenschappelijke (para)medische beroepen	84	hoog
Wetenschappelijke economische, administratieve beroepen	85	erg hoog
Wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen	82	hoog
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij	78	hoog
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	85	erg hoog

Bron: CBS/ROA

Tabel 3.11
Mate van informatisering naar beroepsgroep, 1996*

Beroepsgroep	%	typering
PEDAGOGISCHE BEROEPEN		
Leraar basisonderwijs	46	gemiddeld
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (2e graads)	58	gemiddeld
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (1e graads)	77	gemiddeld
Docenten landbouw en techniek (2e graads)	64	gemiddeld
Docenten landbouw en techniek (1e graads)	-	gemiddeld
Docenten economisch-administratieve vakken (2e graads)	74	gemiddeld
Docenten economisch-administratieve vakken (1e graads)	90	hoog
Docenten talen en expressie	34	laag
Docenten letteren (1e graads)	51	gemiddeld
Docenten sociale vakken (2e graads)	-	laag
Docenten sociale vakken (1e graads)	-	gemiddeld
Docenten 2e graads zonder specialisatie	55	gemiddeld
Docent 1e graads zonder specialisatie	-	gemiddeld
Onderwijskundig medewerkers	84	gemiddeld
Onderwijskundigen en pedagogen	83	gemiddeld
Rij-instructeurs	-	laag
Zweminstructeurs	-	laag
Sportinstructeurs	-	laag
CULTURELE BEROEPEN		
Tolken, vertalers en schrijvers	-	gemiddeld
Bibliotheekassistenten	93	hoog
Bibliotheacarissen	98	erg hoog
Grafisch ontwerpers	95	hoog
Kunstenaars	58	gemiddeld
Geestelijk verzorgers	-	gemiddeld
Geestelijken	-	gemiddeld
Journalisten	97	erg hoog
Taalkundigen	92	hoog
AGRARISCHE BEROEPEN		
Agrarische hulparbeiders	-	erg laag
Agrarische arbeiders	7	erg laag
Agrarische vakkrachten	-	laag
Milieuhygiënist en agrarisch vertegenwoordigers	81	gemiddeld
Landbouwkundigen	100	erg hoog
Landbouwmachinebestuurders en vissers	-	erg laag
Agrarische bedrijfshoofden	-	laag
TECHNISCHE EN INDUSTRIEBEROEPEN		
Productiemedewerkers	18	laag
Laboratorium-assistenten	-	gemiddeld
Laboranten	88	hoog
Technisch analisten	93	hoog
Natuurwetenschappers	97	erg hoog
Conciërges	29	laag
Hoofden technische dienst	66	gemiddeld
Werktuigbouwkundigen	91	hoog
Bouwwerkers	-	erg laag
Aannemers en installateurs	26	laag
Architecten en bouwkundig projectleiders	83	gemiddeld
Weg- en waterbouwkundigen	91	hoog
Weg- en waterbouwkundige arbeiders	-	erg laag
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	31	laag
Weg- en waterbouwkundig ontwerpers en projectleiders	82	gemiddeld
Metaalarbeiders	20	laag
Bankwerkers en lassers	32	laag
Bedrijfshoofden metaalbewerking	-	gemiddeld
Assembleurs	-	laag
Monteurs	39	laag
Werktuigbouwkundig ontwerpers en hoofden technische dienst	88	hoog

Tabel 3.11 (vervolg)
Mate van informatisering naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
Elektronicamonteurs	81	gemiddeld
Monteurs en controleurs elektrotechnische producten	42	laag
Elektromonteurs	42	laag
Elektrotechnisch ontwerpers en bedrijfshoofden	99	erg hoog
Elektrotechnici	93	hoog
Grafisch productiepersoneel	56	gemiddeld
Grafische vakkrachten	49	gemiddeld
Mechanisch operators	26	laag
Procesoperators	73	gemiddeld
Procestechnologen	86	gemiddeld
Materiaalkundigen	89	hoog
Confectie-arbeiders	-	erg laag
Schoen- en kleermakers	-	gemiddeld
TRANSPORTBEROEPEN		
Laders en lossers	29	laag
Chauffeurs	7	erg laag
Schippers en conducteurs	69	gemiddeld
Vliegers, scheepskapiteins en leidinggevenden transport	86	gemiddeld
Stewards	-	laag
MEDISCHE EN PARAMEDISCHE BEROEPEN		
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	-	erg laag
Verplegenden en doktersassistenten	50	gemiddeld
Therapeuten en verpleegkundigen	46	gemiddeld
Artsen	69	gemiddeld
Apothekersassistenten en medisch laboranten	77	gemiddeld
Medisch analisten	92	hoog
Apothekers	-	hoog
Afdelingshoofden zorginstelling	71	gemiddeld
ECONOMISCH-ADMINISTRATIEVE BEROEPEN		
Kantoorhulp, inpakkers en colporteurs	20	laag
Ondersteunende administratieve hulpkrachten	70	gemiddeld
Bedrijfshoofden	88	gemiddeld
Economen	96	hoog
Productieplanners	88	gemiddeld
Organisatie-adviseurs	94	hoog
Organisatiedeskundigen	95	hoog
Receptionisten en administratieve employés	87	gemiddeld
Boekhouders en secretaresses	97	erg hoog
Assistent accountants	98	erg hoog
Accountants	98	erg hoog
Verzekeringsagenten	89	hoog
Commercieel employés	86	gemiddeld
Commercieel medewerkers	91	hoog
Technisch-commercieel employés	58	gemiddeld
Technisch-bedrijfskundig medewerkers	91	hoog
Juridisch en fiscaal medewerkers	95	hoog
Juridisch, bestuurlijk medewerkers	93	hoog
Juristen	92	hoog
Administratieve transportemployés	88	gemiddeld
Leidinggevenden	82	gemiddeld
Managers	76	gemiddeld
Medisch secretaresses	99	erg hoog
INFORMATICA BEROEPEN		
Programmeurs	100	erg hoog
Systeemanalisten	99	erg hoog
Informatici	100	erg hoog
Technisch systeemanalisten	99	erg hoog

Tabel 3.11 (vervolg)
Mate van informatisering naar beroepsgroep, 1996

Beroepsgroep	%	typering
SOCIAAL-CULTURELE BEROEPEN		
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	55	gemiddeld
Sociaal-cultureel werkers	81	gemiddeld
Sociale raadslieden en hoofden personeelszaken	80	gemiddeld
Sociaal-wetenschappelijk medewerkers	100	erg hoog
Sociaal-wetenschappelijk onderzoekers	84	gemiddeld
VERZORGENDE EN DIENSTVERLENENDE BEROEPEN		
Vakkenvullers	-	laag
Interieurverzorgers	-	erg laag
Verkopers	27	laag
Winkeliers	56	gemiddeld
Hulpkrachten horeca en verzorging	7	erg laag
Ziekenverzorgenden	10	erg laag
Verzorgend personeel	15	erg laag
Café- en snackbarhouders	-	laag
Bedrijfshoofden horeca	42	laag
Bakkers en slagers	-	laag
OPENBARE ORDE- EN VEILIGHEIDSBEROEPEN		
Adspirant politieagenten, soldaten en beveiligingshulpkrachten	63	gemiddeld
Politieagenten, onderofficieren en beveiligingsemployés	91	hoog
Politie-inspecteurs en officieren	-	hoog
Brandweerlieden	-	gemiddeld

Bron: CBS/ROA

* Onder 'informatisering' wordt verstaan het percentage werknemers dat gewoonlijk of soms met een computer werkt.

Tabel 3.12
Mate van informatisering naar beroepssegment, 1996*

Beroepssegment	%	typering
Elementaire beroepen	16	laag
Lagere niet-specialistische beroepen	70	gemiddeld
Lagere docenten sportvakken	-	laag
Lagere agrarische beroepen	7	erg laag
Lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	gemiddeld
Lagere technische beroepen	16	laag
Lagere transportberoepen	7	erg laag
Lagere (para)medische beroepen	-	erg laag
Lagere administratieve, commerciële beroepen	58	gemiddeld
Lagere beveiligingsberoepen	63	gemiddeld
Lagere verzorgende beroepen	7	erg laag
Middelbare docenten transport-, sportvakken	-	laag
Middelbare agrarische beroepen	41	laag
Middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	88	hoog
Middelbare technische beroepen	40	laag
Middelbare transportberoepen	70	gemiddeld
Middelbare (para)medische beroepen	48	gemiddeld
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	89	hoog
Middelbare juridische, bestuurlijke beveiligingsberoepen	93	hoog
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	94	hoog
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij	55	gemiddeld
Middelbare verzorgende beroepen	17	laag
Hogere pedagogische beroepen	49	gemiddeld
Hogere landbouwkundige beroepen	81	gemiddeld
Hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	93	hoog
Hogere technische beroepen	88	hoog
Hogere transportberoepen	86	gemiddeld
Hogere (para)medische beroepen	53	gemiddeld
Hogere administratieve, commerciële, economische beroepen	95	hoog
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	93	hoog
Hogere taalkundige, culturele beroepen	77	gemiddeld
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	85	gemiddeld
Hogere verzorgende beroepen	71	gemiddeld
Managers (HBO werk- en denkniveau)	82	gemiddeld
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	71	gemiddeld
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	100	erg hoog
Wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	97	erg hoog
Wetenschappelijke technische beroepen	91	hoog
Wetenschappelijke (para)medische beroepen	72	gemiddeld
Wetenschappelijke economische, administratieve beroepen	97	erg hoog
Wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen	92	hoog
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij	84	gemiddeld
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	76	gemiddeld

Bron: CBS/ROA

* Onder 'informatisering' wordt verstaan het percentage werknemers dat gewoonlijk of soms met een computer werkt.

Tabel 3.13
Verwachte netto baancreatie naar beroepssegment, 1997-2002

Beroepssegment	aantal	%
Elementaire beroepen	45.700	10
Lagere niet-specialistische beroepen	1.400	13
Lagere docenten sportvakken	300	7
Lagere agrarische beroepen	-2.300	-2
Lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	300	10
Lagere technische beroepen	15.900	3
Lagere transportberoepen	23.900	10
Lagere (para)medische beroepen	-100	-1
Lagere administratieve, commerciële beroepen	11.600	2
Lagere beveiligingsberoepen	3.900	9
Lagere verzorgende beroepen	6.300	4
Middelbare docenten transport-, sportvakken	700	4
Middelbare agrarische beroepen	-5.300	-4
Middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	1.000	7
Middelbare technische beroepen	33.900	5
Middelbare transportberoepen	2.300	4
Middelbare (para)medische beroepen	29.600	13
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	150.400	16
Middelbare juridische, bestuurlijke beveiligingsberoepen	-1.800	-2
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	2.100	8
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij	9.800	18
Middelbare verzorgende beroepen	35.600	15
Hogere pedagogische beroepen	1.300	1
Hogere landbouwkundige beroepen	5.200	33
Hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	1.400	12
Hogere technische beroepen	7.200	6
Hogere transportberoepen	2.000	12
Hogere (para)medische beroepen	1.600	1
Hogere administratieve, commerciële, economische beroepen	77.400	17
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	600	3
Hogere taalkundige, culturele beroepen	5.400	9
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	9.400	9
Hogere verzorgende beroepen	100	1
Managers (HBO werk- en denkniveau)	6.600	15
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	10.600	12
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	1.000	20
Wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	1.700	11
Wetenschappelijke technische beroepen	7.100	15
Wetenschappelijke (para)medische beroepen	5.800	10
Wetenschappelijke economische, administratieve beroepen	20.400	26
Wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen	5.000	10
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij	8.300	18
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	7.400	10

Bron: ROA

Tabel 3.14
Verwachte sectorale reallocatie naar beroepssegment, 1997-2002

Beroepssegment	aantal	%
Elementaire beroepen	4.200	1
Lagere niet-specialistische beroepen	0	0
Lagere docenten sportvakken	0	0
Lagere agrarische beroepen	5.800	5
Lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	0	0
Lagere technische beroepen	13.700	3
Lagere transportberoepen	300	0
Lagere (para)medische beroepen	100	1
Lagere administratieve, commerciële beroepen	12.500	2
Lagere beveiligingsberoepen	100	0
Lagere verzorgende beroepen	5.100	3
Middelbare docenten transport-, sportvakken	100	1
Middelbare agrarische beroepen	1.100	1
Middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	100	1
Middelbare technische beroepen	6.700	1
Middelbare transportberoepen	100	0
Middelbare (para)medische beroepen	200	0
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	0	0
Middelbare juridische, bestuurlijke beveiligingsberoepen	900	1
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	300	1
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij	0	0
Middelbare verzorgende beroepen	100	0
Hogere pedagogische beroepen	0	0
Hogere landbouwkundige beroepen	200	1
Hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	0	0
Hogere technische beroepen	1.300	1
Hogere transportberoepen	0	0
Hogere (para)medische beroepen	200	0
Hogere administratieve, commerciële, economische beroepen	1.800	0
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	400	2
Hogere taalkundige, culturele beroepen	0	0
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	0	0
Hogere verzorgende beroepen	0	0
Managers (HBO werk- en denkniveau)	0	0
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	0	0
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	0	0
Wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	100	1
Wetenschappelijke technische beroepen	100	0
Wetenschappelijke (para)medische beroepen	0	0
Wetenschappelijke economische, administratieve beroepen	0	0
Wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen	0	0
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij	0	0
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	100	0

Bron: ROA

Tabel 3.15
Verwachte krimp-kengetallen voor beroepssegmenten per bedrijfssector, 1997-2002

Beroepssegment	baanvermietiging totaal %	netto baanvermietiging %	bijdrage aan krimp beroepssegment %
Elementaire beroepen			
Voeding	0,4	1	7
Energie	0,3	8	5
Bouw en onroerend goed	1,4	5	22
Overheid en onderwijs	4,0	15	66
Lagere niet-specialistische beroepen			
Overige sectoren	0	0	0
Lagere docenten sportvakken			
Overige sectoren	0	0	0
Lagere agrarische beroepen			
Landbouw en visserij	11,1	10	94
Overheid en onderwijs	0,7	5	6
Lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen			
Overige sectoren	0	0	0
Lagere technische beroepen			
Overige industrie	9,0	12	45
Bouw en onroerend goed	5,9	3	30
Kwataire diensten	0,8	6	4
Overheid en onderwijs	3,7	15	19
Overige sectoren	0,4	11	2
Lagere transportberoepen			
Overheid en onderwijs	0,3	4	76
Overige sectoren	0,1	5	24

Tabel 3.15 (vervolg)
Verwachte krimp-kenggetallen voor beroepssegmenten per bedrijfssector, 1997-2002

Beroepssegment	baanvernietiging totaal %	baanvernietiging netto %	bijdrage aan krimp beroepssegment %
Lagere (para)medische beroepen			
Kwartaire diensten	0,4	1	100
Lagere administratieve, commerciële beroepen			
Voeding	0,4	2	2
Overige industrie	0,4	4	2
Energie	0,1	2	1
Bouw en onroerend goed	1,9	8	10
Transport en communicatie	1,9	6	10
Bank- en verzekeringswezen	3,2	9	18
Kwartaire diensten	4,5	10	25
Overheid en onderwijs	5,7	9	32
Lagere beveiligingsberoepen			
Overheid en onderwijs	0,1	0	100
Lagere verzorgende beroepen			
Kwartaire diensten	7,4	8	100
Middelbare docenten transport-, sportvakken			
Overheid en onderwijs	0,2	2	100
Middelbare agrarische beroepen			
Landbouw en visserij	9,0	5	97
Overheid en onderwijs	0,3	6	3
Middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen			
Overige sectoren	0,1	2	100

Tabel 3.15 (vervolg)
Verwachte krimp-kengetallen voor beroepssegmenten per bedrijfssector, 1997-2002

Beroepssegment	baanvernietiging totaal %	netto baanvernietiging %	bijdrage aan krimp beroepssegment %
Middelbare technische beroepen			
Metaal en elektrotechniek	0,2	0	2
Energie	1,9	6	19
Transport en communicatie	1,2	3	13
Horeca, reparatie en zakelijke dienstverlening	1,0	1	10
Kwartaire diensten	1,2	7	13
Overheid en onderwijs	4,2	9	43
Middelbare transportberoepen			
Overige sectoren	0	0	0
Hogere pedagogische beroepen			
Overige sectoren	0	0	0
Middelbare (para)medische beroepen			
Overheid en onderwijs	0,2	4	91
Overige sectoren	0	0	9
Middelbare administratieve, commerciële beroepen			
Voeding	0	0	0
Middelbare juridische, bestuurlijke beveiligingsberoepen			
Overheid en onderwijs	4,0	4	100
Middelbare taalkundige, culturele beroepen			
Overheid en onderwijs	0,4	4	100

Tabel 3.15 (vervolg)
Verwachte krimp-kenggetallen voor beroepssegmenten per bedrijfssector, 1997-2002

Beroepssegment	baanvernietiging totaal %	netto baanvernietiging %	bijdrage aan krimp beroepssegment %
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij			
Overige sectoren	0	0	0
Middelbare verzorgende beroepen			
Overheid en onderwijs	0,1	2	100
Hogere landbouwkundige beroepen			
Overheid en onderwijs	0,3	7	100
Hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen			
Overige sectoren	0	0	0
Hogere technische beroepen			
Bouw en onroerend goed	0,6	3	35
Transport en communicatie	0,5	8	28
Overheid en onderwijs	0,7	4	37
Hogere transportberoepen			
Overige sectoren	0	0	0
Hogere (para)medische beroepen			
Overheid en onderwijs	0,3	6	100
Hogere administratieve, commerciële, economische beroepen			
Voeding	0,1	1	5
Bouw en onroerend goed	0,4	2	15
Overheid en onderwijs	1,7	3	65
Overige sectoren	0,4	14	16

Tabel 3.15 (vervolg)
Verwachte krimp-kengetallen voor beroepssegmenten per bedrijfssector, 1997-2002

Beroepssegment	baanvernietiging totaal %	netto baanvernietiging %	bijdrage aan krimp beroepssegment %
Wetenschappelijke pedagogische beroepen			
Overige sectoren	0	0	0
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen			
Overige sectoren	0	0	0
Wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen			
Overheid en onderwijs	0,2	3	100
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen			
Overheid en onderwijs	0,6	2	100
Hogere taalkundige, culturele beroepen			
Overige sectoren	0	0	0
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij			
Overige sectoren	0	0	0
Hogere verzorgende beroepen			
Overige sectoren	0	0	0
Managers (HBO werk- en denkniveau)			
Overige sectoren	0	0	0

Tabel 3.15 (vervolg)
Verwachte krimp-kengetallen voor beroepssegmenten per bedrijfssector, 1997-2002

Beroepssegment	baanvernietiging totaal %	netto baanvernietiging %	bijdrage aan krimp beroepssegment %
Wetenschappelijke technische beroepen			
Overheid en onderwijs	0,2	2	100
Wetenschappelijke (para)medische beroepen			
Overige sectoren	0	0	0
Wetenschappelijke economische, administratieve beroepen			
Overige sectoren	0	0	0
Wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen			
Overige sectoren	0	0	0
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij			
Overige sectoren	0	0	0
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)			
Overige sectoren	0,2	3	100

Bron: ROA

Tabel 3.16
Oververtegenwoordiging van ouderen (50-64 jaar) ten opzichte van andere werkenden naar beroepsgroep en opleidingsniveau, 1995-1996

Beroepsgroep	basisonderwijs %-punt	MAVO/VBO %-punt	HAVO/VWO/MBO %-punt	HBO %-punt	WO %-punt	totaal %-punt
PEDAGOGISCHE BEROEPEN						
Leraar basisonderwijs	-0	-0	0	2	-1	2
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (2e graads)	0	3	-7	2	-1	6
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (1e graads)	0	0	-1	-11	12	12
Docenten landbouw en techniek (2e graads)	3	-3	-0	0	-1	4
Docenten landbouw en techniek (1e graads)	-	-	-	-	-	-
Docenten economisch-administratieve vakken (2e graads)	-	-	-	-	-	-
Docenten economisch-administratieve vakken (1e graads)	-	-	-	-	-	-
Docenten talen en expressie	0	1	-1	0	-0	1
Docenten letteren (1e graads)	0	0	0	7	-7	7
Docenten sociale vakken (2e graads)	1	-1	-3	3	1	6
Docenten sociale vakken (1e graads)	-	-	-	-	-	-
Docenten 2e en 3e graads zonder specialisatie	1	-2	-2	1	0	2
Docent 1e graads zonder specialisatie	-	-	-	-	-	-
Onderwijskundig medewerkers	-	-	-	-	-	-
Onderwijskundigen en pedagogen	3	1	-2	-2	-2	4
Rij-instructeurs	1	-4	2	1	0	4
Zweminstructeurs	-	-	-	-	-	-
Sportinstructeurs	-	-	-	-	-	-
CULTURELE BEROEPEN						
Tolken, vertalers en schrijvers	-	-	-	-	-	-
Bibliotheekassistenten	2	-3	9	-4	-4	11
Bibliotheacarissen	3	-2	9	-6	-3	11
Grafisch ontwerpers	-	-	-	-	-	-
Kunstenaars	-1	-2	9	-4	-1	9
Geestelijk verzorgers	-	-	-	-	-	-
Geestelijken	-	-	-	-	-	-
Journalisten	4	13	6	-14	-7	22
Taalkundigen	-	-	-	-	-	-
AGRARISCHE BEROEPEN						
Agrarische hulpverleners	-	-	-	-	-	-
Agrarische arbeiders	3	15	-16	-2	-0	18
Agrarische vakkrachten	-	-	-	-	-	-

Tabel 3.16 (vervolg)
Oververtegenwoordiging van ouderen (50-64 jaar) ten opzichte van andere werkenden naar beroepsgroep en opleidingsniveau, 1995-1996

Beroepsgroep	basisonderwijs %-punt	MAVO/VBO %-punt	HAVO/VWO/MBO %-punt	HBO %-punt	WO %-punt	totaal %-punt
Milieuhygiënisten en agrarisch verteenwoordigers	-	-	-	-	-	-
Landbouwkundigen	-	-	-	-	-	-
Landbouwmachinebestuurders en vissers	-	-	-	-	-	-
Agrarische bedrijfshoofden	3	10	-11	-2	-0	13
TECHNISCHE EN INDUSTRIEBEROEPE						
Productiemedewerkers	17	-8	-7	-1	-0	17
Laboratorium-assistenten	-	-	-	-	-	-
Laboranten	-	-	-	-	-	-
Technisch analisten	-	-	-	-	-	-
Natuurwetenschappers	-	-	-	-	-	-
Conciërges	6	-6	2	-2	-1	8
Hoofden technische dienst	5	6	-9	-1	-1	11
Werktuigbouwkundigen	-	-	-	-	-	-
Bouwvakkers	9	-11	2	-0	-0	11
Aannemers en installateurs	1	-1	0	-1	0	1
Architecten en bouwkundig projectleiders	2	1	5	-7	-1	8
Weg- en waterbouwkundigen	0	0	2	3	-3	4
Weg- en waterbouwkundige arbeiders	10	-3	-8	0	0	10
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	13	-4	-11	-0	2	14
Weg- en waterbouwkundig ontwerpers en projectleiders	-	-	-	-	-	-
Metaalarbeiders	12	-9	-3	-0	1	13
Bankwerkers en lassers	5	2	-7	-0	-0	7
Bedrijfshoofden metaalbewerking	-	-	-	-	-	-
Assembleurs	3	-23	21	-2	-1	24
Monteurs	3	4	-8	1	-0	8
Werktuigbouwkundig ontwerpers en hoofden technische dienst	1	4	4	-6	-3	9
Elektronicamonteurs	-	-	-	-	-	-
Monteurs en controleurs elektrotechnische producten	1	-5	2	-	0	5
Elektromonteurs	4	8	-6	-5	-0	11
Elektrotechnisch ontwerpers en bedrijfshoofden	-	-	-	-	-	-
Elektrotechnici	9	-5	0	-3	-1	9
Grafisch productiepersoneel	4	-9	4	-2	0	9
Grafische vakkrachten	4	-1	-6	-0	-0	7
Mechanisch operators	2	-3	-5	8	-1	10
Procesoperators	6	2	-5	-4	-2	8
Procestechnologen						

Tabel 3.16 (vervolg)
Oververtegenwoordiging van ouderen (50-64 jaar) ten opzichte van andere werkenden naar beroepsgroep en opleidingsniveau, 1995-1996

Beroepsgroep	basisonderwijs %-punt	MAVO/VBO %-punt	HAVO/VWO/MBO %-punt	HBO %-punt	WO %-punt	totaal %-punt
Materiaalkundigen	-4	2	14	-2	-12	17
Confectie-arbeiders	2	-5	3	-1	-0	4
Schoen- en kleermakers	-	-	-	-	-	-
TRANSPORTBEROEPEN						
Laders en lossers	9	-6	-2	-0	0	9
Chauffeurs	12	-7	-4	-0	-0	12
Schippers en conducteurs	16	-9	-4	-2	-1	16
Vliegers, scheepskapiteins en leidinggevenden transport	-2	-1	-4	6	-1	6
Stewards	-	-	-	-	-	-
MEDISCHE EN PARAMEDISCHE BEROEPEN						
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	-	-	-	-	-	-
Verplegenden en doktersassistenten	1	0	-4	1	1	4
Therapeuten en verpleegkundigen	3	0	11	-14	1	15
Artsen	1	1	1	-1	-2	3
Apothekersassistenten en medisch laboranten	1	-3	-7	7	-1	8
Medisch analisten	-	-	-	-	-	-
Apothekers	-	-	-	-	-	-
Afdelingshoofden zorginstelling	-	-	-	-	-	-
ECONOMISCH-ADMINISTRATIEVE BEROEPEN						
Kantoorhulp, inpakkers en colporteurs	14	-12	-1	-0	-1	14
Ondersteunende administratieve hulpkrachten	-	-	-	-	-	-
Bedrijfschefs	6	-4	7	-12	2	14
Economen	-	-	-	-	-	-
Productieplanners	-4	-0	4	-0	0	4
Organisatie-adviseurs	3	2	9	-3	-10	14
Organisatiedeskundigen	-	-	-	-	-	-
Receptionisten en administratieve employés	8	-0	-6	-1	-1	8
Boekhouders en secretaresses	5	-6	6	-4	-2	11
Assistent accountants	4	0	6	-5	-5	10
Accountants	1	-4	12	-4	-5	14
Verzekeringsagenten	-1	4	8	-7	-3	12
Commercieel employés	7	-0	2	-6	-2	9

Tabel 3.16 (vervolg)
Oververtegenwoordiging van ouderen (50-64 jaar) ten opzichte van andere werkenden naar beroepsgroep en opleidingsniveau, 1995-1996

Beroepsgroep	basisonderwijs %-punt	MAVO/VBO %-punt	HAVO/VWO/MBO %-punt	HBO %-punt	WO %-punt	totaal %-punt
Commercieel medewerkers	5	2	6	-8	-5	13
Technisch-commercieel employés	2	-2	-3	-2	0	2
Technisch-bedrijfskundig medewerkers	-	-	-	-	-	-
Juridisch en fiscaal medewerkers	9	-7	3	-2	-1	11
Juridisch, bestuurlijk medewerkers	2	-2	7	-2	-3	9
Juristen	1	0	2	5	-7	8
Administratieve transportemployés	14	-4	-3	-6	-2	14
Leidinggevend	1	-0	-2	4	-2	5
Managers	0	-0	-3	5	-2	5
Medisch secretaresses	8	-0	-7	-1	-1	8
INFORMATICA BEROEPEN						
Programmeurs	7	-7	2	-1	-0	9
Systeemanalisten	8	-1	8	-5	-10	16
Informatici	-	-	-	-	-	-
Technisch systeemanalisten	-	-	-	-	-	-
SOCIAAL-CULTURELE BEROEPEN						
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	9	-7	-5	-3	6	15
Sociaal-cultureel werkers	0	-2	7	-13	7	14
Sociale raadslieden en hoofden personeelszaken	-	-	-	-	-	-
Sociaal-wetenschappelijk medewerkers	-	-	-	-	-	-
Sociaal-wetenschappelijk onderzoekers	0	-0	2	2	-2	4
VERZORGENDE EN DIENSTVERLENENDE BEROEPEN						
Vakkenvullers	-	-	-	-	-	-
Interieurverzorgers	12	-3	-8	-1	-1	12
Verkopers	5	4	-8	1	-1	9
Winkeliers	4	0	-2	-2	-0	5
Hulpkrachten horeca en verzorging	13	-0	-10	-2	-1	13
Ziekenverzorgenden	2	-1	-2	1	-1	3
Verzorgend personeel	3	5	-5	-3	1	8
Café- en snackbarhouders	12	-15	7	-3	-0	19
Bedrijfshoofden horeca	9	-3	-5	1	-1	10
Bakkers en slagers	13	-0	-10	-2	0	13

Tabel 3.16 (vervolg)
Oververtegenwoordiging van ouderen (50-64 jaar) ten opzichte van andere werkenden naar beroepsgroep en opleidingsniveau, 1995-1996

Beroepsgroep	basisonderwijs %-punt	MAVO/VBO %-punt	HAVO/VWO/MBO %-punt	HBO %-punt	WO %-punt	totaal %-punt
OPENBARE ORDE- EN VEILIGHEIDSBEROEPEN						
Aspirant politieagenten, soldaten en beveiligingshulpkrachten	-2	1	2	-1	-1	3
Politie-agenten, onderofficieren en beveiligingsemployés	1	1	2	-4	-0	4
Politie-inspecteurs en officieren	-	-	-	-	-	-
Brandweerlieden	-	-	-	-	-	-

Bron: CBS/ROA

Tabel 3.17

Percentage werkenden dat deelneemt aan bedrijfsopleidingen, naar beroepssegment, gemiddelde 1995-1996

Beroepssegment	%	typering	trend
Elementaire beroepen	2	erg laag	fluctuerend
Lagere niet-specialistische beroepen	-	-	dalend
Lagere docenten sportvakken	-	-	dalend
Lagere agrarische beroepen	2	erg laag	fluctuerend
Lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	-	dalend
Lagere technische beroepen	5	gemiddeld	fluctuerend
Lagere transportberoepen	2	erg laag	fluctuerend
Lagere (para)medische beroepen	56	erg hoog	dalend
Lagere administratieve, commerciële beroepen	3	laag	dalend
Lagere beveiligingsberoepen	14	erg hoog	dalend
Lagere verzorgende beroepen	5	gemiddeld	fluctuerend
Middelbare docenten transport-, sportvakken	-	-	fluctuerend
Middelbare agrarische beroepen	-	-	dalend
Middelbare wiskundige, natuurw. beroepen	-	-	fluctuerend
Middelbare technische beroepen	6	hoog	fluctuerend
Middelbare transportberoepen	5	gemiddeld	fluctuerend
Middelbare (para)medische beroepen	6	hoog	fluctuerend
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	5	gemiddeld	sterk dalend
Middelbare juridische, bestuurlijke beveiligingsberoepen	9	erg hoog	fluctuerend
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	-	-	fluctuerend
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij	6	hoog	fluctuerend
Middelbare verzorgende beroepen	3	laag	sterk dalend
Hogere pedagogische beroepen	5	gemiddeld	dalend
Hogere landbouwkundige beroepen	-	-	fluctuerend
Hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	-	-	fluctuerend
Hogere technische beroepen	6	hoog	sterk dalend
Hogere transportberoepen	-	-	fluctuerend
Hogere (para)medische beroepen	4	gemiddeld	sterk dalend
Hogere admin., commerciële, economische beroepen	6	hoog	dalend
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	-	-	fluctuerend
Hogere taalkundige, culturele beroepen	-	-	fluctuerend
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	4	gemiddeld	fluctuerend
Hogere verzorgende beroepen	-	-	dalend
Managers (HBO werk- en denkniveau)	6	hoog	sterk dalend
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	3	laag	fluctuerend
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	-	-	fluctuerend
Wetenschappelijke wiskundige, natuurw. beroepen	-	-	sterk dalend
Wetenschappelijke technische beroepen	-	gemiddeld	fluctuerend
Wetenschappelijke (para)medische beroepen	-	laag	dalend
Wetenschappelijke economische, admin. beroepen	3	laag	fluctuerend
Wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen	-	gemiddeld	dalend
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij	-	gemiddeld	fluctuerend
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	4	gemiddeld	fluctuerend

Bron: CBS/ROA

Tabel 3.18
Employability-indicatoren naar beroepssegment, 1996

Beroepssegment	niet mobiel %	niet actief zoekend %	niet breed inzetbaar %	ervarings- concentratie %
Elementaire beroepen	-	-	-	-
Lagere niet-specialistische beroepen	-	-	-	-
Lagere docenten sportvakken	-	-	-	-
Lagere agrarische beroepen	67	92	12	21
Lagere wiskundige, natuurw. beroepen	-	-	-	-
Lagere technische beroepen	74	89	26	26
Lagere transportberoepen	82	93	35	43
Lagere (para)medische beroepen	88	100	50	33
Lagere admin., commerciële beroepen	75	90	22	19
Lagere beveiligingsberoepen	82	90	27	9
Lagere verzorgende beroepen	71	89	35	20
Middelbare docenten transport-, sportvakken	-	-	-	-
Middelbare agrarische beroepen	-	-	-	-
Middelbare wiskundige, natuurw. beroepen	-	-	-	-
Middelbare technische beroepen	73	90	19	28
Middelbare transportberoepen	90	85	20	20
Middelbare (para)medische beroepen	85	90	37	24
Middelbare admin., commerciële beroepen	65	90	22	19
Middelbare juridische, best. beveiligingsberoepen	88	93	31	31
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	65	100	29	31
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij	54	80	25	13
Middelbare verzorgende beroepen	84	96	29	20
Hogere pedagogische beroepen	88	96	34	46
Hogere landbouwkundige beroepen	-	-	-	-
Hogere wiskundige, natuurw. beroepen	-	-	-	-
Hogere technische beroepen	70	90	16	19
Hogere transportberoepen	-	-	-	-
Hogere (para)medische beroepen	80	98	60	30
Hogere admin. commerciële, economische beroepen	65	85	24	9
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	82	80	36	27
Hogere taalkundige, culturele beroepen	88	88	38	38
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	77	91	29	17
Hogere verzorgende beroepen	-	-	-	-
Managers (HBO werk- en denkniveau)	-	-	-	-
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	91	94	37	66
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	-	-	-	-
Wetenschappelijke wiskundige, natuurw. beroepen	-	-	-	-
Wetenschappelijke technische beroepen	-	-	-	-
Wetenschappelijke (para)medische beroepen	-	-	-	-
Wetenschappelijke economische, adm. beroepen	59	79	21	14
Wetenschappelijke juridische, best. beroepen	54	92	39	27
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij	40	-	30	10
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	-	-	-	-

Bron: OSA/ROA

Tabel 3.19
Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere beroepsgroepen per beroepssegment en de daarvoor vereiste additionele vaardigheden

Beroepssegment	verwachte baanopeningen 1997-2002 %	typering	vereiste additionele vaardigheden ¹
Perspectiefrijke beroepsgroepen			
Elementaire beroepen			
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	35	hoog	04, 07, 10, 11
Conciërges*	41	hoog	02, 04, 08, 10, 11
Vakkenvullers*	47	hoog	01, 04, 08
Lagere niet-specialistische beroepen			
Grafisch ontwerpers*	37	hoog	09
Lagere docenten sportvakken			
-	-	-	-
Lagere agrarische beroepen			
-	-	-	-
Lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen			
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	35	hoog	07, 10, 11
Lagere technische beroepen			
Grafisch ontwerpers*	37	hoog	06, 09
Conciërges*	41	hoog	01, 03, 04, 08, 09
Schoen- en kleermakers*	33	hoog	
Lagere transportberoepen			
-	-	-	-
Lagere (para)medische beroepen			
Ziekenverzorgenden	48	hoog	05

Tabel 3.19 (vervolg)
Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere beroepsgroepen per beroepssegment en de daarvoor vereiste additionele vaardigheden

Beroepssegment	verwachte baanopeningen 1997-2002 %	typering	vereiste additionele vaardigheden¹
Perspectiefrijke beroepsgroepen			
Lagere administratieve, commerciële beroepen			
Boekhouders en secretaresses*	36	hoog	03
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	35	hoog	04, 07, 10, 11
Lagere beveiligingsberoepen			
-	-	-	-
Lagere verzorgende beroepen			
Café- en snackbarhouders*	49	erg hoog	-
Middelbare docenten transport-, sportvakken			
Productieplanners	61	erg hoog	01, 04
Middelbare agrarische beroepen			
-	-	-	-
Middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen			
-	-	-	-
Middelbare technische beroepen			
Grafisch ontwerpers*	37	hoog	06, 09
Middelbare transportberoepen			
Productieplanners*	61	erg hoog	04
Middelbare (para)medische beroepen			
Boekhouders en secretaresses*	36	hoog	01, 02, 03, 07, 08, 11

Tabel 3.19 (vervolg)
Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere beroepsgroepen per beroepssegment en de daarvoor additionele vaardigheden

Beroepssegment	verwachte baanopeningen 1997-2002 %	typering	vereiste additionele vaardigheden ¹
Perspectiefrijke beroepsgroepen			
Middelbare administratieve, commerciële beroepen			
Medisch secretaresses	40	hoog	-
Stewards	72	erg hoog	09
Boekhouders en secretaresses*	36	hoog	-
Schoen- en kleermakers	33	hoog	04, 10
Productieplanners	61	erg hoog	-
Middelbare juridische, bestuurlijke beveiligingsberoepen			
-	-	-	-
Middelbare taalkundige, culturele beroepen			
-	-	-	-
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij			
-	-	-	-
Middelbare verzorgende beroepen			
Café- en snackbarhouders*	49	erg hoog	-
Hogere pedagogische beroepen			
Docenten landbouw en techniek (2e graads)	35	hoog	-
Onderwijskundig medewerkers*	56	erg hoog	01, 03, 04
Docenten letteren (1e graads)*	40	hoog	04
Hogere landbouwkundige beroepen			
-	-	-	-

Tabel 3.19 (vervolg)
Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere beroepsgroepen per beroepssegment en de daarvoor vereiste additionele vaardigheden

Beroepssegment	verwachte baanopeningen 1997-2002 %	typering	vereiste additionele vaardigheden¹
Perspectiefrijke beroepsgroepen			
Hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen			
-	-	-	-
Hogere technische beroepen			
Bedrijfs hoofden metaalbewerking Systeemanalisten*	49 34	erg hoog hoog	04, 09 -
Hogere transportberoepen	-	-	-
-			
Hogere (para)medische beroepen			
-	-	-	-
Hogere administratieve, commerciële, economische beroepen			
Organisatie-adviseurs	57	erg hoog	-
Juridisch, bestuurlijk medewerkers	32	hoog	-
Leidinggevend	36	hoog	-
Accountants*	48	erg hoog	-
Bedrijfs hoofden metaalbewerking	49	erg hoog	09, 10
Hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen			
Sociaal-wetenschappelijk medewerkers* Managers*	55 36	erg hoog hoog	- 01
Hogere taalkundige, culturele beroepen			
-	-	-	-

Tabel 3.19 (vervolg)
 Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere beroepsgroepen per beroepssegment en de daarvoor vereiste additionele vaardigheden

Beroepssegment	verwachte baanopeningen 1997-2002 %	typering	vereiste additionele vaardigheden ¹
Perspectiefrijke beroepsgroepen			
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij			
Geestelijk verzorgers* Juridisch, bestuurnlijk medewerkers	50 32	erg hoog hoog	- 03
Hogere verzorgende beroepen			
Geestelijk verzorgers* Sociale raadsleden en hoofden personeelszaken*	50 38	erg hoog hoog	11 01, 11
Managers (HBO werk- en denkniveau)			
Organisatie-adviseurs Managers*	57 36	erg hoog hoog	04 -
Wetenschappelijke pedagogische beroepen			
Materiaalkundigen Landbouwkundigen Docent 1e graads zonder specialisatie Sociale raadsleden en hoofden personeelszaken* Sociaal-wetenschappelijk onderzoekers* Docenten letteren (1e graads)*	49 35 35 38 40 40	erg hoog hoog hoog hoog hoog hoog	02, 03, 06, 09, 10 02, 03, 10, 11 11 01, 03, 11 01, 03, 11 04
Wetenschappelijke landbouwkundige beroepen			
Docenten landbouw en techniek (1e graads)*	39	hoog	-
Wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen			
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (1e graads)* Materiaalkundigen	39 49	hoog erg hoog	- 02, 06, 09, 10

Tabel 3.19 (vervolg)
 Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere beroepsgroepen per beroepssegment en de daarvoor vereiste additionele vaardigheden

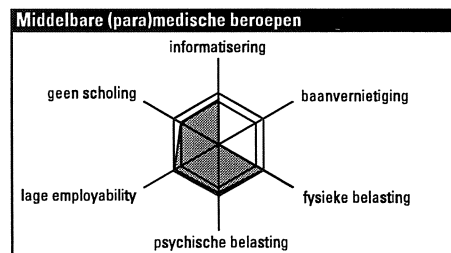
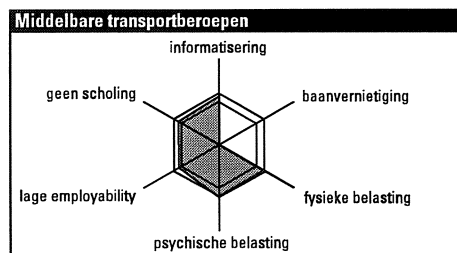
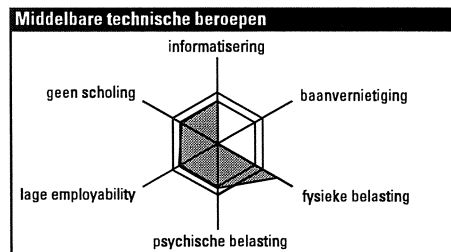
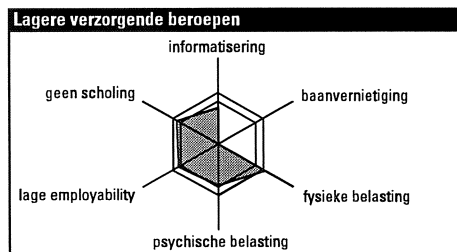
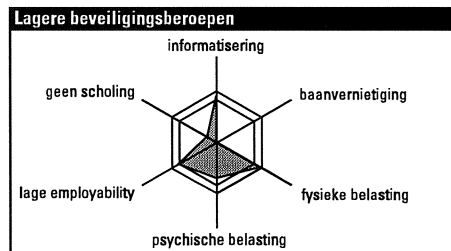
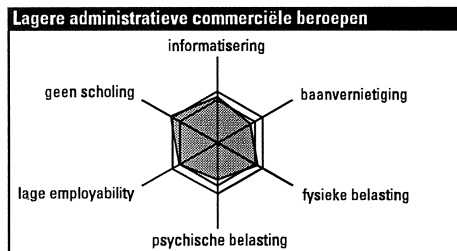
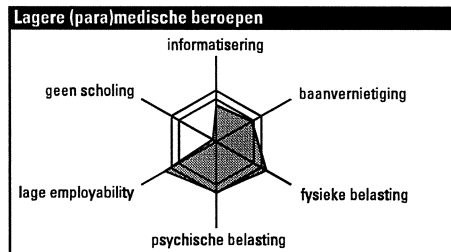
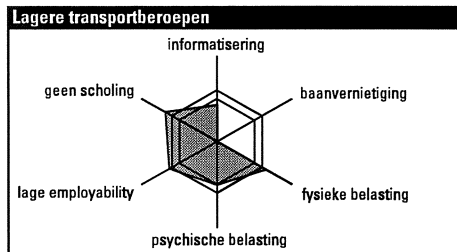
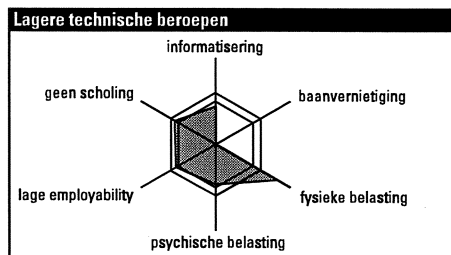
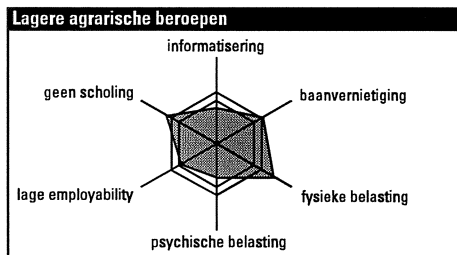
Beroepssegment	verwachte baanopeningen 1997-2002 %	typering	vereiste additionele vaardigheden ¹
Perspectiefrijke beroepsgroepen			
Wetenschappelijke technische beroepen			
Docenten landbouw en techniek (1e graads)	39	hoog	-
Materiaalkundigen	49	erg hoog	06, 09
Docenten exacte, medische en verzorgende vakken (1e graads)*	39	hoog	-
Wetenschappelijke (para)medische beroepen			
-	-	-	-
Wetenschappelijke economische, administratieve beroepen			
Systeemanalisten	34	hoog	11
Wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen			
-	-	-	-
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij			
-	-	-	-
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)			
-	-	-	-

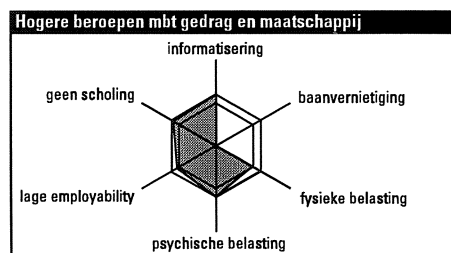
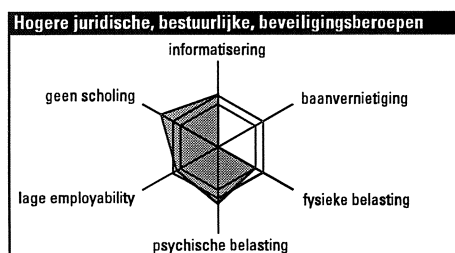
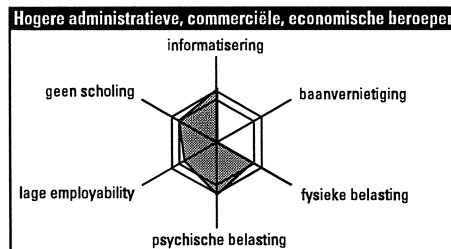
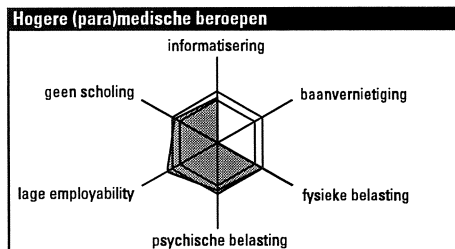
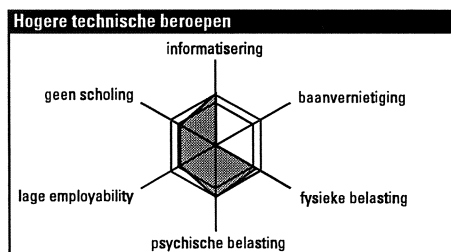
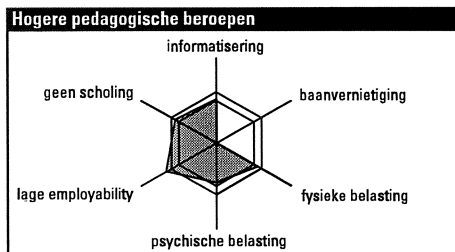
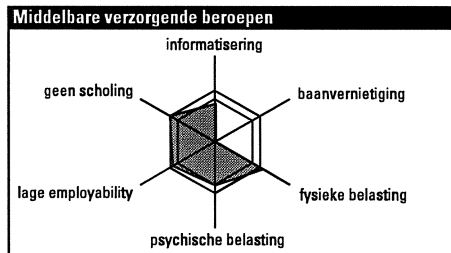
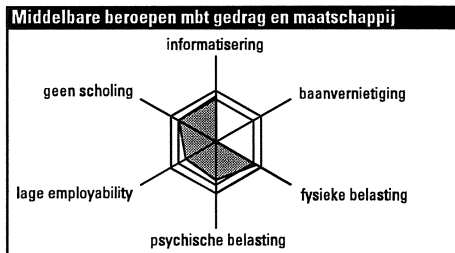
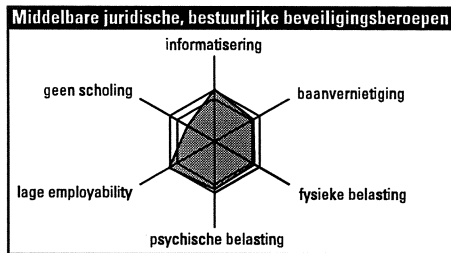
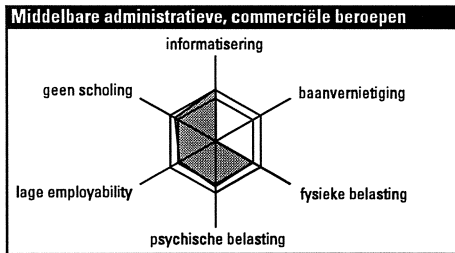
Tabel 3.19 (vervolg)
Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere beroepsgroepen per beroepssegment en de daarvoor vereiste additionele vaardigheden

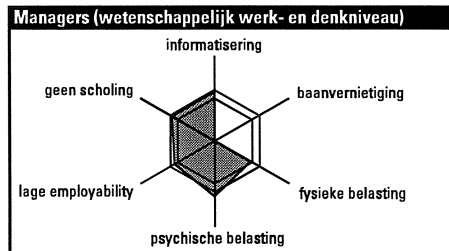
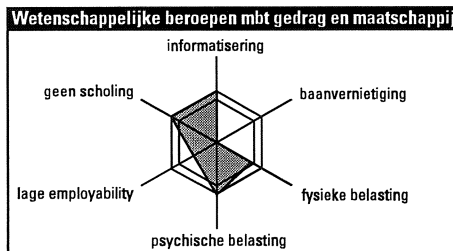
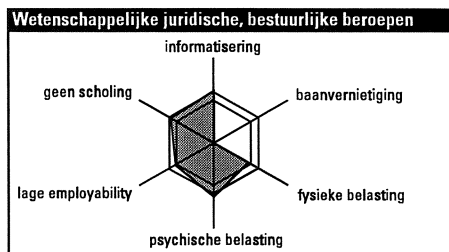
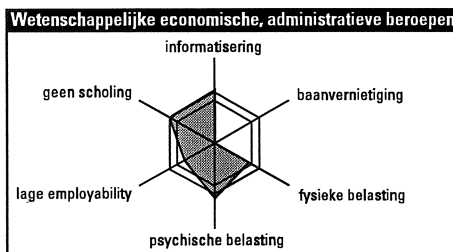
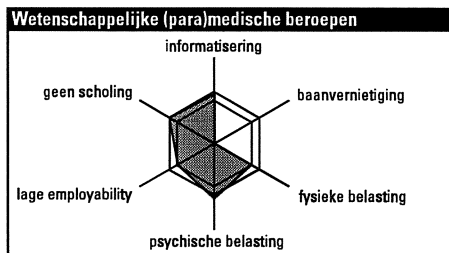
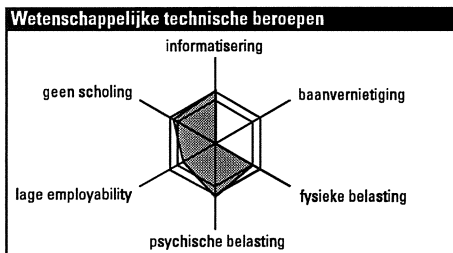
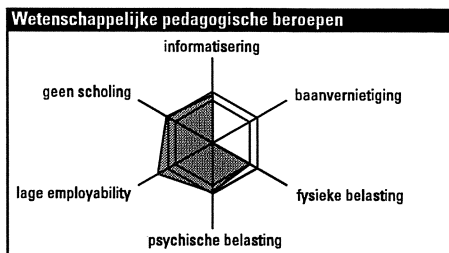
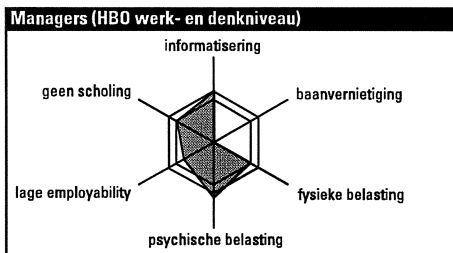
* = deze beroepsgroepen worden naast goede arbeidsmarktperspectieven bovendien gekenmerkt door een lagere fysieke belasting.		
1 = codering vaardigheden volgens CBS (1993)		
1. Kwantitatief	Werkzaamheden waarbij gerekend moet worden.	
2. Technisch	Het werken met machines en gereedschappen.	
3. Leidinggevend	Werkzaamheden waarbij sprake is van of beleidvoeren, of leidinggeven, of toezichthouden.	
4. Organisatie en ordening	Werkzaamheden waarbij het van belang is de eigen arbeid tot een doelmatig functionerend geheel te ordenen, waaronder het overzichtelijk en systematisch opbergen van gereedschappen en materialen	
5. Verbaal	Werkzaamheden waarbij eisen worden gesteld betreffende het mondeling of schriftelijk weergeven van gedachten en gevoelens in woorden.	
6. Kunstzinnig	Werkzaamheden waarbij eisen worden gesteld aan de expressieve of esthetische vormgeving.	
7. Service-gerichtheid	Werkzaamheden die gericht zijn op dienstverlening aan personen.	
8. Persuasief	Werkzaamheden waarbij mensen in direct contact beïnvloed moeten worden.	
9. Handvaardigheden	Werkzaamheden waarbij handmatig of met eenvoudig handgereedschap producten of delen van producten worden vervaardigd.	
10. Ruimtelijk voorstellingsvermogen	Werkzaamheden waarbij het erom gaat zich een voorstelling te maken van ruimtelijkheden en waarbij het schatten van afmetingen en maatverhoudingen een rol speelt.	
11. Oplettendheid	Werkzaamheden waarbij het van belang is attent te zijn op voor het werk van belang zijnde details.	

Bron: ROA

RISICOPROFIELEN NAAR BEROEP

INFORMATIE OVER OPLEIDINGEN

Tabel 4.1

Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
Basisonderwijs	35	hoog
MAVO	21	gemiddeld
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	40	hoog
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	40	hoog
VBO techniek	45	erg hoog
VBO bouwtechniek	46	erg hoog
VBO installatietechniek	-	erg hoog
VBO mechanische techniek	56	erg hoog
VBO fijnmechanische techniek	-	hoog
VBO motorvoertuigentechniek	45	erg hoog
VBO elektrotechniek	37	hoog
VBO grafische techniek	-	erg hoog
VBO brood en banket	-	gemiddeld
VBO horeca en levensmiddelentechniek	32	hoog
VBO vervoer	27	gemiddeld
VBO economie	17	gemiddeld
VBO administratie, handel en textiel	17	gemiddeld
VBO verzorging	19	gemiddeld
VBO verzorging	19	gemiddeld
VBO openbare orde en veiligheid	-	gemiddeld
VBO beveiliging	-	gemiddeld
HAVO/VWO	15	gemiddeld
MBO/LLW landbouw en natuurlijke omgeving	32	hoog
MBO/LLW landbouw en veeteelt	30	hoog
MBO/LLW milieu en groene ruimte	36	hoog
MBO/LLW techniek	42	hoog
MBO/LLW laboratorium	-	gemiddeld
MBO/LLW bouw	42	erg hoog
MBO/LLW grond-, weg- en waterbouw	40	hoog
MBO/LLW installatietechniek	45	erg hoog
MBO/LLW werktuigbouw en mechanische techniek	52	erg hoog
MBO/LLW fijnmechanische techniek	-	hoog
MBO/LLW motorvoertuigentechniek	45	erg hoog
MBO/LLW vliegtuigtechniek	-	erg hoog
MBO/LLW operationele techniek	-	erg hoog
MBO/LLW elektrotechniek	36	hoog
MBO/LLW grafische techniek	36	hoog
MBO/LLW procestechniek	65	erg hoog
MBO/LLW brood en banket	-	hoog
MBO/LLW levensmiddelentechniek/vleesverwerking	32	hoog
MBO/LLW vervoer	30	hoog
MBO/LLW dienstverlening en gezondheidszorg	17	gemiddeld
MBO dokters-, tandarts- en dierenartsassistent	-	gemiddeld
MBO/LLW apothekersassistent	-	laag
MBO/LLW verpleging	13	gemiddeld
MBO/LLW gezondheidstechniek	-	hoog
MBO sociaal-cultureel	17	gemiddeld
MBO/LLW verzorging	17	gemiddeld

Tabel 4.1 (vervolg)

Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
MBO/LLW uiterlijke verzorging	13	gemiddeld
MBO/LLW horeca	25	gemiddeld
MBO/LLW beweging en therapie	-	gemiddeld
MBO/LLW economie	11	gemiddeld
MBO/LLW administratie	9	laag
MBO/LLW handel	16	gemiddeld
MBO/LLW secretariaat	9	laag
MBO/LLW toerisme en recreatie	-	gemiddeld
MBO/LLW bedrijfskunde	22	gemiddeld
MBO/LLW automatisering	-	gemiddeld
MBO/LLW geld, bank en belastingen	-	laag
MBO verzekeringswezen	-	laag
MBO openbare orde en veiligheid	27	gemiddeld
MBO openbare orde en veiligheid	27	gemiddeld
HBO onderwijs en tolk en vertaler	26	gemiddeld
HBO lerarenopleiding basisonderwijs	29	gemiddeld
HBO lerarenopleiding talen	18	gemiddeld
HBO lerarenopleiding natuur en techniek	24	gemiddeld
HBO lerarenopleiding economie en maatschappij	17	gemiddeld
HBO lerarenopleiding lichamelijke opvoeding	39	hoog
HBO lerarenopleiding medisch en verzorging	-	gemiddeld
HBO lerarenopleiding expressie	32	hoog
HBO tolk en vertaler	-	gemiddeld
HBO landbouw	-	gemiddeld
HBO landbouw en veeteelt	-	gemiddeld
HBO milieukunde en levensmiddelentechnologie	-	gemiddeld
HBO techniek	17	gemiddeld
HBO laboratorium	17	gemiddeld
HBO bouwkunde	-	gemiddeld
HBO civiele techniek	-	gemiddeld
HBO werktuigbouwkunde	16	gemiddeld
HBO elektrotechniek	-	gemiddeld
HBO informatica	-	laag
HBO chemische technologie	-	gemiddeld
HBO vervoer en logistiek	48	erg hoog
HBO paramedisch	8	laag
HBO verpleegkunde	-	laag
HBO (fysio)therapie	-	laag
HBO voeding	-	gemiddeld
HBO radiologie	-	laag
HBO economie	7	laag
HBO accountancy en bedrijfseconomie	-	laag
HBO commerciële economie	-	laag
HBO toerisme en recreatie	-	gemiddeld
HBO recht en bestuur	-	laag
HBO secretariaat	-	laag
HBO bedrijfskunde	-	laag
HBO sociaal-cultureel	12	gemiddeld
HBO communicatie en journalistiek	-	gemiddeld
HBO maatschappelijk werk en hulpverlening	14	gemiddeld

Tabel 4.1 (vervolg)

Percentage werknemers dat geconfronteerd wordt met lawaai tijdens het werk, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
HBO personeelswerk	-	laag
HBO bibliotheek en documentatie	-	erg laag
HBO kunst	-	gemiddeld
HBO uitvoerende en beeldende kunsten	-	gemiddeld
HBO openbare orde en veiligheid	-	gemiddeld
HBO openbare orde en veiligheid	-	gemiddeld
WO letteren en theologie	-	laag
WO letteren	-	gemiddeld
WO theologie	-	erg laag
WO landbouw en milieukunde	-	laag
WO landbouw en milieukunde	-	laag
WO techniek	10	gemiddeld
WO wiskunde en natuurwetenschappen	14	gemiddeld
WO bouwkunde	-	erg laag
WO civiele techniek	-	erg laag
WO werktuigbouwkunde	-	laag
WO elektrotechniek	-	gemiddeld
WO informatica en bestuurlijke informatiekunde	-	erg laag
WO medisch	-	laag
WO (dier)geneeskunde	-	laag
WO tandheelkunde	-	hoog
WO farmacie	-	erg laag
WO economie	-	erg laag
WO econom(etr)ie	-	erg laag
WO bedrijfskunde	-	erg laag
WO accountancy en belastingen	-	erg laag
WO rechten en bestuurskunde	-	erg laag
WO sociaal-cultureel	6	laag
WO sociale wetenschappen	-	laag
WO kunst	-	laag
WO kunstwetenschappen	-	laag

Bron: CBS/ROA

Tabel 4.2

Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
Basisonderwijs	22	hoog
MAVO	10	gemiddeld
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	37	hoog
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	37	hoog
VBO techniek	39	hoog
VBO bouwtechniek	49	erg hoog
VBO installatietechniek	-	erg hoog
VBO mechanische techniek	46	erg hoog
VBO fijnmechanische techniek	-	hoog
VBO motorvoertuigentechniek	40	erg hoog
VBO elektrotechniek	36	hoog
VBO grafische techniek	-	hoog
VBO brood en banket	-	hoog
VBO horeca en levensmiddelentechniek	23	hoog
VBO vervoer	23	hoog
VBO economie	12	gemiddeld
VBO administratie, handel en textiel	12	gemiddeld
VBO verzorging	8	gemiddeld
VBO verzorging	8	gemiddeld
VBO openbare orde en veiligheid	-	gemiddeld
VBO beveiliging	-	gemiddeld
HAVO/VWO	6	gemiddeld
MBO/LLW landbouw en natuurlijke omgeving	36	hoog
MBO/LLW landbouw en veeteelt	29	hoog
MBO/LLW milieu en groene ruimte	54	erg hoog
MBO/LLW techniek	35	hoog
MBO/LLW laboratorium	-	gemiddeld
MBO/LLW bouw	43	erg hoog
MBO/LLW grond-, weg- en waterbouw	32	hoog
MBO/LLW installatietechniek	61	erg hoog
MBO/LLW werktuigbouw en mechanische techniek	43	erg hoog
MBO/LLW fijnmechanische techniek	-	hoog
MBO/LLW motorvoertuigentechniek	51	erg hoog
MBO/LLW vliegtuigtechniek	-	erg hoog
MBO/LLW operationele techniek	-	erg hoog
MBO/LLW elektrotechniek	30	hoog
MBO/LLW grafische techniek	-	gemiddeld
MBO/LLW procestechniek	31	hoog
MBO/LLW brood en banket	-	hoog
MBO/LLW levensmiddelentechniek/vleesverwerking	-	gemiddeld
MBO/LLW vervoer	19	hoog
MBO/LLW dienstverlening en gezondheidszorg	5	gemiddeld
MBO dokters-, tandarts- en dierenartsassistent	-	laag
MBO/LLW apothekersassistent	-	gemiddeld
MBO/LLW verpleging	-	laag
MBO/LLW gezondheidstechniek	-	hoog

Tabel 4.2 (vervolg)

Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
MBO sociaal-cultureel	-	laag
MBO/LLW verzorging	3	laag
MBO/LLW uiterlijke verzorging	-	gemiddeld
MBO/LLW horeca	11	gemiddeld
MBO/LLW beweging en therapie	-	gemiddeld
MBO/LLW economie	4	gemiddeld
MBO/LLW administratie	2	laag
MBO/LLW handel	9	gemiddeld
MBO/LLW secretariaat	-	laag
MBO/LLW toerisme en recreatie	-	laag
MBO/LLW bedrijfskunde	-	gemiddeld
MBO/LLW automatisering	-	gemiddeld
MBO/LLW geld, bank en belastingen	-	erg laag
MBO verzekeringswezen	-	erg laag
MBO openbare orde en veiligheid	16	gemiddeld
MBO openbare orde en veiligheid	16	gemiddeld
HBO onderwijs en tolk en vertaler	3	laag
HBO lerarenopleiding basisonderwijs	-	laag
HBO lerarenopleiding talen	-	laag
HBO lerarenopleiding natuur en techniek	-	gemiddeld
HBO lerarenopleiding economie en maatschappij	-	laag
HBO lerarenopleiding lichamelijke opvoeding	-	laag
HBO lerarenopleiding medisch en verzorging	-	laag
HBO lerarenopleiding expressie	-	gemiddeld
HBO tolk en vertaler	-	gemiddeld
HBO landbouw	-	gemiddeld
HBO landbouw en veeteelt	-	gemiddeld
HBO milieukunde en levensmiddelentechnologie	-	gemiddeld
HBO techniek	7	gemiddeld
HBO laboratorium	-	gemiddeld
HBO bouwkunde	-	gemiddeld
HBO civiele techniek	-	gemiddeld
HBO werktuigbouwkunde	-	gemiddeld
HBO elektrotechniek	-	gemiddeld
HBO informatica	-	laag
HBO chemische technologie	-	gemiddeld
HBO vervoer en logistiek	-	hoog
HBO paramedisch	6	gemiddeld
HBO verpleegkunde	-	gemiddeld
HBO (fysio)therapie	-	gemiddeld
HBO voeding	-	gemiddeld
HBO radiologie	-	gemiddeld
HBO economie	-	laag
HBO accountancy en bedrijfseconomie	-	laag
HBO commerciële economie	-	erg laag
HBO toerisme en recreatie	-	laag
HBO recht en bestuur	-	laag
HBO secretariaat	-	erg laag
HBO bedrijfskunde	-	erg laag

Tabel 4.2 (vervolg)

Percentage werknemers dat gebruik maakt van gereedschap of apparaten die trilling veroorzaken, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
HBO sociaal-cultureel	-	laag
HBO communicatie en journalistiek	-	erg laag
HBO maatschappelijk werk en hulpverlening	-	laag
HBO personeelswerk	-	erg laag
HBO bibliotheek en documentatie	-	erg laag
HBO kunst	-	gemiddeld
HBO uitvoerende en beeldende kunsten	-	gemiddeld
HBO openbare orde en veiligheid	-	gemiddeld
HBO openbare orde en veiligheid	-	gemiddeld
WO letteren en theologie	-	erg laag
WO letteren	-	erg laag
WO theologie	-	erg laag
WO landbouw en milieukunde	-	erg laag
WO landbouw en milieukunde	-	erg laag
WO techniek	-	gemiddeld
WO wiskunde en natuurwetenschappen	-	gemiddeld
WO bouwkunde	-	erg laag
WO civiele techniek	-	erg laag
WO werktuigbouwkunde	-	gemiddeld
WO elektrotechniek	-	gemiddeld
WO informatica en bestuurlijke informatiekunde	-	erg laag
WO medisch	-	gemiddeld
WO (dier)geneeskunde	-	gemiddeld
WO tandheelkunde	-	gemiddeld
WO farmacie	-	gemiddeld
WO economie	-	erg laag
WO econom(etr)ie	-	erg laag
WO bedrijfskunde	-	erg laag
WO accountancy en belastingen	-	erg laag
WO rechten en bestuurskunde	-	erg laag
WO sociaal-cultureel	-	erg laag
WO sociale wetenschappen	-	laag
WO kunst	-	laag
WO kunstwetenschappen	-	laag

Bron: CBS/ROA

Tabel 4.3

Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
Basisonderwijs	58	hoog
MAVO	35	gemiddeld
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	66	erg hoog
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	66	erg hoog
VBO techniek	67	erg hoog
VBO bouwtechniek	73	erg hoog
VBO installatietechniek	81	erg hoog
VBO mechanische techniek	68	erg hoog
VBO fijnmechanische techniek	-	gemiddeld
VBO motorvoertuigentechniek	67	erg hoog
VBO elektrotechniek	59	hoog
VBO grafische techniek	-	gemiddeld
VBO brood en banket	59	hoog
VBO horeca en levensmiddelentechniek	60	hoog
VBO vervoer	65	erg hoog
VBO economie	40	gemiddeld
VBO administratie, handel en textiel	40	gemiddeld
VBO verzorging	47	hoog
VBO verzorging	47	hoog
VBO openbare orde en veiligheid	-	gemiddeld
VBO beveiliging	-	gemiddeld
HAVO/VWO	23	gemiddeld
MBO/LLW landbouw en natuurlijke omgeving	63	hoog
MBO/LLW landbouw en veeteelt	60	hoog
MBO/LLW milieu en groene ruimte	70	erg hoog
MBO/LLW techniek	50	hoog
MBO/LLW laboratorium	-	gemiddeld
MBO/LLW bouw	58	hoog
MBO/LLW grond-, weg- en waterbouw	40	gemiddeld
MBO/LLW installatietechniek	74	erg hoog
MBO/LLW werktuigbouw en mechanische techniek	53	hoog
MBO/LLW fijnmechanische techniek	-	gemiddeld
MBO/LLW motorvoertuigentechniek	69	erg hoog
MBO/LLW vliegtuigtechniek	-	hoog
MBO/LLW operationele techniek	-	hoog
MBO/LLW elektrotechniek	42	gemiddeld
MBO/LLW grafische techniek	26	gemiddeld
MBO/LLW procestechniek	48	hoog
MBO/LLW brood en banket	75	erg hoog
MBO/LLW levensmiddelentechniek/vleesverwerking	60	hoog
MBO/LLW vervoer	38	gemiddeld
MBO/LLW dienstverlening en gezondheidszorg	53	hoog
MBO dokters-, tandarts- en dierenartsassistent	-	gemiddeld
MBO/LLW apothekersassistent	-	gemiddeld
MBO/LLW verpleging	68	erg hoog
MBO/LLW gezondheidstechniek	-	gemiddeld
MBO sociaal-cultureel	35	gemiddeld

Tabel 4.3 (vervolg)

Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
MBO/LLW verzorging	66	erg hoog
MBO/LLW uiterlijke verzorging	24	gemiddeld
MBO/LLW horeca	46	gemiddeld
MBO/LLW beweging en therapie	51	hoog
MBO/LLW economie	19	gemiddeld
MBO/LLW administratie	13	gemiddeld
MBO/LLW handel	37	gemiddeld
MBO/LLW secretariaat	9	laag
MBO/LLW toerisme en recreatie	-	laag
MBO/LLW bedrijfskunde	15	gemiddeld
MBO/LLW automatisering	14	gemiddeld
MBO/LLW geld, bank en belastingen	-	laag
MBO verzekeringswezen	-	laag
MBO openbare orde en veiligheid	34	gemiddeld
MBO openbare orde en veiligheid	34	gemiddeld
HBO onderwijs en tolk en vertaler	13	gemiddeld
HBO lerarenopleiding basisonderwijs	12	gemiddeld
HBO lerarenopleiding talen	-	laag
HBO lerarenopleiding natuur en techniek	-	laag
HBO lerarenopleiding economie en maatschappij	-	laag
HBO lerarenopleiding lichamelijke opvoeding	46	hoog
HBO lerarenopleiding medisch en verzorging	-	gemiddeld
HBO lerarenopleiding expressie	22	gemiddeld
HBO tolk en vertaler	-	gemiddeld
HBO landbouw	-	gemiddeld
HBO landbouw en veeteelt	-	gemiddeld
HBO milieukunde en levensmiddelentechnologie	-	gemiddeld
HBO techniek	9	gemiddeld
HBO laboratorium	-	gemiddeld
HBO bouwkunde	-	erg laag
HBO civiele techniek	-	gemiddeld
HBO werktuigbouwkunde	-	laag
HBO elektrotechniek	-	laag
HBO informatica	-	laag
HBO chemische technologie	-	gemiddeld
HBO vervoer en logistiek	-	gemiddeld
HBO paramedisch	46	hoog
HBO verpleegkunde	48	hoog
HBO (fysio)therapie	53	hoog
HBO voeding	-	gemiddeld
HBO radiologie	-	hoog
HBO economie	6	laag
HBO accountancy en bedrijfseconomie	-	erg laag
HBO commerciële economie	-	laag
HBO toerisme en recreatie	-	gemiddeld
HBO recht en bestuur	-	laag
HBO secretariaat	-	laag
HBO bedrijfskunde	-	laag

Tabel 4.3 (vervolg)

Percentage werknemers dat kracht moet zetten tijdens het werk, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
HBO sociaal-cultureel	14	gemiddeld
HBO communicatie en journalistiek	-	laag
HBO maatschappelijk werk en hulpverlening	18	gemiddeld
HBO personeelswerk	-	erg laag
HBO bibliotheek en documentatie	-	gemiddeld
HBO kunst	-	gemiddeld
HBO uitvoerende en beeldende kunsten	-	gemiddeld
HBO openbare orde en veiligheid	-	gemiddeld
HBO openbare orde en veiligheid	-	gemiddeld
WO letteren en theologie	-	laag
WO letteren	-	laag
WO theologie	-	erg laag
WO landbouw en milieukunde	-	gemiddeld
WO landbouw en milieukunde	-	gemiddeld
WO techniek	-	laag
WO wiskunde en natuurwetenschappen	-	laag
WO bouwkunde	-	erg laag
WO civiele techniek	-	erg laag
WO werktuigbouwkunde	-	erg laag
WO elektrotechniek	-	laag
WO informatica en bestuurlijke informatiekunde	-	erg laag
WO medisch	-	gemiddeld
WO (dier)geneeskunde	-	gemiddeld
WO tandheelkunde	-	erg laag
WO farmacie	-	erg laag
WO economie	-	erg laag
WO econom(etr)ie	-	erg laag
WO bedrijfskunde	-	erg laag
WO accountancy en belastingen	-	laag
WO rechten en bestuurskunde	-	laag
WO sociaal-cultureel	-	laag
WO sociale wetenschappen	-	laag
WO kunst	-	gemiddeld
WO kunstwetenschappen	-	gemiddeld

Bron: CBS/ROA

Tabel 4.4

Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
Basisonderwijs	15	hoog
MAVO	12	gemiddeld
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	-	gemiddeld
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	-	gemiddeld
VBO techniek	15	hoog
VBO bouwtechniek	12	gemiddeld
VBO installatietechniek	-	gemiddeld
VBO mechanische techniek	15	hoog
VBO fijnmechanische techniek	-	laag
VBO motorvoertuigentechniek	15	hoog
VBO elektrotechniek	16	hoog
VBO grafische techniek	-	gemiddeld
VBO brood en banket	-	hoog
VBO horeca en levensmiddelentechniek	22	hoog
VBO vervoer	-	hoog
VBO economie	9	gemiddeld
VBO administratie, handel en textiel	9	gemiddeld
VBO verzorging	10	gemiddeld
VBO verzorging	10	gemiddeld
VBO openbare orde en veiligheid	53	erg hoog
VBO beveiliging	53	erg hoog
HAVO/VWO	9	gemiddeld
MBO/LLW landbouw en natuurlijke omgeving	-	gemiddeld
MBO/LLW landbouw en veeteelt	-	gemiddeld
MBO/LLW milieu en groene ruimte	-	gemiddeld
MBO/LLW techniek	15	hoog
MBO/LLW laboratorium	-	hoog
MBO/LLW bouw	5	gemiddeld
MBO/LLW grond-, weg- en waterbouw	-	gemiddeld
MBO/LLW installatietechniek	-	gemiddeld
MBO/LLW werktuigbouw en mechanische techniek	15	hoog
MBO/LLW fijnmechanische techniek	-	gemiddeld
MBO/LLW motorvoertuigentechniek	12	gemiddeld
MBO/LLW vliegtuigtechniek	-	erg hoog
MBO/LLW operationele techniek	-	erg hoog
MBO/LLW elektrotechniek	9	gemiddeld
MBO/LLW grafische techniek	22	hoog
MBO/LLW procestechniek	81	erg hoog
MBO/LLW brood en banket	-	erg hoog
MBO/LLW levensmiddelentechniek/vleesverwerking	-	hoog
MBO/LLW vervoer	24	hoog
MBO/LLW dienstverlening en gezondheidszorg	23	hoog
MBO dokters-, tandarts- en dierenartsassistent	-	gemiddeld
MBO/LLW apothekersassistent	-	gemiddeld
MBO/LLW verpleging	41	erg hoog
MBO/LLW gezondheidstechniek	-	laag

Tabel 4.4 (vervolg)

Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
MBO sociaal-cultureel	16	hoog
MBO/LLW verzorging	27	erg hoog
MBO/LLW uiterlijke verzorging	-	gemiddeld
MBO/LLW horeca	15	hoog
MBO/LLW beweging en therapie	-	hoog
MBO/LLW economie	5	gemiddeld
MBO/LLW administratie	4	gemiddeld
MBO/LLW handel	7	gemiddeld
MBO/LLW secretariaat	-	laag
MBO/LLW toerisme en recreatie	-	hoog
MBO/LLW bedrijfskunde	-	gemiddeld
MBO/LLW automatisering	-	gemiddeld
MBO/LLW geld, bank en belastingen	-	laag
MBO verzekeringswezen	-	erg laag
MBO openbare orde en veiligheid	36	erg hoog
MBO openbare orde en veiligheid	36	erg hoog
HBO onderwijs en tolk en vertaler	6	gemiddeld
HBO lerarenopleiding basisonderwijs	5	gemiddeld
HBO lerarenopleiding talen	-	gemiddeld
HBO lerarenopleiding natuur en techniek	-	laag
HBO lerarenopleiding economie en maatschappij	-	erg laag
HBO lerarenopleiding lichamelijke opvoeding	-	gemiddeld
HBO lerarenopleiding medisch en verzorging	-	hoog
HBO lerarenopleiding expressie	-	gemiddeld
HBO tolk en vertaler	-	gemiddeld
HBO landbouw	-	laag
HBO landbouw en veeteelt	-	laag
HBO milieukunde en levensmiddelentechnologie	-	laag
HBO techniek	5	gemiddeld
HBO laboratorium	-	gemiddeld
HBO bouwkunde	-	erg laag
HBO civiele techniek	-	erg laag
HBO werktuigbouwkunde	-	laag
HBO elektrotechniek	-	erg laag
HBO informatica	-	erg laag
HBO chemische technologie	-	hoog
HBO vervoer en logistiek	25	erg hoog
HBO paramedisch	16	hoog
HBO verpleegkunde	23	hoog
HBO (fysio)therapie	-	laag
HBO voeding	-	gemiddeld
HBO radiologie	-	gemiddeld
HBO economie	-	laag
HBO accountancy en bedrijfseconomie	-	erg laag
HBO commerciële economie	-	erg laag
HBO toerisme en recreatie	-	gemiddeld
HBO recht en bestuur	-	laag
HBO secretariaat	-	laag
HBO bedrijfskunde	-	laag

Tabel 4.4 (vervolg)

Percentage werknemers dat werkzaam is in ploegendienst, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
HBO sociaal-cultureel	6	gemiddeld
HBO communicatie en journalistiek	-	gemiddeld
HBO maatschappelijk werk en hulpverlening	10	gemiddeld
HBO personeelswerk	-	erg laag
HBO bibliotheek en documentatie	-	erg laag
HBO kunst	-	laag
HBO uitvoerende en beeldende kunsten	-	laag
HBO openbare orde en veiligheid	-	gemiddeld
HBO openbare orde en veiligheid	-	gemiddeld
WO letteren en theologie	-	laag
WO letteren	-	laag
WO theologie	-	erg laag
WO landbouw en milieukunde	-	laag
WO landbouw en milieukunde	-	laag
WO techniek	-	erg laag
WO wiskunde en natuurwetenschappen	-	laag
WO bouwkunde	-	erg laag
WO civiele techniek	-	erg laag
WO werktuigbouwkunde	-	erg laag
WO elektrotechniek	-	laag
WO informatica en bestuurlijke informatiekunde	-	erg laag
WO medisch	-	gemiddeld
WO (dier)geneeskunde	-	gemiddeld
WO tandheelkunde	-	erg laag
WO farmacie	-	laag
WO economie	-	erg laag
WO econom(etr)ie	-	erg laag
WO bedrijfskunde	-	erg laag
WO accountancy en belastingen	-	erg laag
WO rechten en bestuurskunde	-	erg laag
WO sociaal-cultureel	-	laag
WO sociale wetenschappen	-	laag
WO kunst	-	laag
WO kunstwetenschappen	-	laag

Bron: CBS/ROA

Tabel 4.5
Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
Basisonderwijs	50	erg laag
MAVO	53	laag
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	49	erg laag
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	49	erg laag
VBO techniek	54	laag
VBO bouwtechniek	49	erg laag
VBO installatietechniek	-	laag
VBO mechanische techniek	56	laag
VBO fijnmechanische techniek	-	laag
VBO motorvoertuigentechniek	56	laag
VBO elektrotechniek	56	laag
VBO grafische techniek	-	laag
VBO brood en banket	51	laag
VBO horeca en levensmiddelentechniek	59	laag
VBO vervoer	59	laag
VBO economie	51	laag
VBO administratie, handel en textiel	51	laag
VBO verzorging	42	erg laag
VBO verzorging	42	erg laag
VBO openbare orde en veiligheid	49	erg laag
VBO beveiliging	49	erg laag
HAVO/VWO	63	gemiddeld
MBO/LLW landbouw en natuurlijke omgeving	51	laag
MBO/LLW landbouw en veeteelt	53	laag
MBO/LLW milieu en groene ruimte	47	erg laag
MBO/LLW techniek	64	gemiddeld
MBO/LLW laboratorium	64	gemiddeld
MBO/LLW bouw	58	laag
MBO/LLW grond-, weg- en waterbouw	68	gemiddeld
MBO/LLW installatietechniek	65	gemiddeld
MBO/LLW werktuigbouw en mechanische techniek	62	gemiddeld
MBO/LLW fijnmechanische techniek	66	gemiddeld
MBO/LLW motorvoertuigentechniek	60	laag
MBO/LLW vliegtuigtechniek	-	hoog
MBO/LLW operationele techniek	-	laag
MBO/LLW elektrotechniek	69	gemiddeld
MBO/LLW grafische techniek	77	hoog
MBO/LLW procestechniek	62	gemiddeld
MBO/LLW brood en banket	64	gemiddeld
MBO/LLW levensmiddelentechniek/vleesverwerking	55	laag
MBO/LLW vervoer	65	gemiddeld
MBO/LLW dienstverlening en gezondheidszorg	61	gemiddeld
MBO dokters-, tandarts- en dierenartsassistent	55	laag
MBO/LLW apothekersassistent	62	gemiddeld
MBO/LLW verpleging	68	gemiddeld
MBO/LLW gezondheidstechniek	-	gemiddeld
MBO sociaal-cultureel	50	laag

Tabel 4.5 (vervolg)

Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
MBO/LLW verzorging	63	gemiddeld
MBO/LLW uiterlijke verzorging	48	erg laag
MBO/LLW horeca	68	gemiddeld
MBO/LLW beweging en therapie	44	erg laag
MBO/LLW economie	61	gemiddeld
MBO/LLW administratie	63	gemiddeld
MBO/LLW handel	53	laag
MBO/LLW secretariaat	59	laag
MBO/LLW toerisme en recreatie	64	gemiddeld
MBO/LLW bedrijfskunde	79	hoog
MBO/LLW automatisering	73	gemiddeld
MBO/LLW geld, bank en belastingen	71	gemiddeld
MBO verzekeringswezen	60	gemiddeld
MBO openbare orde en veiligheid	68	gemiddeld
MBO openbare orde en veiligheid	68	gemiddeld
HBO onderwijs en tolk en vertaler	57	laag
HBO lerarenopleiding basisonderwijs	50	erg laag
HBO lerarenopleiding talen	68	gemiddeld
HBO lerarenopleiding natuur en techniek	64	gemiddeld
HBO lerarenopleiding economie en maatschappij	66	gemiddeld
HBO lerarenopleiding lichamelijke opvoeding	44	erg laag
HBO lerarenopleiding medisch en verzorging	70	gemiddeld
HBO lerarenopleiding expressie	64	gemiddeld
HBO tolk en vertaler	-	gemiddeld
HBO landbouw	71	gemiddeld
HBO landbouw en veeteelt	-	gemiddeld
HBO milieukunde en levensmiddelentechnologie	71	gemiddeld
HBO techniek	76	hoog
HBO laboratorium	61	gemiddeld
HBO bouwkunde	83	erg hoog
HBO civiele techniek	90	erg hoog
HBO werktuigbouwkunde	73	hoog
HBO elektrotechniek	79	hoog
HBO informatica	82	erg hoog
HBO chemische technologie	-	gemiddeld
HBO vervoer en logistiek	77	hoog
HBO paramedisch	70	gemiddeld
HBO verpleegkunde	78	hoog
HBO (fysio)therapie	57	laag
HBO voeding	-	gemiddeld
HBO radiologie	-	gemiddeld
HBO economie	75	hoog
HBO accountancy en bedrijfseconomie	75	hoog
HBO commerciële economie	78	hoog
HBO toerisme en recreatie	66	gemiddeld
HBO recht en bestuur	79	hoog
HBO secretariaat	69	gemiddeld
HBO bedrijfskunde	77	hoog
HBO sociaal-cultureel	70	gemiddeld
HBO communicatie en journalistiek	88	erg hoog

Tabel 4.5 (vervolg)
 Percentage werknemers dat onder hoge tijdsdruk werkt, naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
HBO maatschappelijk werk en hulpverlening	67	gemiddeld
HBO personeelswerk	78	hoog
HBO bibliotheek en documentatie	52	laag
HBO kunst	66	gemiddeld
HBO uitvoerende en beeldende kunsten	66	gemiddeld
HBO openbare orde en veiligheid	80	hoog
HBO openbare orde en veiligheid	80	hoog
WO letteren en theologie	76	hoog
WO letteren	76	hoog
WO theologie	-	gemiddeld
WO landbouw en milieukunde	73	gemiddeld
WO landbouw en milieukunde	73	gemiddeld
WO techniek	78	hoog
WO wiskunde en natuurwetenschappen	77	hoog
WO bouwkunde	-	erg hoog
WO civiele techniek	-	hoog
WO werktuigbouwkunde	77	hoog
WO elektrotechniek	83	erg hoog
WO informatica en bestuurlijke informatiekunde	-	gemiddeld
WO medisch	85	erg hoog
WO (dier)geneeskunde	85	erg hoog
WO tandheelkunde	-	hoog
WO farmacie	-	erg hoog
WO economie	81	hoog
WO econom(etr)ie	76	hoog
WO bedrijfskunde	82	erg hoog
WO accountancy en belastingen	88	erg hoog
WO rechten en bestuurskunde	82	erg hoog
WO sociaal-cultureel	80	hoog
WO sociale wetenschappen	79	hoog
WO kunst	-	erg hoog
WO kunstwetenschappen	-	erg hoog

Bron: CBS/ROA

Tabel 4.6
Mate van informatisering naar opleidingstype, 1996*

Opleidingstype	%	typering
Basisonderwijs	17	erg laag
MAVO	51	gemiddeld
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	16	erg laag
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	16	erg laag
VBO techniek	21	erg laag
VBO bouwtechniek	12	erg laag
VBO installatietechniek	-	erg laag
VBO mechanische techniek	22	laag
VBO fijnmechanische techniek	-	laag
VBO motorvoertuigentechniek	23	laag
VBO elektrotechniek	33	laag
VBO grafische techniek	-	laag
VBO brood en banket	-	erg laag
VBO horeca en levensmiddelentechniek	20	erg laag
VBO vervoer	-	erg laag
VBO economie	42	laag
VBO administratie, handel en textiel	42	laag
VBO verzorging	23	laag
VBO verzorging	23	laag
VBO openbare orde en veiligheid	64	gemiddeld
VBO beveiliging	64	gemiddeld
HAVO/VWO	70	gemiddeld
MBO/LLW landbouw en natuurlijke omgeving	30	laag
MBO/LLW landbouw en veeteelt	30	laag
MBO/LLW milieu en groene ruimte	31	laag
MBO/LLW techniek	49	laag
MBO/LLW laboratorium	83	gemiddeld
MBO/LLW bouw	29	laag
MBO/LLW grond-, weg- en waterbouw	52	gemiddeld
MBO/LLW installatietechniek	-	erg laag
MBO/LLW werktuigbouw en mechanische techniek	46	laag
MBO/LLW fijnmechanische techniek	60	gemiddeld
MBO/LLW motorvoertuigentechniek	41	laag
MBO/LLW vliegtuigtechniek	-	gemiddeld
MBO/LLW operationele techniek	-	laag
MBO/LLW elektrotechniek	61	gemiddeld
MBO/LLW grafische techniek	63	gemiddeld
MBO/LLW procestechniek	81	gemiddeld
MBO/LLW brood en banket	-	erg laag
MBO/LLW levensmiddelentechniek/vleesverwerking	40	laag
MBO/LLW vervoer	58	gemiddeld
MBO/LLW dienstverlening en gezondheidszorg	37	laag
MBO dokters-, tandarts- en dierenartsassistent	73	gemiddeld
MBO/LLW apothekersassistent	91	hoog
MBO/LLW verpleging	39	laag
MBO/LLW gezondheidstechniek	-	laag
MBO sociaal-cultureel	56	gemiddeld

Tabel 4.6 (vervolg)
Mate van informatisering naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
MBO/LLW verzorging	22	erg laag
MBO/LLW uiterlijke verzorging	31	laag
MBO/LLW horeca	37	laag
MBO/LLW beweging en therapie	32	laag
MBO/LLW economie	77	gemiddeld
MBO/LLW administratie	86	gemiddeld
MBO/LLW handel	51	gemiddeld
MBO/LLW secretariaat	90	hoog
MBO/LLW toerisme en recreatie	88	hoog
MBO/LLW bedrijfskunde	87	hoog
MBO/LLW automatisering	92	hoog
MBO/LLW geld, bank en belastingen	97	erg hoog
MBO verzekeringswezen	91	hoog
MBO openbare orde en veiligheid	76	gemiddeld
MBO openbare orde en veiligheid	76	gemiddeld
HBO onderwijs en tolk en vertaler	55	gemiddeld
HBO lerarenopleiding basisonderwijs	50	gemiddeld
HBO lerarenopleiding talen	56	gemiddeld
HBO lerarenopleiding natuur en techniek	70	gemiddeld
HBO lerarenopleiding economie en maatschappij	64	gemiddeld
HBO lerarenopleiding lichamelijke opvoeding	45	laag
HBO lerarenopleiding medisch en verzorging	62	gemiddeld
HBO lerarenopleiding expressie	45	laag
HBO tolk en vertaler	-	gemiddeld
HBO landbouw	89	hoog
HBO landbouw en veeteelt	-	gemiddeld
HBO milieukunde en levensmiddelentechnologie	90	hoog
HBO techniek	90	hoog
HBO laboratorium	87	gemiddeld
HBO bouwkunde	83	gemiddeld
HBO civiele techniek	88	hoog
HBO werktuigbouwkunde	90	hoog
HBO elektrotechniek	94	erg hoog
HBO informatica	97	erg hoog
HBO chemische technologie	87	hoog
HBO vervoer en logistiek	82	gemiddeld
HBO paramedisch	57	gemiddeld
HBO verpleegkunde	55	gemiddeld
HBO (fysio)therapie	51	gemiddeld
HBO voeding	-	gemiddeld
HBO radiologie	88	hoog
HBO economie	91	hoog
HBO accountancy en bedrijfseconomie	94	erg hoog
HBO commerciële economie	91	hoog
HBO toerisme en recreatie	82	gemiddeld
HBO recht en bestuur	87	hoog
HBO secretariaat	95	erg hoog
HBO bedrijfskunde	90	hoog
HBO sociaal-cultureel	78	gemiddeld
HBO communicatie en journalistiek	92	erg hoog

Tabel 4.6 (vervolg)
Mate van informatisering naar opleidingstype, 1996

Opleidingstype	%	typering
HBO maatschappelijk werk en hulpverlening	67	gemiddeld
HBO personeelswerk	91	hoog
HBO bibliotheek en documentatie	97	erg hoog
HBO kunst	52	gemiddeld
HBO uitvoerende en beeldende kunsten	52	gemiddeld
HBO openbare orde en veiligheid	85	gemiddeld
HBO openbare orde en veiligheid	85	gemiddeld
WO letteren en theologie	80	gemiddeld
WO letteren	81	gemiddeld
WO theologie	-	gemiddeld
WO landbouw en milieukunde	92	hoog
WO landbouw en milieukunde	92	hoog
WO techniek	92	hoog
WO wiskunde en natuurwetenschappen	92	hoog
WO bouwkunde	89	hoog
WO civiele techniek	85	gemiddeld
WO werktuigbouwkunde	90	hoog
WO elektrotechniek	94	erg hoog
WO informatica en bestuurlijke informatiekunde	100	erg hoog
WO medisch	71	gemiddeld
WO (dier)geneeskunde	66	gemiddeld
WO tandheelkunde	-	gemiddeld
WO farmacie	-	erg hoog
WO economie	90	hoog
WO econom(etr)ie	92	hoog
WO bedrijfskunde	94	erg hoog
WO accountancy en belastingen	98	erg hoog
WO rechten en bestuurskunde	85	gemiddeld
WO sociaal-cultureel	82	gemiddeld
WO sociale wetenschappen	84	gemiddeld
WO kunst	-	erg hoog
WO kunstwetenschappen	-	erg hoog

Bron: CBS/ROA

* Onder 'informatisering' wordt verstaan het percentage werknemers dat gewoonlijk of soms met een computer werkt.

Tabel 4.7

Verwachte krimp-kengetallen voor opleidingstypen per beroepssegment, 1997-2002

Opleidingstype	vraagafname totaal %	netto vraagafname %	bijdrage aan vraagafname opleidingstype %
Basisonderwijs			
Elementaire beroepen	4,7	16	22
Lagere agrarische beroepen	1,0	16	5
Lagere technische beroepen	3,1	12	14
Lagere transportberoepen	1,9	15	9
Lagere administratieve, commerciële beroepen	2,1	19	10
Lagere verzorgende beroepen	0,9	11	4
Middelbare agrarische beroepen	0,9	47	4
Middelbare technische beroepen	3,0	28	14
Middelbare transportberoepen	0,5	52	2
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	0,8	14	4
Middelbare verzorgende beroepen	0,5	38	2
Overige beroepen	1,9	44	9
MAVO			
Lagere agrarische beroepen	0,2	6	5
Lagere transportberoepen	0,5	11	15
Lagere administratieve, commerciële beroepen	0,2	1	7
Lagere beveiligingsberoepen	0,1	12	4
Middelbare technische beroepen	0,1	2	3
Middelbare (para)medische beroepen	0,1	5	2
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	1,2	7	40
Middelbare verzorgende beroepen	0,2	11	7
Overige beroepen	0,5	39	16
VBO landbouw en natuurlijke omgeving			
Lagere agrarische beroepen	0,9	24	21
Lagere technische beroepen	0,6	34	13
Lagere transportberoepen	0,1	4	1
Lagere administratieve, commerciële beroepen	0,3	32	6
Middelbare agrarische beroepen	2,2	36	48
Overige beroepen	0,5	44	10
VBO bouwtechniek			
Elementaire beroepen	0	1	8
Lagere agrarische beroepen	0,1	18	31
Middelbare technische beroepen	0	0	6
Overige beroepen	0,2	19	55
VBO installatietechniek			
Middelbare technische beroepen	0,4	54	84
Overige beroepen	0,1	22	16
VBO mechanische techniek			
Lagere agrarische beroepen	0,2	25	5
Lagere technische beroepen	1,3	12	38
Lagere administratieve, commerciële beroepen	0,3	35	8
Middelbare technische beroepen	0,9	12	27
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	0,3	24	9
Overige beroepen	0,4	27	13
VBO fijnmechanische techniek			
Overige beroepen	0,3	26	100

Tabel 4.7 (vervolg)
Verwachte krimp-kengetallen voor opleidingstypen per beroepssegment, 1997-2002

Opleidingstype	vraagafname totaal %	netto vraagafname %	bijdrage aan vraagafname opleidingstype %
VBO motorvoertuigentechniek			
Elementaire beroepen	0,1	6	3
Lagere technische beroepen	0,5	26	29
Middelbare technische beroepen	0,6	19	34
Overige beroepen	0,6	37	34
VBO elektrotechniek			
Lagere technische beroepen	0,5	14	28
Middelbare technische beroepen	0,7	12	42
Overige beroepen	0,5	36	30
VBO grafische techniek			
Overige beroepen	0,3	42	100
VBO brood en banket			
Lagere technische beroepen	0,3	34	43
Overige beroepen	0,4	38	57
VBO horeca en levensmiddelentechniek			
Lagere verzorgende beroepen	0,3	19	31
Overige beroepen	0,8	38	69
VBO vervoer			
Lagere transportberoepen	0,2	3	15
Overige beroepen	1,1	55	85
VBO administratie, handel en textiel			
Lagere agrarische beroepen	0,1	20	3
Lagere technische beroepen	0,7	27	14
Lagere administratieve, commerciële beroepen	1,8	20	35
Lagere verzorgende beroepen	0,7	43	13
Middelbare technische beroepen	0,6	61	11
Hogere admin., commerciële, economische beroepen	0,7	100	14
Overige beroepen	0,6	33	11
VBO verzorging			
Lagere agrarische beroepen	0,7	30	13
Lagere technische beroepen	1,3	52	23
Lagere verzorgende beroepen	2,7	40	50
Overige beroepen	0,7	30	14
VBO beveiliging			
Overige beroepen	0	0	0
HAVO/VWO			
Lagere (para)medische beroepen	0	6	3
Middelbare (para)medische beroepen	0,5	40	29
Middelbare juridische, bestuurl. beveiligingsberoepen	0	0	0
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	0,1	8	4
Hogere pedagogische beroepen	0,3	46	18
Hogere taalkundige, culturele beroepen	0,3	31	16

Tabel 4.7 (vervolg)
Verwachte krimp-kengetallen voor opleidingstypen per beroepssegment, 1997-2002

Opleidingstype	vraagafname totaal %	netto vraagafname %	bijdrage aan vraagafname opleidingstype %
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	0,3	27	18
Overige beroepen	0,2	19	13
MBO/LLW landbouw en veeteelt			
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	0,3	16	64
Overige beroepen	0,2	36	36
MBO/LLW milieu en groene ruimte			
Overige beroepen	0	0	0
MBO/LLW laboratorium			
Middelbare wiskundige, natuurwetensch. beroepen	0,1	8	50
Overige beroepen	0,1	33	50
MBO/LLW bouw			
Hogere technische beroepen	0,1	5	100
MBO/LLW grond-, weg- en waterbouw			
Overige beroepen	0,3	25	100
MBO/LLW installatietechniek			
Overige beroepen	0,2	26	100
MBO/LLW werktuigbouw en mechanische techniek			
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	0	0	0
Hogere technische beroepen	0,9	72	63
Hogere admin., commerciële, economische beroepen	0,3	37	22
Overige beroepen	0,2	72	15
MBO/LLW fijnmechanische techniek			
Overige beroepen	0,1	8	100
MBO/LLW motorvoertuigentechniek			
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	0,2	14	35
Overige beroepen	0,5	27	65
MBO/LLW vliegtuigtechniek			
Overige beroepen	0	0	0
MBO/LLW operationele techniek			
Overige beroepen	0	0	0
MBO/LLW elektrotechniek			
Hogere technische beroepen	0,1	6	46
Hogere admin., commerciële, economische beroepen	0,1	7	54
MBO/LLW grafische techniek			
Lagere technische beroepen	0	1	2

Tabel 4.7 (vervolg)

Verwachte krimp-kengetallen voor opleidingstypen per beroepssegment, 1997-2002

Opleidingstype	vraagafname totaal %	netto vraagafname %	bijdrage aan vraagafname opleidingstype %
Middelbare technische beroepen	0,6	16	58
Overige beroepen	0,4	31	40
MBO/LLW procestechniek			
Lagere technische beroepen	0,3	32	76
Overige beroepen	0,1	19	24
MBO/LLW brood en banket			
Middelbare technische beroepen	0,3	16	69
Overige beroepen	0,1	44	31
MBO/LLW levensmiddelentechniek/vleesverwerking			
Middelbare technische beroepen	0,7	46	100
MBO/LLW administratie			
Lagere administratieve, commerciële beroepen	1,4	18	43
Middelbare technische beroepen	0	3	1
Middelbare juridische, bestuur. beveiligingsberoepen	0	0	0
Hogere admin., commerciële, economische beroepen	0,7	8	22
Overige beroepen	1,1	48	34
MBO/LLW vervoer			
Middelbare docenten transport-, sportvakken	0,1	11	21
Middelbare transportberoepen	0,2	9	35
Overige beroepen	0,3	55	44
MBO dokters-, tandarts- en dierenartsassistent			
Overige beroepen	0,4	43	100
MBO/LLW apothekersassistent			
Overige beroepen	0	0	0
MBO/LLW verpleging			
Middelbare (para)medische beroepen	0	0	5
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	0,2	22	20
Hogere (para)medische beroepen	0,5	20	51
Overige beroepen	0,2	43	24
MBO sociaal-cultureel			
Middelbare taalkundige, culturele beroepen	0,1	8	98
Overige beroepen	0	1	2
MBO/LLW verzorging			
Lagere (para)medische beroepen	0,7	100	12
Lagere administratieve, commerciële beroepen	0,5	14	9
Middelbare verzorgende beroepen	2,3	17	41
Overige beroepen	2,0	90	37
MBO/LLW horeca			
Overige beroepen	0	0	0

Tabel 4.7 (vervolg)
Verwachte krimp-kengetallen voor opleidingstypen per beroepssegment, 1997-2002

Opleidingstype	vraagafname totaal %	netto vraagafname %	bijdrage aan vraagafname opleidingstype %
MBO/LLW beweging en therapie			
Overige beroepen	0,6	41	100
MBO/LLW handel			
Lagere agrarische beroepen	0,3	40	10
Lagere technische beroepen	0,4	10	15
Lagere verzorgende beroepen	0,3	36	11
Middelbare agrarische beroepen	0,1	5	3
Middelbare technische beroepen	0,4	7	13
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	0	0	2
Hogere admin., commerciële, economische beroepen	1,0	17	35
Overige beroepen	0,3	47	11
MBO/LLW secretariaat			
Elementaire beroepen	0,1	11	36
Overige beroepen	0,2	17	64
MBO/LLW toerisme en recreatie			
Overige beroepen	0	0	0
MBO openbare orde en veiligheid			
Lagere beveiligingsberoepen	0,1	8	8
Middelbare technische beroepen	0,2	6	11
Middelbare juridische, bestuur. beveiligingsberoepen	1,0	10	54
Overige beroepen	0,5	42	28
HBO lerarenopleiding basisonderwijs			
Lagere administratieve, commerciële beroepen	0,4	50	49
Hogere admin., commerciële, economische beroepen	0	1	1
Overige beroepen	0,4	45	50
HBO lerarenopleiding talen			
Hogere pedagogische beroepen	1,2	31	97
Overige beroepen	0	4	3
HBO lerarenopleiding natuur en techniek			
Overige beroepen	0,4	21	100
HBO lerarenopleiding economie en maatschappij			
Overige beroepen	0	0	0
HBO lerarenopleiding lichamelijke opvoeding			
Hogere pedagogische beroepen	0,5	19	99
HBO lerarenopleiding medisch en verzorging			
Hogere pedagogische beroepen	0,2	12	93
Overige beroepen	0	6	7

Tabel 4.7 (vervolg)
Verwachte krimp-kengetallen voor opleidingstypen per beroepssegment, 1997-2002

Opleidingstype	vraagafname totaal %	netto vraagafname %	bijdrage aan vraagafname opleidingstype %
HBO lerarenopleiding expressie			
Hogere pedagogische beroepen	0,2	6	35
Overige beroepen	0,4	38	65
HBO tolk en vertaler			
Overige beroepen	0	0	0
HBO landbouw en veeteelt			
Overige beroepen	0	0	0
HBO milieukunde en levensmiddelentechnologie			
Overige beroepen	0,3	45	100
HBO laboratorium			
Hogere wiskundige, natuurwetensch. beroepen	0,3	17	28
Hogere technische beroepen	0,1	8	5
Hogere (para)medische beroepen	0,4	18	31
Overige beroepen	0,4	60	36
HBO bouwkunde			
Overige beroepen	0	0	0
HBO civiele techniek			
Hogere technische beroepen	0	3	15
Overige beroepen	0,3	30	85
HBO werktuigbouwkunde			
Middelbare technische beroepen	0,3	23	62
Overige beroepen	0,2	12	38
HBO elektrotechniek			
Overige beroepen	0,9	52	100
HBO informatica			
Overige beroepen	0	0	0
HBO chemische technologie			
Overige beroepen	0	0	0
HBO vervoer en logistiek			
Middelbare technische beroepen	0,1	16	15
Overige beroepen	0,7	42	85
HBO verpleegkunde			
Middelbare (para)medische beroepen	0,1	8	78
HBO (fysio)therapie			
Overige beroepen	0	0	0

Tabel 4.7 (vervolg)
Verwachte krimp-kengetallen voor opleidingstypen per beroepssegment, 1997-2002

Opleidingstype	vraagafname totaal %	netto vraagafname %	bijdrage aan vraagafname opleidingstype %
HBO voeding			
Overige beroepen	0	0	0
HBO accountancy en bedrijfseconomie			
Middelbare administratieve, commerciële beroepen	0,3	15	29
Overige beroepen	0,6	39	71
HBO commerciële economie			
Overige beroepen	0	0	0
HBO toerisme en recreatie			
Overige beroepen	0	0	0
HBO recht en bestuur			
Overige beroepen	0	0	0
HBO secretariaat			
Overige beroepen	0,6	64	100
HBO bedrijfskunde			
Managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	0,4	59	46
Overige beroepen	0,5	78	54
HBO communicatie en journalistiek			
Overige beroepen	0	0	0
HBO maatschappelijk werk en hulpverlening			
Middelbare beroepen mbt gedrag en maatschappij	0,1	12	14
Middelbare verzorgende beroepen	0,2	9	21
Overige beroepen	0,5	32	65
HBO personeelswerk			
Hogere beroepen mbt gedrag en maatschappij	1,0	44	100
HBO bibliotheek en documentatie			
Overige beroepen	0	0	0
HBO uitvoerende en beeldende kunsten			
Hogere pedagogische beroepen	0,5	32	61
Overige beroepen	0,3	24	39
HBO openbare orde en veiligheid			
Overige beroepen	0,4	42	100
WO letteren			
Overige beroepen	0,3	21	100

Tabel 4.7 (vervolg)
Verwachte krimp-kengetallen voor opleidingstypen per beroepssegment, 1997-2002

Opleidingstype	vraagafname totaal %	netto vraagafname %	bijdrage aan vraagafname opleidingstype %
WO theologie			
Wetenschappelijke beroepen mbt gedrag en maatschappij	0	2	10
Overige beroepen	0,2	40	90
WO landbouw en milieukunde			
Overige beroepen	0	0	0
WO wiskunde en natuurwetenschappen			
Wetenschappelijke wiskundige, natuurw. beroepen	0,3	13	62
Overige beroepen	0,2	29	38
WO bouwkunde			
Overige beroepen	0	0	0
WO civiele techniek			
Overige beroepen	0	0	0
WO werktuigbouwkunde			
Overige beroepen	0,2	23	100
WO elektrotechniek			
Overige beroepen	0	0	0
WO informatica en bestuurlijke informatiekunde			
Overige beroepen	0	0	0
WO (dier)geneeskunde			
Overige beroepen	0,5	54	100
WO tandheelkunde			
Overige beroepen	0	0	0
WO farmacie			
Wetenschappelijke (para)medische beroepen	0,3	31	98
Overige beroepen	0	16	2
WO econom(etr)ie			
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	0,2	28	57
Overige beroepen	0,2	64	43
WO bedrijfskunde			
Overige beroepen	0	0	0
WO accountancy en belastingen			
Overige beroepen	0	0	0

Tabel 4.7 (vervolg)

Verwachte krimp-kengetallen voor opleidingstypen per beroepssegment, 1997-2002

Opleidingstype	vraagafname totaal %	netto vraagafname %	bijdrage aan vraagafname opleidingstype %
WO rechten en bestuurskunde			
Hogere admin., commerciële, econ. beroepen	0,1	7	39
Overige beroepen	0,1	15	61
WO sociale wetenschappen			
Wetenschappelijke pedagogische beroepen	0,5	15	68
Overige beroepen	0,2	29	32
WO kunstwetenschappen			
Overige beroepen	0	0	0

Bron: ROA

Tabel 4.8
Opleidingseffect naar opleidingstype, 1997-2002

Opleidingstype	%
Basisonderwijs	
Basisonderwijs	-25
MBO, VBO	
MAVO	-1
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	-21
VBO bouwtechniek	-3
VBO installatietechniek	-9
VBO mechanische techniek	-16
VBO fijnmechanische techniek	-18
VBO motorvoertuigentechniek	-20
VBO elektrotechniek	-4
VBO grafische techniek	-25
VBO brood en banket	-20
VBO horeca en levensmiddelentechniek	-14
VBO vervoer	-18
VBO administratie, handel en textiel	-21
VBO verzorging	-9
VBO beveiliging	28
HAVO/VWO, MBO/LLW	
HAVO/VWO	9
MBO/LLW landbouw en veeteelt	12
MBO/LLW milieu en groene ruimte	22
MBO/LLW laboratorium	8
MBO/LLW bouw	16
MBO/LLW grond-, weg- en waterbouw	4
MBO/LLW installatietechniek	9
MBO/LLW werktuigbouw en mechanische techniek	0
MBO/LLW fijnmechanische techniek	-1
MBO/LLW motorvoertuigentechniek	11
MBO/LLW vliegtuigtechniek	-19
MBO/LLW operationele techniek	20
MBO/LLW elektrotechniek	7
MBO/LLW grafische techniek	-11
MBO/LLW procestechniek	18
MBO/LLW brood en banket	-10
MBO/LLW levensmiddelentechniek/vleesverwerking	13
MBO/LLW vervoer	12
MBO dokters-, tandarts- en dierenartsassistent	8
MBO/LLW apothekersassistent	17
MBO/LLW verpleging	11
MBO sociaal-cultureel	14
MBO/LLW verzorging	-14
MBO/LLW uiterlijke verzorging	6
MBO/LLW horeca	15
MBO/LLW bewegingen therapie	6
MBO/LLW administratie	1
MBO/LLW handel	-3
MBO/LLW secretariaat	7
MBO/LLW toerisme en recreatie	14
MBO openbare orde en veiligheid	0
HBO	
HBO lerarenopleiding basisonderwijs	7
HBO lerarenopleiding talen	-17
HBO lerarenopleiding natuur en techniek	1
HBO lerarenopleiding economie en maatschappij	11
HBO lerarenopleiding lichamelijke opvoeding	-1
HBO lerarenopleiding medisch en verzorging	0
HBO lerarenopleiding expressie	-6
HBO tolk en vertaler	7

Tabel 4.8 (vervolg)
Opleidingseffect naar opleidingstype, 1997-2002

Opleidingstype	%
HBO landbouw en veeteelt	27
HBO milieukunde en levensmiddelentechnologie	-3
HBO laboratorium	-9
HBO bouwkunde	6
HBO civiele techniek	-4
HBO werktuigbouwkunde	3
HBO elektrotechniek	2
HBO informatica	12
HBO chemische technologie	9
HBO vervoer en logistiek	0
HBO verpleegkunde	17
HBO (fysio)therapie	21
HBO voeding	11
HBO accountancy en bedrijfseconomie	-2
HBO commerciële economie	14
HBO toerisme en recreatie	10
HBO recht en bestuur	19
HBO secretariaat	0
HBO bedrijfskunde	10
HBO communicatie en journalistiek	23
HBO maatschappelijk werk en hulpverlening	2
HBO personeelswerk	-14
HBO bibliotheek en documentatie	19
HBO uitvoerende en beeldende kunsten	9
HBO openbare orde en veiligheid	-4
WO	
WO letteren	8
WO theologie	-17
WO landbouw en milieukunde	4
WO wiskunde en natuurwetenschappen	-1
WO bouwkunde	1
WO civiele techniek	2
WO werktuigbouwkunde	-1
WO elektrotechniek	0
WO informatica en bestuurlijke informatiekunde	43
WO (dier)geneeskunde	-7
WO tandheelkunde	2
WO farmacie	1
WO econom(etr)ie	24
WO bedrijfskunde	31
WO accountancy en belastingen	18
WO rechten en bestuurskunde	1
WO sociale wetenschappen	8
WO kunstwetenschappen	7

Bron: ROA

Tabel 4.9

Percentage werkenden dat deelneemt aan bedrijfsopleidingen, naar opleidingsrichting, 1995-1996

Opleidingsrichting	%	typering	trend
Basisonderwijs	2	laag	sterk dalend
MAVO	5	gemiddeld	dalend
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	-	erg laag	dalend
VBO techniek	5	hoog	dalend
VBO economie	4	gemiddeld	fluctuerend
VBO verzorging	3	gemiddeld	fluctuerend
VBO openbare orde en veiligheid	-	-	fluctuerend
HAVO/VWO	6	erg hoog	fluctuerend
MBO/LLW landbouw en natuurlijke omgeving	2	laag	fluctuerend
MBO/LLW techniek	6	hoog	fluctuerend
MBO/LLW dienstverlening en gezondheidszorg	5	hoog	dalend
MBO/LLW economie	5	gemiddeld	fluctuerend
MBO openbare orde en veiligheid	10	erg hoog	fluctuerend
HBO onderwijs en tolk en vertaler	5	gemiddeld	fluctuerend
HBO landbouw	-	-	sterk dalend
HBO techniek	5	hoog	fluctuerend
HBO paramedisch	4	gemiddeld	fluctuerend
HBO economie	6	hoog	fluctuerend
HBO sociaal-cultureel	3	gemiddeld	sterk stijgend
HBO kunst	-	erg laag	fluctuerend
HBO openbare orde en veiligheid	-	-	sterk dalend
WO letteren en theologie	-	laag	sterk stijgend
WO landbouw en milieukunde	-	-	sterk dalend
WO techniek	3	gemiddeld	fluctuerend
WO medisch	5	gemiddeld	fluctuerend
WO economie	3	gemiddeld	fluctuerend
WO sociaal-cultureel	3	gemiddeld	fluctuerend
WO kunst	-	-	fluctuerend

Bron: CBS/ROA

Tabel 4.10
Employability-indicatoren naar opleidingsrichting, 1996

Opleidingsrichting	niet mobiel %	niet actief zoekend %	niet breed inzetbaar %	ervarings- concentratie %
Basisonderwijs	72	92	33	37
MAVO	74	94	24	24
VBO landbouw en natuurlijke omgeving	67	93	29	23
VBO techniek	73	91	22	28
VBO economie	60	84	33	18
VBO verzorging	67	92	40	25
VBO openbare orde en veiligheid	-	-	-	-
HAVO/VWO	60	89	24	18
MBO/LLW landbouw en natuurlijke omgeving	57	96	25	26
MBO/LLW techniek	69	87	23	19
MBO/LLW dienstverlening en gezondheidszorg	69	95	36	17
MBO/LLW economie	59	86	19	13
MBO openbare orde en veiligheid	67	89	19	10
HBO onderwijs en tolk en vertaler	78	93	34	44
HBO landbouw	80	100	21	7
HBO techniek	64	91	26	20
HBO paramedisch	79	97	53	29
HBO economie	60	91	13	8
HBO sociaal-cultureel	67	91	25	18
HBO kunst	42	80	27	27
HBO openbare orde en veiligheid	-	-	-	-
WO letteren en theologie	70	89	20	32
WO landbouw en milieukunde	-	-	-	-
WO techniek	78	84	31	19
WO medisch	-	-	-	-
WO economie	60	68	13	17
WO kunst	-	-	-	-

Bron: OSA/ROA

Tabel 4.11

Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere opleidingstypen per opleidingsrichting

Opleidingsrichting Perspectiefrijke opleidingstypen	ITA in 2002	typering
Basisonderwijs		
MAVO*	0.97	goed
VBO mechanische techniek	0.98	goed
MAVO		
MBO/LLW administratie*	0.96	goed
VBO landbouw en natuurlijke omgeving		
MBO/LLW landbouw en veeteelt*	0.93	goed
MBO/LLW milieu en groene ruimte	0.96	goed
VBO techniek		
MBO/LLW bouw	0.87	goed
MBO/LLW installatietechniek	0.92	goed
VBO fijnmechanische techniek*	0.94	goed
MBO/LLW werktuigbouw en mechanische techniek	0.95	goed
VBO mechanische techniek	0.98	goed
MBO/LLW vliegtuigtechniek	0.94	goed
MBO/LLW motorvoertuigtechniek	0.91	goed
MBO/LLW elektrotechniek*	0.93	goed
MBO/LLW levensmiddelen techniek/vleesverwerking*	0.99	goed
MBO/LLW horeca*	0.85	zeer goed
VBO economie		
MAVO	0.97	goed
VBO verzorging		
-	-	-
VBO openbare orde en veiligheid		
-	-	-
HAVO/VWO		
MBO/LLW administratie*	0.96	goed
MBO/LLW landbouw en natuurlijke omgeving		
MBO/LLW landbouw en veeteelt	0.93	goed
MBO/LLW milieu en groene ruimte	0.96	goed
MBO/LLW techniek		
MBO/LLW installatietechniek	0.92	goed
MBO/LLW operationele techniek	0.80	zeer goed
HBO civiele techniek*	0.86	goed
MBO/LLW fijnmechanische techniek*	0.93	goed
MBO/LLW vliegtuigtechniek	0.94	goed
MBO/LLW werktuigbouw en mechanische techniek	0.95	goed
MBO/LLW motorvoertuigtechniek	0.91	goed
MBO/LLW grond-, weg- en waterbouw*	0.90	goed
MBO/LLW levensmiddelen techniek/vleesverwerking*	0.99	goed

Tabel 4.11 (vervolg)
Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere opleidingstypen per opleidingsrichting

Opleidingsrichting Perspectiefrijke opleidingstypen	ITA in 2002	typering
MBO/LLW dienstverlening en gezondheidszorg		
MBO/LLW verpleging	0.81	zeer goed
MBO/LLW apothekersassistent*	0.97	goed
MBO economie		
MBO verzekeringswezen*	0.91	goed
MBO/LLW administratie*	0.96	goed
MBO openbare orde en veiligheid		
-	-	-
HBO onderwijs en tolk en vertaler		
HBO lerarenopleiding expressie	0.98	goed
HBO lerarenopleiding medisch en verzorging	0.87	goed
HBO landbouw		
HBO landbouw en veeteelt	0.85	zeer goed
HBO techniek		
HBO bedrijfskunde*	0.97	goed
HBO informatica*	0.85	zeer goed
HBO elektrotechniek*	0.93	goed
HBO paramedisch		
HBO (fysio)therapie	0.92	goed
HBO voeding	1.00	goed
HBO verpleegkunde	0.87	goed
HBO laboratorium	0.96	goed
HBO economie		
WO accountancy en belastingen*	0.67	zeer goed
HBO bedrijfskunde*	0.97	goed
HBO accountancy en bedrijfseconomie*	0.95	goed
HBO werktuigbouwkunde	0.88	goed
HBO sociaal-cultureel		
-	-	-
HBO kunst		
-	-	-
HBO openbare orde en veiligheid		
-	-	-
WO letteren en theologie		
-	-	-
WO landbouw en milieukunde		
-	-	-

Tabel 4.11 (vervolg)

Overzicht van perspectiefrijke omscholingsmogelijkheden naar andere opleidingstypen per opleidingsrichting

Opleidingsrichting Perspectiefrijke opleidingstypen	ITA in 2002	typering
WO techniek		
WO civiele techniek*	0.73	zeer goed
WO bouwkunde*	0.78	zeer goed
WO werktuigbouwkunde*	0.95	goed
WO elektrotechniek	0.87	goed
WO medisch		
WO tandheelkunde	0.81	zeer goed
WO (dier)geneeskunde	0.96	goed
WO economie		
-	-	-
WO sociaal-cultureel		
-	-	-
WO kunst		
WO letteren	0.95	goed

* = Deze opleidingstypen worden naast goede arbeidsmarktperspectieven bovendien gekenmerkt door een lagere fysieke belasting.

Bron: ROA

RISICOPROFIELEN NAAR OPLEIDING

